

GEORGES SIMENON

maigret și hoțul leneș

CUPRINS

Această carte este eCAR	7
De ce pot descărca legal această carte de pe internet?	8
I	12
II	30
III	48
IV	66
V	84
VI	102
VII	120
VIII	136

MAIGRET ȘI HOȚUL LENEȘ

COLECȚIA ENIGMA 1970 (NUMĂRUL 22)

GEORGES SIMENON

editare și digitizare de

CAT GRAUR

...

EDIȚIE ECAR 2024

ACEASTĂ CARTE ESTE ECAR

O copie de lectură anticipată, cunoscută și sub denumirile de copie de revizuire avansată, ediție anticipată pentru cititor sau copie electronică avansată (ARC sau ARE), este o versiune gratuită a unei cărți noi sau a unei noi ediții, oferită de editor librarilor, bibliotecarilor, jurnaliștilor și altor profesioniști din domeniu înainte de distribuirea către public. Textul acestei ediții poate suferi modificări față de varianta finală, deoarece editorii iau în considerare comentariile cititorilor sau corectarea eventualelor erori identificate în manuscris. În plus, dacă un cititor influent sau un jurnalist oferă o opinie despre copie, aceasta poate fi inclusă în versiunea finală a cărții.

PENTRU RAPORTAREA EVENTUALELOR GREȘELI SAU întrebări, ne puteți contacta la adresa de email furnizată.

Clubul cărții digitale
dr.akoepp@gmail.com

DE CE POT DESCĂRCA LEGAL ACEASTĂ CARTE DE PE INTERNET?

Concluzia: Avînd în vedere toate acestea înseamnă că este legal să realizez o copie a operei protejate pentru uzul meu sau al familiei și prietenilor apropiați și /sau „să dau o copie a unei opere protejate prin dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten” îndeplinind condițiile legii. La fel de legal pot descărca de pe internet o copie digitală a unei cărți pe care o am în formă fizică, pe hîrtie deoarece „cînd deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet” ești în drepturile tale și nu încalci legea dreptului de autor.

PE LARG:

Poziția oficială a **Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, EUIPO**, exprimată prin **Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală**.

. . .

ÎNTREBĂRI FRECVENTE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR (cu aplicare la cărțile digitale, digitizate)

*ÎNTREBĂRILE AU FOST COMPILATE DE REPREZENTANȚII
intereselor consumatorilor. Experții naționali în domeniul
drepturilor de autor din cele 27 de state membre ale UE au
oferit răspunsuri conform propriei jurisdicții. Observatorul
European coordonează aceste activități în cadrul grupurilor
de lucru.*

.....

**7. Am voie să dau o copie a unei opere protejate prin
dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten?**

LEGEA DREPTULUI DE AUTOR PERMITE UTILIZATORILOR
autorizați ai unei opere să realizeze o copie a acesteia pentru
uzul lor sau al familiei și prietenilor apropiați, dar numai
dacă sînt îndeplinite anumite condiții: opera copiată trebuie
să fi fost făcută publică, copia privată nu trebuie să afecteze
utilizarea normală a operei copiate și reproducerea nu trebuie
să prejudicieze titularul dreptului.

**8. Am voie să descarc o operă protejată prin dreptul
de autor de pe Internet și contează ce tehnologie este
utilizată sau dacă descarc doar părți ale operei?**

ESTE FOARTE POSIBIL CA DESCĂRCAREA UNEI OPERE
protejate prin dreptul de autor de pe Internet, indiferent de
tehnologia folosită, să încalce drepturile de autor asupra

operei respective. Concluzia este aceeași și dacă doar părți ale operei ar fi descărcate (mai puțin în cazul în care părțile descărcate nu ar reprezenta ceva protejat prin dreptul de autor). Pentru a nu încălca drepturile de autor ar trebui ori să ai autorizarea titularului de drepturi pentru a face descărcarea, ori să fie aplicabilă una dintre limitările dreptului de autor (de exemplu în situația în care descărcarea ar putea fi calificată drept copie privată). Această situație ar fi aplicabilă atunci când deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet. Pentru a nu încălca drepturile de autor trebuie însă să te asiguri că atunci când descarci nu permiți, în același timp, și încărcarea operei de către alții.

[HTTPS://TINYURL.COM/CCDROCOPY](https://tinyurl.com/ccdrocopy)

Traducere de Liviu Țicu.

Editura Univers, București – 1970

Din 1969, Editura Univers a început să publice o colecție de literatură polițistă sub numele „**Enigma**”, cuprinzând atât autori români, cât și străini. Colecția nu a avut numerotare, iar primul roman publicat a fost „Bruta” de Guy des Cars. Primele cărți au apărut sub sigla Editura pentru Literatură Universală, transformată mai apoi în Editura Univers.

I

Un zgomot asurzitor aproape de capul său îl trezi pe Maigret, și comisarul, morocănos că a fost deranjat, începu să-și agite unul din brațe deasupra cuverturii, bătînd aerul. Își dădea seama că se găsea în pat, lângă soția lui, care, dezmeticită mai repede decît el, aștepta în întuneric, fără să îndrăznească a zice ceva.

Ceea ce-l deruta – dar numai pentru cîteva secunde – era natura acestui zgomot insistent, agresiv și imperios. Și i se întîmpla să se înșele astfel numai iarna, cînd era foarte frig.

Avea impresia că sună deșteptătorul, cu toate că, de cînd se căsătorise, acesta dispăruse de pe noptieră. Amintirea data încă dinaintea adolescenței: din copilărie, pe cînd era ministrant și ajuta preotul la liturghia de la ora șase. Totuși ministrase la aceeași liturghie și primăvara și vara și toamna. De ce oare amintirea care-i rămăsese și-i revenea automat era o amintire care-i sugera întuneric, frig, degete înțepenite, ghetete ce făceau să pîrîie o pojghiță de gheață?

Răsturnă paharul, lucru ce i se întîmpla deseori, și doamna Maigret aprinse lămpița de noapte în clipa în care mîna sa atinse telefonul:

— Maigret... Da...

Era patru și zece și afară se simțea o liniște specifică nopților reci de iarnă.

— Aici e Fumel, domnule comisar...

— Cum?

Nu auzea bine. Ai fi zis că omul de la celălalt capăt al firului vorbea printr-o batistă.

— Fumel, din arondismentul XVI...

Omul își înăbușea vocea, ca și cum s-ar fi temut să nu fie auzit de cineva dintr-o cameră alăturată. Neprimind niciun răspuns de la comisar, adăugă:

— Aristide...

Aa, Aristide Fumel, da! Maigret se trezise și se întreba de ce dracu inspectorul Fumel, din arondismentul XVI, îl scula din somn la orele patru dimineața.

Și apoi, de ce vocea lui suna atât de misterioasă, aproape complice.

— Nu știu dacă fac bine că vă telefonez... L-am anunțat imediat pe șeful meu direct, pe comisarul... Mi-a spus să chem Parchetul și am vorbit cu ofițerul de gardă...

Doamna Maigret, deși nu auzea decât replicile soțului, se sculă, căută papucii cu vârful piciorului, își puse halatul de casă vătuit și se îndreptă spre bucătărie, unde se auzi mai întâi zgomotul gazelor, apoi apa care curgea în ibric.

— Nu se prea știe ce e de făcut... Mă auziți? Ofițerul de serviciu mi-a ordonat să mă întorc la locul cu pricina și să-l aștept. Nu eu am descoperit cadavrul, ci doi agenți pe biciclete.

— Unde?

— Cum?

— Te întreb, unde?

— La Bois de Boulogne... Pe drumul Poteaux... Îl știți?... Dă în strada Fortunée, nu departe de Porte Dauphine. E vorba de un om în etate... aproape cam de vârsta mea. După

cîte mi-am putut da seama, nu are nimic în buzunare, niciun act... bineînțeles că n-am clintit corpul... Nu știu de ce, dar mi se pare ceva ciudat și am preferat să vă telefonez dumneavoastră... Ar fi mai bine ca cei de la Parchet să nu știe...

— Mulțumesc, Fumel...

— Trebuie să mă întorc acolo, s-ar putea să sosească mai repede ca de obicei...

— Unde te afli?

— La postul Faisanderie... Ce-ați spus? Puteți să veniți? Maigret ezită, moleșit de căldura patului.

— Da.

— Ce le veți spune?

— Nu știu încă. Voi găsi eu ceva.

Se simțea umilit, aproape furios, dar nu era pentru prima dată de vreo șase luni încoace. Bunul Fumel n-avea nicio vină. Doamna Maigret, din pragul ușii, îi recomandă:

— Îmbracă-te bine. E al naibii de frig.

Dînd perdeaua la o parte, Maigret observă flori de gheață pe geamuri. Becurile aveau o lumină aparte, pe care n-o remarcă decît în nopțile geroase. Pe bulevardul Richard-Lenoir, nici țipenie de om, niciun zgomot; doar în față o singură fereastră luminată, fără îndoială camera vreunui bolnav.

Acum era obligat să trișeze. Îl obligau cei de la Parchet, cei de la Ministerul de Interne, în fine, toți acești noi legislatori ieșiți din școli superioare, care-și pusese în cap să organizeze lumea conform micilor lor idei.

În ochii lor, poliția constituia un angrenaj inferior, de care Justiția, scrisă cu majusculă, se cam rușina. Trebuia să n-ai încredere în ea, să n-o slăbești din ochi, să nu-i lași decît un rol subaltern.

Fumel, ca și Janvier, ca și Lucas și ca încă vreo douăzeci

din colaboratorii lui Maigret făceau parte din vechea gardă, dar ceilalți începuseră să se adapteze noilor metode și regulamente, gîndindu-se numai la pregătirea unor examene care să-i facă să avanseze cît mai repede.

Și bietul Fumel, care nu putuse avansa niciodată, pentru că era incapabil să-și însușească ortografia și felul cum se redactează un raport!

Procurorul, sau unul din locuitorii săi, ținea să fie totdeauna primul anunțat, primul la locul crimei, însoțit de un judecător de instrucție încă buimac de somn, și acești domni își dădeau părerea ca și cum s-ar fi priceput mai bine ca oricine la criminali și ca și cum toată viața n-ar fi făcut altceva decît să descopere cadavre.

Cît despre poliție... era însărcinată cu chestiunile de procedură...

— Veți face așa și așa... Îl veți înhăța pe cutare și îl veți aduce în cabinetul meu...

— Mai ales, nu-i puneți întrebări! Totul să se petreacă conform regulamentelor... Și cîte mai erau! Jurnalul oficial publica o mulțime de texte, adesea contradictorii, încît nici ei nu mai știau cum s-o scoată la capăt și trăiau cu groaza permanentă de a nu fi prinși cu greșeala, dînd astfel prilej avocaților să protesteze.

Se îmbracă bombănind. De ce oare în nopțile de iarnă, cînd era trezit astfel, cafeaua avea un gust aparte? Pînă și mirosul din cameră era deosebit, amintindu-i de casa părintească, atunci cînd era silit să se scoale la cinci și jumătate dimineața.

— Telefonezi la birou ca să-ți trimită o mașină?

Nu. Dacă ar ajunge acolo cu o mașină a poliției, ar risca să i se ceară socoteală.

— Telefonează la stația de taxiuri...

Banii nu-i vor fi decontați decît în cazul în care ar fi fost

vorba într-adevăr de o crimă și numai dacă l-ar fi prins pe asasin într-un răstimp foarte scurt. Acum, banii dați pe taxiuri nu mai erau înapoiți decât în caz de succes. Chiar și atunci însă, trebuia să dovedești că nu te-ai fi putut duce altfel la locul crimei.

Soția îi întinse un fular mare de lână.

— Ți-ai luat mănușile?

Maigret își cercetă buzunarele paltonului.

— Nu vrei să iei ceva în gură?

Nu-i era foame. Părea îmbufnat, dar în fond erau momentele care-i plăceau cel mai mult și pe care le va regreta foarte mult, odată ieșit la pensie.

Coborî scara și zări la ușă un taxi ce scotea un fum alb din toba de eșapament.

— La Bois de Boulogne... Cunoști drumul către Poteaux?

— Ar fi rușinos să nu-l cunosc, după treizeci și cinci de ani de meserie...

De fapt, cam cu asta se consolau cei de-o vîrstă cu el, pentru faptul că îmbătrîneau.

Bancheta era înghețată. Întîlniră numai cîteva mașini, autobuze goale ce se îndreptau către capătul lor de linie. Barurile de dimineață nu erau încă luminate. Pe Champs-Élysées, femeile de serviciu făceau curățenie în birouri.

— Iar au lichidat vreo fată?

— Nu știu... Nu cred...

— Îmi ziceam eu că pe o vreme ca asta nu se prea găsesc mulți clienți în Bois de Boulogne.

Chiar și pipa avea alt gust. Își înfundă mîinile în buzunare, gîndindu-se că trecuseră cel puțin trei luni de cînd nu-l mai văzuse pe Fumel, pe care-l cunoștea de... aproape de cînd intrase în poliție, de pe vremea cînd lucra la un comisariat de cartier.

Fumel era cam urît și compătimit în bătaie de joc, mai

întîi pentru faptul că părinții săi avuseseră ideea să-l boteze Aristide și apoi pentru că, în ciuda fizicului dezagreabil, avea întotdeauna drame sentimentale.

Se însurase dar după un an nevasta îl părăsise fără să-i lase nicio adresă. Răscolise întreg pămîntul ca s-o găsească. Ani în șir semnalmentele soției sale se aflaseră în buzunarele tuturor polițiștilor și jandarmilor din Franța, și Fumel dădea fuga la morgă ori de cîte ori era pescuit în Sena vreun cadavru de femeie.

Chestiunea devenise cunoscută de toată lumea.

— N-o să-mi scoată nimeni din cap că i s-a întîmplat o nenorocire și că de fapt asta este o răzbunare prin care au vrut să lovească în mine...

Unul din ochi îi era fix, mai albicios decît celălalt, aproape transparent, ceea ce făcea ca privirea sa să fie stînjitoare.

— Am s-o iubesc toată viața... Și știi că într-o buna zi am s-o regăsesc...

Își mai păstra oare speranța și la cincizeci și unu de ani? Asta nu-l împiedica însă ca, periodic, să se îndrăgostească, și soarta continua să-l persecute, deoarece fiecare aventură a sa atrăgea complicații de necrezut și sfîrșea prost.

Fusese chiar acuzat de proxenetism, și aparențele erau împotriva lui, din pricina unei prostituate care-și bătuse joc de el, și n-a lipsit mult să fie șters din rîndurile poliției.

Cum reușea el, atît de naiv și neîndemînat în chestiunile care-l priveau, să fie totuși unul dintre cei mai buni inspecori din Paris?

Taxiul trecu de Porte Dauphine, coti la dreapta în Bois de Boulogne, unde se zări lumina unei lanterne. Ceva mai încolo puteau fi văzute niște umbre pe marginea unei alei.

Maigret coborî din mașină și plăti șoferului. O siluetă se apropie de el:

— Ce bine că ai sosit înaintea lor... suspină Fumel tropăind petru a-și încălzi picioarele amorțite de frig.

Două biciclete erau rezemate de un copac. Cei doi agenți în pelerină loveau și ei pămîntul, și lîngă ei un domn scund cu pălărie gri-perle își privea ceasul nerăbdător.

— Doctorul Boisrond, de la Starea civilă...

Maigret îi strînsese mîna distrat și se îndreptă către o mogîldeață întunecată, la baza unui copac. Fumel aprinse lanterna.

— Domnule comisar, eu cred, explică el, că vei înțelege ce vreau să spun... După mine, e ceva suspect...

— Cine l-a descoperit?

— Acești doi agenți în timp ce-și făceau rondul...

— La ce oră?

— La trei și douăsprezece minute... La început au crezut că e un sac aruncat la marginea drumului...

Într-adevăr, așa cum zăcea pe pămînt, între ierburile țepene de ger, omul nu era decît o grămadă informă. Nu stătea întins în lungime, ci încovrigat, aproape ca un bulgăre, din care ieșea doar o mîină, crispată încă, de parcă ar fi încercat să apuce ceva.

— Din ce cauză a murit? întrebă Maigret pe medic.

— N-am îndrăznit să mă ating de el înainte de venirea Parchetului, dar, după cît pot să-mi dau seama, craniul i-a fost fracturat de una sau mai multe lovituri date cu un obiect greu...

— Craniul? insistă comisarul, deoarece la lumina lanternei, acolo unde trebuia să fie fața, el nu văzu decît resturi de piele tumefiată și năclăită de sînge.

— Înainte de autopsie nu mă pot pronunța, dar aș jura că aceste lovituri i-au fost date după aceea, cînd omul era deja mort, sau gata să-și dea sufletul...

Fumel, privindu-l pe Maigret în semiobscuritate, zise:

— Vedeți de ce v-am chemat?

Hainele erau de bună calitate, fără să fie luxoase, la fel ca cele pe care le poartă, de pildă, funcționarii sau pensionarii.

— Și zici că n-are nimic în buzunare?

— Am pipăit cu grijă, dar n-am simțit niciun obiect...

Acum priviți în jur...

Fumel îndreptă lumina înspre pământ, în jurul capului, dar nu se vedea nicio pată de sânge.

— Nu aici a fost lovit. Doctorul e de aceeași părere, deoarece avînd în vedere rănilor, ar fi trebuit să sîngereze din abundență. Deci a fost adus în Bois de Boulogne, bineînțeles cu mașina. Ba mai mult, s-ar zice, ținînd cont de poziția lui, că a fost împins din mașină fără ca cei care-l transportau să-și fi dat măcar osteneala să coboare.

Bois de Boulogne, cu lampadarele sale răspîndite ici și colo, care formau un cerc regulat de lumină albă, era tăcută și nemișcată ca un decor de teatru.

— Atenție, cred că ei sînt...

Dinspre Porte Dauphine venea o mașină lungă și neagră, care căuta drumul, și Fumel își agită lanterna, apoi se repezi spre portieră.

Maigret, trăgînd des din pipă, stătea deoparte.

— Aici, domnule substitut... Comisarul de poliție, care a trebuit să se ducă la spitalul Cochin pentru un proces-verbal de constatare, va fi aici peste cîteva minute...

Maigret îl recunoscuse pe magistrat, un tip înalt și slab, de vreo treizeci de ani, foarte elegant, care se numea Kernavel. Îl recunoscuse de asemenea și pe judecătorul de instrucție, cu care avusese ocazia să lucreze de cîteva ori și care nu se hotărîse încă dacă să rămînă cu cei vechi sau să treacă în tabăra celor noi: un anume Cajou, un brunet de vreo patruzeci de ani. Cît despre grefier, acesta stătea cît mai

departe cu puțință de cadavru, ca și cum s-ar fi temut să nu vomite din cauza lui.

— Cine... începu substitutul.

Văzu silueta lui Maigret și se încruntă.

— Scuzați-mă. Adineauri nu v-am văzut. Cum se face că sînteți aici?

Maigret se mulțumi cu un gest vag, adăugînd și mai vag:

— O întâmplare.

Și Kernavel, nemulțumit, se făcu din clipa aceea că nu se adresează decît lui Fumel:

— De fapt, despre ce este vorba?

— Doi agenți pe biciclete, făcîndu-și rondul, au zărit corpul, acum vreo oră și ceva. L-am anunțat numaidecît pe comisarul de poliție, dar, așa cum v-am spus, trebuia să treacă mai întîi pe la spitalul Cochin pentru un proces-verbal urgent, și m-a însărcinat să previn Parchetul. Imediat după aceea, l-am chemat pe doctorul Boisrond.

Substitutul îl căută pe doctor cu privirea.

— Ce-ați descoperit, domnule doctor?

— Fractură de craniu; probabil fracturi multiple...

— Accident? Nu credeți că a fost lovit de vreo mașină?

— A fost lovit de mai multe ori, în cap mai întîi, apoi în față cu un obiect foarte greu.

— Deci, sînteți sigur că este vorba de o crimă?

Maigret ar fi putut să tacă și să-l lase să facă și să zică ce-o vrea, dar, făcînd un pas înainte zise:

— Nu s-ar cîștiga ceva timp anunțîndu-i pe specialiștii de la Identitatea judiciară?

Și de data asta, substitutul i se adresă tot numai lui Fumel:

— Trimite pe unul din agenți să telefoneze...

Se învinețise de frig. În jurul mortului, tuturor le era frig.

— Vreun vagabond?

— Nu e îmbrăcat ca un vagabond, și apoi, pe o vreme ca asta nu prinzi niciunul prin Bois de Boulogne.

— Jefuit?

— După cîte mi-am dat seama, n-are nimic prin buzunare.

— Un om care se întorcea acasă și care a fost atacat?

— Nu se vede sînge pe pămînt. Doctorul crede, ca și mine, că nu aici a fost comisă crima.

— În acest caz, se pare că avem de-a face cu o răfuială.

Tonul peremptoriu al substitutului lăsa să se întrevadă satisfacția că găsise soluția problemei.

— Crima o fi fost comisă în Montmartre și ticăloșii care au săvîrșit-o s-au descotorosit de corp, aruncîndu-l aici...

Se întoarse către Maigret:

— Nu cred, domnule comisar, că afacerea v-ar putea ispiti. Cu siguranță că aveți anchete mai importante în curs.

Apropo! Unde ați ajuns în legătură cu *bold-up-ul** de la oficiul poștal din arondismentul XIII?

— Nicăieri încă.

— Și cu cele dinainte? Îmi puteți spune cîte au fost, numai la Paris, în cincisprezece zile?

— Cinci.

— Este exact cifra la care mă gîndeam. Tocmai de asta sînt surprins că vă găsesc aici, ocupîndu-vă de o afacere fără importanță.

Nu era prima dată cînd Maigret auzea placa asta. Domnii de la Parchet erau înspăimîntați de valul de criminalitate – cum obișnuiau ei să spună – și, mai ales, de furturile spectaculoase care, în ultimul timp, așa cum se întîmpla în anumite perioade, se înmulțiseră.

Asta însemna că o nouă bandă, un nou „gang”, pentru a folosi termenul atît de drag gazetarilor, se forma recent.

* Spargere (engl.).

— Și n-ați găsit niciun indiciu?

— Niciunul.

Nu era întru totul adevărat. Dacă nu avea indicii propriu-zise, în schimb își făcuse o idee plauzibilă, pe care faptele păreau s-o confirme. Dar asta nu interesa pe nimeni, și mai ales pe cei de la Parchet.

— Ascultă, Cajou, te vei ocupa de afacerea asta. Și dacă vrei să m-ascuți, fă în așa fel încât să se vorbească de ea cât mai puțin. Este un fapt divers, banal, o crimă odioasă, și, pe legea mea, dacă derbedeii ăștia încep să se omoare între ei, cu atât mai bine pentru toată lumea. Mă înțelegeți?

Se adresă din nou lui Fumel:

— Sînteți inspector în arondismentul XVI?

Fumel dădu din cap afirmativ.

— De cît timp lucrați în poliție?

— De treizeci de ani... Mai exact, de douăzeci și nouă.

Apoi, către Maigret:

— E bine văzut?

— E un om care-și cunoaște meseria.

Substitutul îl luă pe judecător deoparte și-i vorbi în șoaptă. Cînd se înapoiară, Cajou păru puțin stînjenit.

— Ei bine, domnule comisar, vă mulțumesc că v-ați deranjat. Voi ține legătura cu inspectorul Fumel, căruia am să-i dau instrucțiuni. Dacă, la un moment dat, voi socoti că are nevoie de ajutor, am să vă anunț și vă voi convoca în cabinetul meu. Aveți o sarcină prea importantă și prea urgentă de dus la bun sfîrșit, ca să vă mai rețin.

Maigret, palid, nu numai din cauza frigului, strînse atît de tare pipa între dinți, încît se auzi o ușoară trosnitură a ebonitei.

— Domnilor... zise el în semn de salut.

— Aveți vreun mijloc de transport?

— Voi găsi un taxi la Porte Dauphine.

Substitutul șovăi, fu pe punctul de a-i propune să-l însoțească, dar comisarul se îndepărtă de-acum, după ce schițase un salut în direcția lui Fumel.

Totuși, o jumătate de oră mai târziu, Maigret ar fi putut fără îndoială să le povestească multe despre mort. Nu era încă sigur și de aceea preferase să tacă.

De cum se aplecase asupra corpului, avusese impresia că-l mai văzuse undeva. Cu toate că fața fusese strivită, comisarul ar fi jurat că o recunoaște. Nu mai era nevoie decît de o mică dovadă care va fi descoperită după dezbrăcarea cadavrului.

E drept că, dacă așa era, se va ajunge la același rezultat cu ajutorul amprentelor digitale.

În stație găsi același taxi care-l adusese.

— Gata?

— Du-mă acasă, în bulevardul Richard Lenoir.

— Am înțeles. A mers repede... Cine este?

În Piața Republicii un bar era deschis, și Maigret vru să oprească ca să ia un păhărel. Dar n-o făcu, dintr-un soi de pudoare.

Soția se culcase din nou, dar îl auzi urcînd scara și-i deschise ușa. Și ea se miră:

— Așa repede?

Apoi adăugă numaidecît cu o voce neliniștită:

— Ce s-a întîmplat?

— Nimic. Domnii aceia nu au nevoie de mine.

Îi vorbea foarte puțin de-ale lui. Și se întîmpla foarte rar să-i povestească despre afacerile din Quai des Orfèvres*.

— N-ai mîncat?

— Nu.

— Mă duc să-ți pregătesc micul dejun. Ar trebui să faci cît mai repede o baie ca să te încălzești.

* Pe Quai des Orfèvres se află sediul Poliției judiciare din Paris.

Nu-i mai era frig. Mînia îi dispăruse și își simțea sufletul năpădit de melancolie. Nu era singurul de la Poliția judiciară care se simțea descurajat. Chiar și directorul pomenise de vreo două ori de demisie. A treia oară nu va mai avea ocazie s-o facă, pentru că se auzea că va fi înlocuit.

Se reorganizau, chipurile. Tinerii cultivați și bine crescuți, ieșiți din cele mai de vază familii ale țării, studiau toate problemele în liniștea biroului lor, în căutarea celei mai bune soluții. Din aceste meditații savante ieșeau niște planuri nemaipomenite, care se traduceau în fiecare săptămînă prin noi și noi regulamente.

Și, înainte de toate, poliția trebuia să fie un instrument în slujba justiției. Un simplu instrument. Or, un instrument nu gîndește.

Numai judecătorul, din cabinetul său și procurorul din biroul său impunător puteau să conducă o anchetă și să dea ordine. Chiar și pentru executarea acestor ordine, nu mai aveau nevoie de polițiști de modă veche, de acești „mușegăiți” care, la fel ca Aristide Fumel, nu stăteau prea bine cu ortografia.

Cînd trebuia în primul rînd să mîzgălești hîrtii, ce să te faci cu acești oameni care învățaseră meseria în stradă și care trecuseră de la drumurile publice la marile magazine și la gări, care cunoșteau fiecare haimana, fiecare prostituată și care, atunci cînd era nevoie, erau capabili să discute lovitura cu ei, vorbind în limbajul lor.

Acum aveau nevoie de diplome și de examene la fiecare etapă a carierei lor și Maigret, cînd trebuia să aresteze pe careva, nu putea conta decît pe cei cîțiva „bătrîni” din echipa sa.

Nu se gîndeau încă să-l îndepărteze. Erau răbdători, știind că nu mai avea decît doi ani pînă la pensie. Totuși, nu încetau să-i supravegheze fiecare gest sau acțiune.

Nu se făcuse încă ziuă și el își lua micul dejun în timp ce la casele de peste drum ferestrele se luminau una câte una. Din cauza telefonului primit, era de pe acum moleșit, ca atunci când nu dormi de ajuns.

— Fumel e cel sașiu?

— Da.

— Și căruia i-a plecat soția?

— Da.

— S-ar părea că s-a măritat în America de Sud și că are o droaie de copii.

— El știe?

— La ce bun?

La birou de asemenea sosi înainte de vreme și, cu toate că soarele răsărise, trebui să aprindă lampa cu abajur verde.

— Dă-mi te rog permanența de la Faisanderie.

Nu făcuse bine. Nu voia să devină sentimental.

— Alo!... Inspectorul Fumel este acolo?... Cum?... Își scrie raportul?...

Iarăși hîrtii, formulare, timp pierdut.

— Tu ești, Fumel?

Acesta vorbea din nou cu o voce înăbușită, ca și cum ar fi telefonat pe ascuns.

— Identitatea judiciară și-a terminat treaba?

— Da. Au plecat acum o oră.

— Medicul legist a fost la fața locului?

— Da. Cel nou.

Și medicul legist era nou. Bătrînul doctor Paul, care, cu toți cei șaptezeci și șase de ani ai săi mai făcea încă autopsii, murise și fusese înlocuit de un oarecare Lamalle.

— Ce zice?

— Ca și confratele său. Omul n-a fost omorît acolo. Nu e nicio îndoială c-a avut o hemoragie puternică. Ultimele lovituri i-au fost date în față, după ce victima murise.

— A fost dezbrăcat?

— În parte.

— N-ai recunoscut un tatuaj pe brațul stîng?

— De unde știți?

— E un pește, nu?... Un fel de cal-de-mare...

— Da...

— I s-au luat amprente?

— Cred că acum tocmai asta fac cei de la fișiere.

— Corpul este la Institutul medico-legal?

— Da... Știți... Am fost foarte indignat azi-noapte... Nici acum nu mi-a trecut. Dar n-am îndrăznit...

— Poți chiar să scrii în raportul tău că, după toate probabilitățile, victima este un anume Honoré Cuendet, de origină elvețian, din cantonul Vaud, care, cu mult timp în urmă, a petrecut cinci ani în Legiunea străină.

— Numele ăsta parcă îmi spune ceva... Știți cumva unde locuia?

— Nu. Dar știi unde locuiește mama lui, dacă mai trăiește. Aș prefera să fiu primul care s-o anunțe.

— Au să afle *ei*.

— Mi-e egal. Notează-ți adresa, dar să nu te duci pînă nu-ți voi trimite eu vorbă. Pe strada Mouffetard. Numărul nu-l știu. Stă la mezanin, deasupra unei brutării, aproape colț cu strada Saint-Medard.

— Mulțumesc.

— Pentru puțin. Rămîi la birou?

— Îmi mai trebuie încă vreo două-trei ore ca să scriu raportul ăsta blestemat.

Maigret nu se înșelase și simțea o oarecare satisfacție, dar în același timp parcă și o umbră de tristețe. Ieși din birou, urcă un etaj și intră la serviciul fișelor, unde lucrau oameni în bluze cenușii.

— Cine se ocupă cu amprentele mortului din Bois de Boulogne?

— Eu, domnule comisar.

— Ai găsit?

— Chiar acum.

— Cuendet?

— Da.

— Mulțumesc.

Acum era aproape vesel. Străbătu câteva culoare și ajunsese în mansarda Palatului Justiției. În birourile Identității judiciare îl găsi pe vechiul său prieten Moers, aplecat de asemenea asupra unor hîrtii. Niciodată nu se îngrămădiseră atîtea hîrtii ca în ultimele șase luni. Altădată, desigur, partea administrativă era destul de importantă, dar, Maigret calculase că, de cîtva timp încoace, ea lua optzeci și opt la sută din timpul polițiștilor de la toate serviciile.

— Ți-au adus hainele?

— Ale tipului din Bois de Boulogne?

— Da.

Moers îi indică pe doi colaboratori ai săi care scuturau niște saci mari de hîrtie în care fuseseră băgate hainele mortului. Așa se obișnuia, asta fiind prima operație tehnică. Trebuiau culese toate firicelele de praf și apoi supuse analizei, ceea ce adesea aducea indicații prețioase privitoare la profesia necunoscutului, de exemplu, sau a locului unde obișnuia să-și ducă viața, iar alteori chiar asupra locului unde fusese comisă crima.

— Buzunarele?

— Goale. Nici ceas, nici portmoneu, nici chei. Nici măcar o batistă. Absolut nimic.

— Dar etichetele de pe lenjerie și haine?

— N-au fost nici smulse, nici descusute. Am notat numele croitorului. Vreți să-l știți?

— Nu acum. Omul a fost identificat.

— Cine este?

— O veche cunoștință de-a mea, un anume Cuendet.

— Un răufăcător?

— Un om liniștit, probabil cel mai liniștit dintre spărgători.

— Credeți că vreun complice i-a făcut-o?

— Cuendet n-a avut niciodată complici.

— De ce a fost omorât?

— Tocmai asta mă întreb și eu.

Și aici se lucra la lumină artificială, cum se întâmplă azi în majoritatea birourilor din Paris. Cerul avea culoarea oțelului și, în stradă, șoseaua era atît de neagră, încît părea acoperită de o pojghiță de gheață. Oamenii mergeau repede, lipiți de case, avînd înaintea feței un norișor de aburi.

Maigret își regăsi inspectorii. Doi sau trei telefonau; cei mai mulți scriau rapoarte.

— Nimic nou, Lucas?

— Bătrînul Fernand e căutat peste tot.

— Cineva zice că l-ar fi zărit la Paris acum trei săptămîni, dar nu-i prea sigur.

Un vechi client de-al poliției. În urmă cu vreo zece ani, acest Fernand, a cărui identitate precisă n-a fost niciodată cunoscută, făcea parte dintr-o bandă care comisese, în cîteva luni, un număr impresionant de spargerii.

Întreaga bandă fusese arestată și procesul durase aproape doi ani. Șeful murise în închisoare de tuberculoză. Cîteva complici rămăseseră închiși, dar au apucat perioada cînd, datorită amnistiei, au fost puși în libertate unul cîte unul.

Maigret nu-i pomenise nimic din toate acestea substitutului înnebunit de „recrudescența criminalității”. Avea planul său. Anumite detalii ale recentelor furturi păreau

să-i indice că „bătrînii” nu erau străini de acestea și că formaseră, probabil, o nouă bandă.

Ar fi de ajuns ca unul singur să fie dibuit. Și pentru aceasta aproape toți oamenii disponibili lucrau cu răbdare de aproape trei luni. Firul cercetărilor ducea la Fernand. Acum un an fusese eliberat dar, de vreo șase luni i se pierduse urma.

— Soția lui ce zice?

— Se jură într-una că nu l-a văzut de loc. Vecinii confirmă spusele ei. Nimeni nu l-a văzut pe Fernand în cartier.

— Continuați, dragii mei... Dacă sînt căutat... Dacă cineva de la Parchet mă caută...

Ezită.

— Spuneți-i că m-am dus să iau un păhărel. Sau spuneți-i ce vreți.

Doar n-o să-l împiedice nimeni să se ocupe de un om pe care-l cunoștea de treizeci de ani și care-i era aproape un prieten.

II

I se întâmpla rar să vorbească despre meseria lui, și mai rar să emită vreo părere despre oameni sau despre instituțiile cărora le aparțin. Nu avea încredere în idei, mult prea precise pentru a se suprapune exact realității care, așa cum îi arătase experiența, este atît de fluidă.

Numai cu prietenul său Pardon, doctorul din strada Popincourt, i se întâmpla uneori, după cină, să se mai lungească la vorbă, făcîndu-și ceea ce s-ar putea numi confidențe.

Chiar în urmă cu cîteva săptămîni, în cursul unei discuții, își deschisese sufletul față de el, cu oarecare amărăciune.

Oamenii își imaginează, Pardon, că noi sîntem aici pentru a descoperi criminali și pentru a le smulge mărturisiri. Asta este tot una din acele idei false cum sînt atîtea în lume și cu care te obișnuiești atît de mult, încît nimănui nu-i trece prin cap să le mai verifice. În realitate, principalul nostru rol este de a proteja statul, mai întîi, guvernul, oricare ar fi el, instituțiile, apoi moneda și bunurile publice, acelea ale particularilor, și, abia la urmă de tot, viața cetățenilor. Ai avut vreodată curiozitatea să răsfoiești Codul penal? Trebuie să ajungi la pagina 177 ca să găsești texte privind crimele

împotriva persoanelor. Într-o zi, mai încolo, când voi ieși la pensie, am să fac o socoteală exactă. Să admitem că trei pătrimi din cod, dacă nu chiar patru cincimi, se ocupă de bunurile mobile și imobile, de falsificarea monedei, de falsuri în actele publice sau particulare, de însușirea abuzivă a moștenirilor etc., etc., pe scurt de tot ce se referă la bani... Așa se face că articolul 274, privind cerșetoria la colț de stradă, trece înaintea articolului 295 care se referă la crima voluntară.

Și totuși, în seara aceea, ei cinaseră bine și băuseră un Saint-Emilion grozav.

— În ziare, de brigada mea criminală, ca să folosesc termenul consacrat, se vorbește cel mai mult, deoarece e cea mai spectaculoasă. În realitate, în ochii Ministerului de Interne, noi avem mai puțină însemnătate decît Informațiile generale sau Secția financiară, de pildă. Sîntem cam în aceeași situație cu avocații de la Curtea cu juri. Noi constituim fațada, dar munca adevărată, din umbră, o fac „specialiștii”.

Tot așa ar fi vorbit cu douăzeci de ani în urmă? Sau chiar numai cu șase luni în urmă, înaintea acestor transformări la care asista, nemulțumit?

În timp ce traversa, cu gulerul paltonului ridicat, podul Saint-Michel, unde vîntul făcea pe toți trecătorii să se aplece în același sens, sub același unghi, mormăi ceva între dinți.

I se întîmpla destul de des să vorbească cu el însuși, bombănind nedeslușit, și într-o zi îl surprinsese pe Lucas spunîndu-i lui Janvier care era de puțin timp „de-al casei”:

— Nu trebuie să-l iei în seamă. Când boscorodește așa, asta nu înseamnă neapărat că e prost dispus.

În definitiv, nici măcar nu era nefericit. Era frămîntat de ceva. Pe de o parte atitudinea Parchetului la Bois de Boulogne, iar pe de alta, acest sfîrșit stupid al lui Honoré Cuendet, căruia i se mutilase fața după ce fusese răpus.

— *Spuneți-le că m-am dus să iau un păhărel.*

Aici ajunseseră. Ceea ce-i interesa cel mai mult pe acești domni era să pună capăt seriei de spargerii care prejudicia băncile, asigurările, casele de economii. De asemenea socoteau că furturile de mașini deveneau prea numeroase.

— Și dacă ar fi mai bine protejați casierii? obiectase el. Dacă nu s-ar încredința unui singur om, sau la doi oameni, transportul milioanei pe un parcurs ce putea fi reperat de oricine?

Prea scump, evident!

Cît despre mașini, era oare normal să lași lîngă trotuar, adesea fără să încui ușa, ba chiar uitînd cheia în contact, un obiect valorînd o avere, uneori chiar prețului unui apartament obișnuit sau al unei vilișoare la periferie?

E ca și cum ai lăsa la îndemîna primului venit un colier de diamante sau un portofel conținînd două-trei milioane.

La ce bun? Asta nu-l privea. El nu era decît un instrument, acum mai mult decît oricînd, și aceste chestiuni nu erau de resortul lui.

Ajunse pe strada Mouffetard, unde, cu tot frigul, domnea animația obișnuită în jurul tarabelor și cărucioarelor. Recunoscuse două case dincolo de strada Saint-Médard, brutăria strîmtă, cu fațada spoită în galben și, deasupra, ferestrele joase ale mezaninului.

Casa era veche, îngustă, mai mult înaltă. În fundul curții, cineva ciocănea un fier.

Urcă scara, unde o frînghie ținea loc de balustradă, bătut la o ușă, și numaidecît auzi niște pași înăbușiți.

— Tu ești? întrebă o voce, în timp ce clanța se lăsă în jos și ușa se deschise.

Bătrîna se mai îngrășase, în jos numai, începînd de la talie. Avea fața mai degrabă slabă, umerii înguști; șoldurile

dimpotrivă, deveniseră enorme, într-atît, încît se mișca foarte greu.

Îl privi surprinsă, neliniștită, cu o privire cu care el se obișnuise: cea a oamenilor care se tem tot timpul de vreo nenorocire.

— Vă cunosc, nu-i așa? Ați mai fost pe aici... Vă cheamă...

— Comisarul Maigret... murmură el pătrunzînd într-o încăpere caldă și mirosind a tocană.

— Ah, da... Mi-aduc aminte... De data asta, ce mai aveți să-i reproșați...?

Vorbele nu erau dușmănoase, ci mai curînd resemnate, un fel de acceptare a fatalității.

Îi arată un scaun. Pe fotoliul tapisat cu o piele cam uzată, singurul din apartament, un cățeluș roșcat își arăta dinții ascuțiți și mîrîia înfundat în timp ce o pisică albă, cu pete cafenii, de-abia își întredeschise ochii verzi.

— Liniște, Toto...

Apoi, comisarului:

— Mîrîie numai așa, dar nu e rău... E cîinele fiului meu... Nu știu dacă este din cauză că trăiește cu mine, dar a sîrșit prin a-mi semăna.

Într-adevăr, animalul avea un cap minuscul cu un bot ascuțit, labe firave, dar un corp umflat, care te ducea cu gîndul mai curînd la un porc, decît la un cîine. Trebuia să fi fost foarte bătrîn. Dinții îi erau galbeni, răriți.

— Au trecut cel puțin cincisprezece ani de cînd Honoré l-a adunat de pe stradă, cu două labe strivite de o mașină. I-a meșterit un aparat, cu niște plăcuțe și, două luni mai tîrziu, sărmanul animal, pe care vecinii voiau să-l omoare, mergea la fel ca ceilalți...

Locuința era joasă, destul de întunecoasă, de o curățenie deosebită. Încăperea servea totodată de bucătărie și

sufragerie, avea o masă rotundă la mijloc, un bufet vechi și o mașină de gătit olandeză, de un model foarte rar întâlnit azi.

Cuendet trebuie că o cumpărase de la Puces* sau de la vreun negustor de obiecte vechi și o făcuse ca nouă, deoarece lui îi plăcuse întotdeauna să meșterească. Fonta era aproape roșie, arămurile strălucitoare și se auzea ceva sfîrîind.

În stradă negoțul era în toi, și Maigret își aminti că la ultima sa vizită o găsisse pe bătrîna stînd cu coatele pe fereastră unde, în timpul verii, își petrecea mai tot timpul privind mulțimea.

— Vă ascult, domnule comisar.

Își păstrase accentul tăragănat din țara ei, și, în loc să se așeze în fața lui, rămăsese în picioare, în apărare.

— Cînd l-ați văzut ultima dată pe fiul dumneavoastră?

— Spuneți-mi mai întîi dacă l-ați arestat iar.

Maigret nu ezită decît o secundă și putu să răspundă fără să mintă:

— Nu.

— Deci îl căutați? În acest caz vă răspund numaidecît că nu este aici. N-aveți decît să vizitați apartamentul, cum ați mai făcut-o. Nu veți găsi nimic schimbat, cu toate că au trecut mai bine de zece ani de atunci...

Bătrîna îi arată o ușă deschisă și Maigret zări o sufragerie unde, de fapt, nu se mînca niciodată, plină de bibelouri inutile, de șervețele, de fotografii înrămate, dintre acelea pe care le găsești la oamenii de condiție modestă ce vor cu tot dinadinsul să aibă o cameră de primire.

Comisarul știa că două camere dădeau în curte, aceea a bătrînei, în care se găsea un pat de fier la care ea ținea, și aceea în care stătea uneori Honoré, aproape tot atît de simplă, dar mai confortabilă.

* Marche aux Puces, locul unde se vînd obiecte de ocazie la Paris.

De la parter urca un miros de pâine caldă și se amesteca în încăpere cu cel de tocană. Maigret era grav, puțin emoționat.

— Nu-l mai caut, doamnă Cuendet. Aș vrea numai să știu...

Deodată ea păru că a înțeles, că a ghicit, și privirea-i deveni tăioasă, cu o licărire de neliniște.

— Dacă nu-l căutați și nici nu l-ați arestat, asta înseamnă...

Avea un păr rar pe un craniu ce părea ridicol de îngust.

— I s-a întâmplat ceva, nu-i așa?

Maigret lăsă capul în jos.

— Am preferat să vă aduc vestea cu însumi.

— Poliția a tras în el.

— Nu... Eu...

— Un accident?

— Fiul dumneavoastră e mort, doamnă Cuendet.

Îl privi îndârjită, fără să plângă și cățelușul cel roșu, care păru că a înțeles și el, sări de pe fotoliu și veni să se gudure pe lângă picioarele ei groase.

— Cine a făcut asta?

Șuieră aceste cuvinte printre dinții rari, ca ai animalului care începuse din nou să mîrîie.

— Nu știu. A fost omorît, nu se știe nici măcar unde.

— Atunci, de unde știți dumneavoastră...

— I s-a găsit corpul azi-dimineață, pe o alee din Bois de Boulogne.

Ea repetă, neîncrezătoare, ca și cum ar fi adulmecat vreo cursă:

— La Bois de Boulogne? Ce-ar fi putut căuta el la Bois de Boulogne?

— Totuși acolo a fost descoperit. A fost omorît în altă parte și apoi transportat cu mașina.

— Pentru ce?

Răbdător, el voia s-o menajeze și nu se grăbi cu răspunsul.

— Aceeași întrebare ne-o punem și noi.

Cum ar fi explicat el judecătorului de instrucție, de pildă, relațiile sale cu Cuendet? Nu-l cunoscuse numai în biroul său din Quai des Orfèvres. Și nu fusese de ajuns numai o anchetă de mîntuială.

Asta însemna treizeci de ani de meserie și cîteva vizite în acest apartament unde nu se simțea un străin.

— Tocmai pentru a-i descoperi pe ucigașii săi, am nevoie să știu cînd l-ați văzut pentru ultima oară. De cîteva zile n-a mai dormit aici, nu-i așa?

— La vîrsta lui ai tot dreptul...

Apoi, întrerupîndu-se, cu ochii plini de lacrimi:

— Unde este acum?

— Îl veți vedea mai tîrziu. Un inspector vă va căuta.

— A fost transportat la morgă?

— Da. La Institutul medico-legal.

— A suferit?

— Nu.

— A fost împușcat?

Lacrimile îi șiroiau pe obraji, dar fără hohote, și-l privea într-una pe Maigret cu o urmă de neîncredere.

— A fost lovit.

— Cu ce?

Ai fi zis că voia să reconstituie în minte moartea fiului ei.

— Nu se știe. Cu un obiect greu.

Instinctiv, ea își duse mîna la cap făcînd o strîmbătură de durere.

— Pentru ce?

— O vom afla, vă jur. Tocmai pentru asta mă aflu acum aici și am nevoie de dumneavoastră. Stați jos, doamnă Cuendet.

— Nu pot.

Totuși, genunchii îi tremurau.

— N-aveți nimic de băut?

— Vă e sete?

— Nu. Mă gîndeam la dumneavoastră. Ar fi bine să luați un păhărel.

Își amintea că bătrînei îi cam plăcea să bea, și, într-adevăr, ea se duse la bufetul din sufragerie, de unde luă o sticlură cu rachiu alb. Chiar și într-un moment ca acesta, simțea nevoia să trișeze un pic:

— O păstram pentru fiul meu... Uneori, după cină, mai lua câte o picătură...

Umplu două pahare cu fundul gros.

— Mă întreb, repetă ea, de ce a fost omorît? Un băiat care n-a făcut rău nimănui vreodată, omul cel mai liniștit, cel mai blînd de pe fața pămîntului. Nu-i așa, Toto? Tu o știi mai bine ca oricine...

În timp ce plîngea, mîngîia cîinele obez care-și agita vîrfurile cozii, și scena ar fi părut fără îndoială caraghioasă substitutului și judecătorului Cajou.

Fiul de care vorbea bătrîna nu era oare un vechi mușteriu al poliției și, dacă n-ar fi fost dibăcia lui, nu s-ar fi aflat și acum la închisoare?

Nu fusese la închisoare decît de două ori, din care o dată numai preventiv, dar, de ambele dăți, Maigret a fost acela care l-a arestat.

Petrecuseră ore în șir între patru ochi, în Quai des Orfèvres, încercînd să se păcălească unul pe celălalt, și s-ar fi putut spune că fiecare își aprecia adversarul la justa sa valoare.

— De cît timp...

Pe fondul zgomotelor pieții, el redevenea comisar cu o voce egală și cu multă răbdare.

— Acum vreo lună, cedă ea în cele din urmă...

— Nu v-a spus nimic?

— Nu-mi vorbea niciodată de nimic din ceea ce făcea dincolo de pereții ăștia.

Era adevărat, Maigret se convinsese odinioară de acest lucru.

— În tot acest timp, n-a venit să vă vadă nici măcar o dată?

— Nu. Și totuși, săptămîna trecută, a fost ziua mea. Mi-a trimis flori.

— De unde le-a trimis?

— Un băiat de prăvălie le-a adus.

— Numele florarului nu era trecut pe nicăieri?

— Poate. Nu m-am uitat.

— N-ați recunoscut pe cel care a adus florile? Nu era cumva din cartier?

— Nu. Nu-l mai văzusem niciodată.

Nu-i ceru să percheziționeze camera lui Honoré spre a găsi vreun indiciu. Nu venise oficial. Ancheta nu-i fusese încredințată lui.

Inspectorul Fumel va sosi curînd, fără îndoială, înarmat cu acte în regulă, semnate de judecătorul de instrucție. Probabil că nu va găsi nimic. Nici de celelalte dați Maigret nu găsise nimic, în afară de haine aranjate cu grijă, lenjerie în șifonier, cîteva cărți și scule care nu erau dintr-acelea de spărgător.

— De cît timp nu i s-a mai întîmplat să dispară astfel?

Ea căută să-și amintească. Nu prea era cu gîndul la discuție și trebui să facă un efort.

— Aproape toată iarna și-a petrecut-o aici.

— Și vara?

— Nu știu unde s-a dus.

— Nu v-a propus să vă ducă la munte sau la mare?

— Nu m-aș fi dus eu. Am trăit destul la țară ca să mai am chef să mă-ntorc acolo.

Cînd descoperise Parisul trebuie că avea vreo cincizeci de

ani, sau ceva mai mult, iar pînă atunci singurul oraș pe care-l cunoscuse era Lausanne.

Era dintr-un sătuc din cantonul Vaud, Sénarclens, aproape de un tîrg numit Cossonay, unde soțul ei, Gilles, muncea ca lucrător agricol.

Maigret nu mai ținea minte decît hanurile din ținutul pe care, cu ani în urmă, în concediu, împreună cu soția, îl traversase numai. Tocmai aceste hanuri, curate și liniștite, îl pierduseră pe Gilles Cuendet. Scund și crăcănat, Gilles se hotăra foarte greu să vorbească și putea sta ore întregi într-un colț, bînd „jumătăți” de vin alb.

Din muncitor agricol ajunsese vînător de cîrțițe și își întindea cursele din fermă în fermă. Oamenii din partea locului susțineau că mirosea tot atît de tare ca și animalele pe care le prindea.

Aveau doi copii, Honoré și sora lui Laurence, care, angajată servitoare la Geneva, sfîrșise prin a se mărita cu un tip de la UNESCO, un traducător, dacă memoria nu-l înșela pe Maigret, și pe care-l urmase în America de Sud.

— Mai aveți vreo veste de la fiica dumneavoastră?

— M-a felicitat de Anul Nou. Acum are cinci copii. Pot să vă arăt felicitarea.

Se duse s-o caute în camera vecină, mai degrabă din dorința de a se mișca, decît cu intenția de a-l convinge.

— Uitați! E în culori...

Imaginea reprezenta portul Rio de Janeiro sub un apus de soare de un roșu-violaceu.

— Nu vă scrie niciodată mai mult?

— La ce bun? Cu oceanul ăsta între noi n-o să mai apucăm să ne vedem niciodată. Își are viața ei, nu-i așa?

Și Honoré și-o avusese pe-a sa, dar cu totul alta. Încă de la cincisprezece ani fusese trimis ucenic la un lăcătuș din Lausanne.

Era un băiat liniștit și închis, tot atît de scump la vorbă, ca și taică-său. Locuia în mansarda unei case vechi de lîngă piață, și într-o dimineață, ca urmare a unui denunț anonim, poliția a năvălit în camera lui.

Pe vremea aceea Honoré nu împlinise încă șaptesprezece ani. S-au găsit la el toate; obiecte dintre cele mai diferite, a căror proveniență nici n-a încercat măcar s-o explice: sonerii, scule, cutii de conserve, hăinuțe de copii purtînd eticheta fabricilor, două sau trei aparate de radio pe care nici nu le scosese din ambalajul original.

Poliția a crezut la început că are de-a face cu ceea ce se cheamă „vols à la roulotte”, adică furturi săvîrșite asupra camioanelor în staționare.

După anchetă, s-a constatat că nu era vorba de așa ceva și că tînărul Cuendet se introducea în magazine închise, în depozite, în apartamente neocupate și lua la voia întîmplării tot ce-i cădea în mînă.

Ținîndu-se cont de vîrsta lui, a fost trimis la o școală de reeducare din Vennes, dincolo de Lausanne, unde, dintre meseriile ce i s-au propus să învețe, el a ales-o pe aceea de tinichigiu. Timp de un an, a fost un elev model, calm și blajin, neîncălcînd niciodată regulamentul.

Apoi, deodată, a dispărut fără urmă și a trebuit să treacă zece ani înainte ca Maigret să-l regăsească la Paris. Prima grijă, după ce a părăsit Elveția, unde n-a mai călcat niciodată, i-a fost să se angajeze în Legiunea străină și astfel a trăit cinci ani la Sidi-Bel-Abbès și în Indochina.

Maigret avusese prilejul să-i cunoască dosarul militar și să discute cu unul din superiorii lui.

Și aici, Honoré Cuendet fusese, în general, un soldat model. Cel mult i se putea reproșa faptul că stătea retras, că nu avea niciun prieten și că nu se amesteca cu ceilalți, nici măcar în serile cînd se lăsa cu chef.

— Era soldat, tot așa cum alții sînt ajustori sau cizmari, spunea locotenentul lui.

Nicio pedeapsă în trei ani. După care, fără vreun motiv știut, dezerta, pentru a fi găsit, cîteva zile mai tîrziu, într-un atelier din Alger, unde se angajase ca lucrător.

Nu dăduse nicio explicație despre această plecare subită, care putea să-l coste scump, mulțumindu-se să marmure:

— Nu mai puteam.

— De ce?

— Nu știu.

Datorită celor trei ani de serviciu ireproșabil, a fost tratat cu indulgență, dar șase luni mai tîrziu, repetă figura, însă fu prins, de data asta numai după douăzeci și patru de ore de libertate, într-un camion de legume în care se ascunsese.

În legiune i se tatuase un pește pe brațul stîng, la rugămintea lui, și Maigret încercase să-l descoasă.

— De ce tocmai un pește? insistă el. Și, mai ales, de ce un cal-de-mare?

Cei din legiune au predilecția pentru imagini mai sugestive.

Maigret avea pe atunci în fața lui un om de vreo douăzeci și șase de ani, cu părul blond roșcat, cu umeri lați, mai curînd scund, decît înalt.

— Ai văzut vreodată cai-de-mare?

— Vii, nu.

— Dar morți?

— Am văzut doar unul.

— Unde?

— La Lausanne.

— La cine?

— În camera unei femei.

Trebuia să-i scoți vorba cu cleștele.

— Ce fel de femeie?

- O femeie la care m-am dus eu.
- Înainte de a fi fost la Vennes, la școala de corecție?
- Da.
- Ai urmărit-o?
- Da.
- Pe stradă?
- Da, în capătul străzii Centrale.
- Și în camera ei era un cal-de-mare uscat?
- Chiar așa. Mi-a zis că este mascota ei.
- Ai mai cunoscut multe alte femei?
- Nu prea multe.

Maigret crezuse c-a înțeles.

— Ce-ai făcut atunci când, eliberat din Legiune, ai venit la Paris?

- Am lucrat.
- Unde?
- La un lăcătuș pe strada Roquette.

Poliția verificase. Era adevărat. Muncise aici doi ani și dăduse deplină satisfacție. Era cam luat peste picior că nu-i prea vorbăreț, dar era considerat un muncitor model.

- Serile ce făceai?
- Nimic.
- La cinema te duceai?
- Mai de loc.
- Aveai prieteni?
- Nu.
- Prietene?
- Nici atît.

Ai fi zis că-i era teamă de femei. Și totuși, din cauza primei femei, întâlnită la șaisprezece ani, își tatuase un cal-de-mare pe braț.

Ancheta fusese minuțioasă. Pe atunci se putea ocupa în

voie de o afacere. Maigret nu era decît inspector și avea numai cu trei ani mai mult decît Cuendet.

Lucrurile se petrecuseră cam ca la Lausanne, numai că, de data asta, nu existase nicio scrisoare anonimă.

Într-o dimineață, foarte devreme, către ora patru, cam tot ca acum cînd cu descoperirea cadavrului din Bois de Boulogne, un agent în uniformă interpelase pe un tip ce ducea un pachet voluminos. Era o simplă întîmplare. Or, în prima clipă, omul avusese intenția să fugă.

În pachet au fost găsite niște piei, și Cuendet a refuzat să dea vreo explicație asupra acestui conținut ciudat.

— Unde te duceai cu asta?

— Nu știu.

— De unde veneai?

— N-am nimic de spus.

Pînă la urmă s-a descoperit că pieile proveneau de la un blănar furnizor, din strada Francs-Bourgeois.

Pe atunci, Cuendet locuia într-o cameră mobilată, pe strada Saint-Antoine, la vreo sută de metri de Bastilia și, în camera sa, la fel ca în mansarda din Lausanne, au fost găsite o mulțime de mărfuri dintre cele mai diverse.

— Cui îi plasai marfa?

— Nimănui.

Părea de necrezut și totuși a fost imposibil să se stabilească vreo legătură între Cuendet și mijlocitorii cunoscuți de poliție. Avea puțini bani la el. Cheltuielile sale corespundeau cu ceea ce cîștiga la patronul său. Cazul l-a intrigat într-atît pe Maigret, încît a obținut de la șeful lui de atunci, comisarul Guillaume, ca prizonierul să fie examinat de către un medic.

— Este desigur ceea ce noi numim un asocial, dar socot că are o inteligență mai degrabă deasupra mediei și o afectivitate normală.

Cuendet avusese norocul să fie apărat de un tânăr avocat care avea să devină pe urmă unul dintre cei mai străluciți jurați, domnul Gambier, și care a obținut pentru clientul său pedeapsa minimă.

La început a fost închis la Santé, apoi a stat ceva mai mult de un an la Fresnes, unde, și de astă dată, s-a arătat un deținut model, ceea ce i-a adus o reducere de pedeapsă de vreo câteva luni.

Între timp, tatăl său murise, strivit de o mașină într-o simbătă seară, pe când se întorcea acasă, beat mort, pe o bicicletă fără lumină.

Honoré a adus-o pe maică-sa de la Sénarclens, și această femeie, care nu cunoscuse decît ținutul cel mai liniștit din Europa, se trezi transplantată în furnicarul zgomotos al străzii Mouffetard.

Ea însăși nu era oare un soi de fenomen? În loc să fie înspăimîntată și să găsească Parisul nesuferit, s-a înrădăcinat atît de bine în cartierul ei, pe strada ei, încît devenise una dintre cele mai populare figuri de aici.

Se numea Justine și, de la un capăt la celălalt al străzii Mouffetard, toată lumea o cunoștea acum pe Justine, cea cu vorba tăragănată și cu ochi răutăcioși.

Faptul că fiul ei făcuse închisoare n-o deranja de loc.

— Fiecare cu gusturile și părerile lui, obișnuia ca să zică.

Maigret se mai ocupase de Honoré Cuendet încă de două ori, a doua oară ca urmare a unui important furt de bijuterii în strada Pompe, la Passy. Spargerea avusese loc într-un apartament luxos unde, în afară de stăpînii casei, mai trăiau trei servitori. Seara, bijuteriile fuseseră lăsate pe toaletă, în salonașul ce dădea în dormitorul a cărei ușă rămăsese deschisă toată noaptea.

Nici domnul și nici doamna D... care dormiseră în patul lor, nu auziseră nimic. Camerista, care dormea la același etaj,

era sigură că închisese ușa cu cheia și că dimineața o găsisese tot încuiată. Nici urmă de forțare a ușii. Nicio amprentă.

Deoarece apartamentul se afla la etajul trei, nici nu putea fi vorba de escaladare. Nici măcar vreun balcon, prin care puteai ajunge la budoar trecînd printr-un apartament învecinat.

Era al cincilea sau al șaselea furt de acest fel în trei ani și jurnalele începuseră să vorbească de un hoț fantomă.

Maigret își mai aducea aminte de acea primăvară, de aspectul străzii Pompe la diversele ore ale zilei, deoarece mergea din ușă în ușă, întrebînd în stînga și în dreapta, nu numai pe portari și pe negustori, dar și pe locatarii imobilelor și pe servitori.

Astfel, fie din întîmplare, fie mai curînd din încăpăținare, a dat peste Cuendet.

În clădirea situată în fața casei cu pricina, o cameră modestă ce dădea în stradă, fusese închiriată cu șase săptămîni în urmă.

— Camera e ocupată de un domn foarte amabil și foarte calm, spunea portăreasa. Nu prea iese, seara chiar de loc și nu e vizitat de femei. De altminteri nu l-a vizitat nimeni.

— Menajul și-l face singur?

— Bineînțeles. Și, zău că e curat!

Oare Cuendet era chiar atît de sigur pe el, încît nici nu se ostenise să se mute după furt? Sau se temuse că, părăsind camera, ar fi trezit bănuieli?

Maigret l-a găsit în cameră, citind. Aplecîndu-se peste fereastră, putuse să urmărească toate mișcările locatarilor din apartamentele de peste drum.

— Te rog să mă urmezi la Poliția judiciară.

Cuendet nu protestase. Lăsase să i se scotocească locuința fără să scoată o vorbă. Nu se găsisese nimic, nicio bijuterie, niciun șperaclu sau vreun instrument de spărgător.

Interogatoriul la Poliția judiciară durase aproape douăzeci și patru de ore, întrerupt de pahare de bere și sandviciuri.

— De ce-ai închiriat această cameră?

— Pentru că-mi plăcea.

— Te-ai certat cu mama dumitale?

— Nu.

— Nu mai stai cu ea?

— Într-o zi sau alta, tot acolo mă voi întoarce.

— Ți-ai lăsat acolo aproape toate lucrurile.

— Exact.

— În ultimul timp, te-ai mai dus să-ți vezi mama?

— Nu.

— Cu cine te-ai întâlnit?

— Cu portăreasa, cu vecinii, cu oamenii care trec pe stradă.

Accentul său dădea răspunsurilor o ironie poate involuntară, deoarece fața îi rămânea calmă și serioasă și avea aerul că se străduiește să-l mulțumească pe comisar.

Interogatoriul nu adusese niciun element nou, dar ancheta întreprinsă în strada Mouffetard dăduse naștere unor presupuneri. Într-adevăr, s-a aflat că nu era prima oară când Honoré dispărea astfel pentru un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, în general de la trei săptămîni la două luni, după care se întorcea iar la mama lui.

— Din ce trăiești?

— Cumpăr și vînd lucruri de ocazie. Am ceva bani puși deoparte.

— La bancă?

— Nu. N-am încredere în bănci.

— Unde se găsesc acești bani?

Nu răspunse. De cînd fusese arestat prima oară, studiasse Codul penal pe care-l cunoștea pe dinafară.

— Nu eu trebuie să-mi dovedesc nevinovăția, ci dumneavoastră trebuie să stabiliți că sînt vinovat.

O singură dată s-a enervat Maigret, dar, văzînd aerul ușor dezaprobat al lui Cuendet, regretă numaidecît.

— Trebuie să te fi descotorosit, într-un fel sau altul, de bijuterii. Probabil că le-ai vîndut. Cui?

Bineînțeles că toți mijlocitorii cunoscuți au fost trecuți în revistă și s-a anunțat la Anvers, la Amsterdam și la Londra. Informatorii, de asemenea, au fost puși numaidecît la curent.

Nimeni nu-l cunoștea pe Cuendet. Nimeni nu-l văzuse. Nimeni nu intrase în legătură cu el.

— Ce vă spuneam eu? triumfa maică-sa. Sînteți voi șmecheri, dar fiul meu e și mai și.

Cu tot cazierul lui, cu toată camera închiriată, cu toate indiciile, fuseseră siliți să-i dea drumul.

Cuendet n-a făcut mare caz. A primit vestea liniștit. Maigret parcă îl vede și acum, căutîndu-și pălăria, oprindu-se apoi în fața ușii, întinzîndu-i o mînă șovăielnică.

— La revedere, domnule comisar.

Ca și cum s-ar fi așteptat să revină!

III

Scaunele aveau fundul din paie împletite și, în penumbră, aveau reflexe aurii. Dușumeaua, din brad de proastă calitate, foarte veche, era totuși atît de bine frecată, încît puteai vedea în ea, ca într-o oglindă, pervazul ferestrei. Pendula de aramă a unui ceas de perete bătea într-un ritm liniștit.

Ai fi zis că pînă și cel mai mic obiect, de la vătrai și ghiveciul cu flori mari, roșii, pînă la mătura de care pisica își freca spinarea, avea viața lui proprie, ca în vechile tablouri olandeze, sau ca în sacristii.

Bătrîna deschise soba și aruncă două lopățele de cărbune lucios și o clipă flăcările se întinseră, ca și cum ar fi vrut să-i lingă fața.

— Pot să-mi dau jos paltonul?

— Asta înseamnă că vreți să stați mai mult.

— Afară sînt minus cinci grade și aici e cald.

— Se spune că bătrînii devin friguroși, mormăi femeia, mai degrabă pentru ea însăși, ca să-și alunge gîndurile, decît pentru el. Mie soba îmi ține tovărășie. Încă de mic, Honoré era friguros. Parcă-l văd, la noi, la Sénarclens, lipit de sobă, învățîndu-și lecțiile.

Își îndreptă privirea spre fotoliul gol, din lemn strujit, cu pielea uzată.

— Aici, tot așa, apropia fotoliul de foc și putea petrece zile întregi citind fără să audă nimic.

— Ce citea?

Bătrîna își ridică brațele în semn de neputință.

— Parcă eu știu? Cărți pe care le lua de la biblioteca din strada Monge. Uite, asta-i ultima. Cum citea una, se ducea după alta. Era ca un fel de abonat. Dumneavoastră trebuie să știți mai bine...

Cartea, o lucrare a lui Lenotre despre un episod al Revoluției, legată într-o pînză neagră și lustruită de vreme, te făcea să te gîndești la o sutană.

— Știa o mulțime de lucruri. Nu vorbea el prea mult, dar capul îi lucra într-una. Citea și jurnale, zilnic patru sau cinci, și niște magazine ilustrate, scumpe, cu poze colorate...

Mirosul locuinței, o combinație de diferite alte mirosuri, îi plăcea lui Maigret. Totdeauna avusese o slăbiciune pentru locuințele care aveau un miros caracteristic, și ezită să-și aprindă luleaua pe care și-o înfundase automat cu tutun.

— Puteți fuma. Și el tot pipă fuma. Ba chiar într-atît ținea la pipele lui vechi încît uneori îl vedeai reparîndu-le cu sîrmă.

— Aș vrea să vă pun o întrebare, doamnă Cuendet.

— Îmi sună tare ciudat felul în care vă adresați. A trecut atît de mult de cînd toată lumea îmi spune Justine! Dacă stau și mă gîndesc bine, cred că, în afară de primar, atunci cînd m-a felicitat, în ziua-n care m-am căsătorit, nimeni nu mi-a spus altfel. Totuși, continuați. Dacă o să am chef, am să vă răspund.

— Dumneavoastră nu lucrați. Soțul dumneavoastră era sărac.

— Ați văzut dumneavoastră vreodată un prinzător de cîrțițe bogat? Și mai ales unul care bea din zori pînă-n noapte?

— Deci trăiți din banii pe care vi-i dădea fiul dumneavoastră.

— Vedeți ceva rău în asta?

— Un muncitor dă salariul nevestei sau mamei sale în fiecare săptămână, un funcționar în fiecare lună. Presupun că Honoré vă dădea banii pe măsură ce aveți nevoie.

Îl privi cu atenție, ca și cum ar fi înțeles unde voia să ajungă.

— Da, și?

— Ar fi putut să vă dea o sumă mai însemnată, atunci când revenea după o absență îndelungată, de pildă.

— Niciodată nu am avut vreo sumă însemnată de bani. La ce mi-ar fi folosit?

— Absențele lui se prelungeau mai mult sau mai puțin, uneori săptămîni întregi, nu-i așa? Dacă în această perioadă ați fi avut nevoie de bani, ce făceați?

— Nu aveam nevoie.

— Asta însemna că înainte de a pleca vă lăsa suficient?

— Fără să mai pun la socoteală că am credit la măcelar și la băcan și că pot cumpăra pe datorie de la orice negustor din cartier și chiar de la cei ambulanți. Toată lumea din cartier o cunoaște pe bătrîna Justine.

— Nu v-a trimis niciodată bani prin poștă?

— Nu știu ce-ar fi trebuit să fac pentru a-i ridica.

— Ascultați, doamnă Cuendet...

— Mi-ar plăcea mai mult să-mi spuneți Justine...

Stătea tot în picioare și turnă nițică apă caldă în tocană, după care așeză capacul deasupra, lăsînd puțin loc să iasă aburii.

— Lui nu pot să-i mai fac niciun rău. Și nu am nici cea mai mică intenție de a vă face dumneavoastră. Caut numai să-i descopăr pe cei care l-au omorît.

— Cînd aș putea să-l văd?

— Chiar azi după-amiază. De altfel, va veni un inspector să vă caute.

— O să mi-l dea acasă?

— Cred că da. Pentru a descoperi pe asasinul său, trebuie să înțeleg anumite lucruri.

— Și ce anume vreți să înțelegeți?

Continua să fie neîncrezătoare, ca o țărancă ce rămăsese, ca o bătrână aproape analfabetă, care vedea peste tot numai capcane. Era ceva adânc înrădăcinat în ea.

— Fiul dumneavoastră vă lăsa singură de mai multe ori pe an, uneori lipsea mai multe săptămîni...

— Uneori trei săptămîni, alteori două luni...

— Cum arăta cînd se întorcea?

— Ca un om mulțumit care-și regăsește papucii la gura sobei.

— Vă anunța dinainte plecările lui sau pleca fără să vă spună nimic?

— Cine i-ar fi pregătit valiza?

— Deci vă vorbea. Lua haine de schimb, lenjerie...

— Lua tot ceea ce trebuie.

— Avea mai multe costume?

— Patru sau cinci. Îi plăcea să fie bine îmbrăcat.

— Ce credeți, la înapoiere ascundea ceva prin apartament?

— N-ar fi prea ușor să găsești o ascunzătoare în aceste patru camere. De altfel, dumneavoastră le-ați răscolit, și nu o dată. Mi-aduc aminte că oamenii dumneavoastră n-au lăsat un locșor necontrolat, ba chiar au demontat și mobilele. S-au dus pînă și-n pivniță, deși e comună, și în colțul din pod la care avem dreptul.

Era adevărat. Nu găsiseră nimic.

— Fiul dumneavoastră, sîntem siguri de aceasta, n-are niciun cont la bancă și nici carnet de economii. Or, e clar că

trebuie să-și fi depus banii undeva. Știți cumva, dacă i se întâmpla să se ducă în străinătate, în Belgia, de exemplu, sau în Elveția, sau în Spania?

— În Elveția ar fi fost arestat.

— Exact.

— De celelalte țări pe care le-ați pomenit, nu mi-a vorbit niciodată.

În mai multe rînduri fusese alarmate punctele de frontieră. Ani de-a rîndul fotografia lui Honoré Cuendet figurase printre acele ale persoanelor ce trebuiau supravegheate prin gări și la diferitele ieșiri din țară.

Maigret gîndi cu glas tare:

— Bineînțeles că a trebuit să vîndă cuiva din bijuterii și obiecte. Nu s-a adresat nici unui intermediar profesionist. Și, cum cheltuia puțin, trebuie să fi avut undeva o sumă importantă.

O privi pe bătrînă cu mai multă atenție.

— Dacă nu vă dădea bani pentru menaj decît pe măsura nevoilor, ce vă veți face de acum încolo?

Ideea o surprinse și avu o tresărire. Maigret văzu o umbră de neliniște în ochii ei.

— Nu mi-e teamă, răspunse ea cu mîndrie. Honoré e un copil bun.

De data asta nu mai spuse „era”. Și continuă, ca și cum Honoré ar mai fi fost în viață.

— Sînt sigură că nu mă va lăsa fără nimic.

Maigret reluă:

— N-a fost omorît de vreun vagabond. Nu-i vorba de-o crimă scîrboasă. Și nici n-a fost ucis de vreun complice.

Ea nu întrebă de ce și Maigret nu-i dădu nicio explicație. Un vagabond n-ar fi avut niciun motiv să desfigureze fața cadavrului cu atîta sălbăticie și nici să-i golească buzunarele

de cele mai neînsemnate obiecte, inclusiv hîrțiile fără valoare, pipa, chibriturile.

Vreun complice n-ar fi făcut nici atît, știind că Cuendet făcuse pușcărie și că, prin urmare, ar fi fost identificat după amprente digitale.

— Cel care l-a omorît nu-l cunoștea. Cu toate acestea avea un motiv serios să-l suprime. Înțelegeți?

— Ce-aș putea înțelege?

— Că, atunci cînd vom ști ce lovitură plănuia Honoré, în ce casă, în ce apartament s-a introdus, ei bine, atunci vom fi foarte aproape de a-l cunoaște pe asasin.

— Asta n-o să-l învieze.

— Îmi dați voie să arunc o privire prin camera lui?

— Nu pot să vă opresc.

— Prefer să veniți și dumneavoastră cu mine.

Bătrîna îl urmă, ridicînd din umerii ei înguști, legănîndu-și șoldurile aproape monstruoase, iar cățelușul roșcat venea imediat după ei, gata să mîrîie din nou.

Sufrageria era inexpresivă, fără viață, aproape fără miros. O cuvertură foarte albă acoperea patul de fier al bătrînei, iar camera lui Honoré, prost luminată de fereastra ce dădea în curte, începea deja să capete un aspect mortuar.

Maigret deschise ușa unui șifonier cu oglindă, găsi trei costume care atîrnau pe umerase, două gri și unul bleumarin, niște pantofi aliniați mai în spate și, pe un raft, niște cămăși pe care era un buchet de levănțică uscată.

Pe o etajeră, cîteva cărți: un exemplar roșu al Codului penal, făcut ferfeniță, care fusese probabil cumpărat de pe chei, sau de la vreun anticar de pe bulevardul Saint-Michel, cîteva romane datînd de la începutul secolului, plus un Zola și un Tolstoi, un plan al Parisului, care trebuie să fi fost deseori consultat.

Într-un colț, pe o consolă cu două rafturi, reviste cu titluri

ce-l făcură pe Maigret să încrunte din sprâncene. Ele distonau cu restul. Erau niște reviste groase, cu hîrtie fină, care publicau fotografii în culori ale celor mai frumoase castele din Franța și ale celor mai somptuoase interioare din Paris.

Maigret răsfoi cîteva în speranța că ar putea găsi însemnări sau sublinieri.

La Lausanne, pe vremea cînd locuia într-o mansardă, tînărul Cuendet, ucenic lăcătuș, își însușea tot ce-i cădea în mîna, inclusiv obiecte fără valoare.

Mai tîrziu, în strada Saint-Antoine, arăta ceva mai mult discernămint, dar continua să fure, la voia întîmplării, numai din prăvălii și din apartamentele din cartier.

Cu timpul, mai urcă o treaptă, operînd în casele burgheze, unde găsea și bani și bijuterii totodată. Așa se face că, încetișor, încetișor, ajunsese și în cartierele bogate. Adineauri, fără să vrea, bătrîna a scăpat o frază importantă. Ea pomenise de cele patru sau cinci ziare pe care fiul ei le citea zilnic.

Maigret ar fi putut jura că nu faptele diverse îl interesau, cu atît mai puțin știrile politice, ci rubricile mondene, căsătoriile, relatările asupra recepțiilor, ale repetițiilor generale.

Nu erau oare descrise aici bijuteriile femeilor respective?

Revistele pe care Maigret le răsfoia acum îi furnizau lui Honoré informații foarte prețioase; nu numai descrierea amănunțită a caselor boierești și a apartamentelor, dar și fotografiile diferitelor încăperi.

Instalat lîngă sobă, Honoré cîntărea toate posibilitățile, apoi alegea.

Pe urmă, cutreiera cartierul respectiv, închiria o cameră la vreun hotel sau în vreo casă particulară, dacă găsea, așa cum se întîmplase în strada Pompe.

Cu ani în urmă, cu ocazia ultimei anchete, i se găsisese urma

în câteva cafenele, unde, de la o zi la alta devenise, pentru o perioadă oarecare, un client cunoscut.

— Un om foarte potolit, care stătea ore întregi în colțul său, bînd vin alb, citind ziarele și privind în stradă...

De fapt el spiona toate intrările și ieșirile din casă, atît ale stăpînilor cît și ale servitorilor, le studia obiceiurile, felul în care-și petreceau timpul și apoi, de la fereastra sa, îi iscodea chiar în casă.

Astfel, după cîtva timp, întreg imobilul nu mai avea niciun secret pentru el.

— Vă mulțumesc, doamnă Cuendet.

— Justine!

— Pardon, Justine. Aveam multă...

— Căuta cuvîntul. Prietenia era prea mult. Atracție n-ar fi avut niciun sens pentru ea.

— Aveam multă considerație pentru fiul dumneavoastră.

Nici acest cuvînt nu era cel mai exact, dar nici substitutul și nici judecătorul de instrucție nu erau aici ca să-l audă.

— Inspectorul Fumel va veni să vă vadă. Dacă aveți nevoie de ceva, apălați la mine.

— Nu voi avea nevoie de nimic.

— În cazul în care veți afla în ce cartier și-a petrecut Honoré aceste ultime săptămîni...

Își îmbracă paltonul și coborî cu băgare de seamă treptele uzate ale scării. Vacarmul străzii și frigul îl învăluiră din nou. O pulbere albă, ca suspendată, plutea în atmosferă, dar nu ningeă și nici pe pămînt nu se vedea vrea urmă.

Cînd intră în biroul inspectorilor, Lucas îl anunță:

— Moers v-a căutat la telefon.

— N-a spus pentru ce?

— A spus să-l sunați.

— Nicio veste încă despre Fernand?

Nu uita că sarcina lui principală era să descopere pe

autorii spargerilor. Asta putea să dureze săptămîni, dacă nu chiar luni. Sute, mii de polițiști și jandarmi purtau în buzunare fotografia prizonierului eliberat. Inspectorii umblau din ușă în ușă ca vînzătorii de aspiratoare electrice.

— Vă rog să mă scuzați, doamnă. L-ați văzut recent pe acest om?

Alții se ocupau de hoteluri. Brigada de moravuri, „mondenă”, chestiona femeile de stradă. În gară, călătorii nici nu bănuiau că ochi anonimi îi examinau în tăcere.

Nu fusese însărcinat cu ancheta în cazul Cuendet. N-avea dreptul să-și sustragă oamenii de la misiunea lor. Totuși, găsi un mijloc prin care să-și împace și serviciul și curiozitatea.

— Vei cere de sus o fotografie, cea mai recentă a lui Cuendet. Vei da cîte o copie celor care îl caută pe Fernand și, în special celor care cercetează cîrciumile și casele mobilate.

— În toate cartierele?

Maigret ezită; vru să răspundă:

— Numai în cartierele bogate.

Dar își aminti că se găsesc case boierești și imobile de lux și în cartierele vechi. Ajuns în biroul său, îl chemă pe Moers.

— Ai găsit ceva?

— Nu știu dacă asta te poate ajuta cu ceva. Examinînd hainele lui cu lupa, oamenii mei au descoperit trei sau patru fire de păr pe care le-au studiat la microscop. Delage, care se pricepe, afirmă că e păr de pisică sălbatică.

— Pe ce parte a hainelor se găseau?

— Pe spate, către umărul stîng. De asemenea mai erau și cîteva firicele de pudră. Poate vom reuși să-i stabilim marca, dar va mai dura.

— Mulțumesc. Fumel nu te-a sunat?

— A fost adineauri pe aici. L-am pus și pe el la curent cu cele descoperite.

— Unde-i acum?

— La Sommiers, cufundat în dosarul Cuendet.

Maigret se întrebă pentru o clipă de ce îi erau pleoapele grele și-și aminti că fusese smuls din pat la patru dimineața.

Trebui să dea semnături, să completeze mai multe formulare, să primească două persoane pe care le ascultă cu gîndul aiurea. Rămas singur, chemă la telefon pe un cunoscut blănar din strada La Boetie; trebui să insiste cam mult pentru a vorbi personal cu el.

— Comisarul Maigret de la Poliția judiciară. Vă rog să mă scuzați că vă deranjez, dar aș dori să-mi dați o informație. Ați putea să-mi spuneți aproximativ cam cîte haine de pisică sălbatică sînt în Paris?

— De pisică sălbatică?

Ai fi zis că omul era vexat de o astfel de întrebare.

— Aici nu ținem așa ceva. A fost o perioadă, pe vremea eroică a primelor automobile, cînd casa noastră primea comenzi de la unele cliente, dar mai ales de la unii clienți.

Maigret revăzu în minte fotografii vechi, cu automobiliști ce semănau cu niște urși.

— Erau chiar de pisică sălbatică?

— Nu întotdeauna, dar acelea erau cele mai frumoase. Se mai poartă și acum în țările foarte reci, în Canada, în Suedia, în Norvegia, în nordul Statelor Unite...

— În Paris nu mai există de loc?

— Cred că unele case mai vînd cîteodată, dar foarte puțin. Mi-e greu să vă dau o cifră exactă. Totuși aș paria că în tot Parisul nu găsești cinci sute de exemplare, dintre care, cea mai mare parte, trebuie să fie destul de vechi. Acum...

Îi veni o idee.

— Nu vă interesează decît hainele?

— De ce?

— Pentru că ni se întîmplă cînd și cînd să folosim pisica sălbatică în scopuri nevestimentare. Poți face, de exemplu, o

cuvertură pentru un divan. Aceste cuverturi pot fi folosite uneori și în mașini.

— Sînt multe dintr-astea.

— Cercetînd registrele noastre, v-aș putea spune cîte au ieșit de la noi în ultimii ani. Aproximativ trei patru duzini. Dar sînt blănari care le fabrică în serie, bineînțeles de calitate mai proastă. O clipă... Mă gîndesc la altceva. În timp ce vorbeam cu dumneavoastră, mi-am adus aminte de vitrina unei farmacii, nu departe de aici, unde am văzut o piele de pisică sălbatică ce se vindea ca remediu pentru reumatism.

— Vă mulțumesc.

— Vreți să vă dau o listă cu...

— Dacă nu vă deranjez prea mult...

Era prea puțin încurajator. De săptămîni îl căutau pe Fernand fără să aibă certitudinea că era amestecat în recente spargerii. Asta însemna o muncă aproape tot atît de uriașă ca, de pildă, elaborarea unui dicționar sau chiar a unei enciclopedii.

Or, Fernand era cunoscut. I se știau gusturile, obiceiurile, maniile. De exemplu, un amănunt foarte stupid ar fi putut să-l dea de gol: nu bea niciodată decît mandarin-curaçao.

Acum, pentru a obține eventual o indicație despre asasinii lui Cuendet, nu aveau decît cîteva fire din păr de pisică sălbatică.

Moers îi spusese că perii fuseseră găsiți pe spatele hainei, către mîneca stîngă. Dacă ar fi provenit de la o haină, n-ar fi fost mai normal să se fi găsit pe partea din față a costumului?

O fi ajutat oare și vreo femeie să-l ducă ținîndu-l de umeri?

Maigret prefera ipoteza cuverturii, în special a cuverturii de mașină. Or, în acest caz, nu putea fi vorba de o mașinuță oarecare, deoarece n-ai să folosești cuverturi din blană într-o rablă.

Și-apoi, de câțiva ani încoace, Cuendet nu se ocupa exclusiv de casele bogate?

Ar fi trebuit să treci pe la toate garajele din Paris punînd la nesfîrșit aceeași întrebare.

Cineva bătu la ușă. Era inspectorul Fumel, cu fața congestionată, cu pleoapele roșii. Dormise și mai puțin decît Maigret. Fiind de serviciu noaptea trecută, nu dormise chiar de loc.

— Nu te deranjez?

— Intră.

Erau vreo câțiva pe care comisarul îi tutuia, cei vechi mai întîi, cu care intrase cam în aceeași perioadă în poliție și care, pe atunci, îl tutuiau și ei, dar care acum nu mai îndrăzneau și-i spuneau „domnule comisar”, sau, uneori, „șefule”. Și Lucas era printre aceștia. Janvier, nu. Și nu știa de ce. Și în sfîrșit, cei foarte tineri, ca micul Lapointe.

— Șezi.

— Am citit tot. Cu toate astea, nu știu de unde să încep. Nicio echipă de douăzeci de oameni n-ar fi de ajuns. Mi-am dat seama, din procesele verbale, că-l cunoșteai bine.

— Destul de bine. Azi-dimineață m-am dus la maică-sa neoficial. I-am dus vestea și i-am spus că vei trece s-o iei pentru a o însoți la Institutul medico-legal. Știi ceva în legătură cu rezultatele autopsiei?

— Nimic. I-am telefonat doctorului Lamalle. Mi-a trimis vorbă prin asistentul lui că va înainta raportul său astă-seară sau mîine, judecătorului de instrucție.

Doctorul Paul nici nu aștepta să fie chemat de Maigret. Ba mai mult, se întîmpla să mormăie printre dinți:

— Ce să-i spun judecătorului?

E drept că în acel timp poliția făcea anchetă și, în cele mai multe cazuri magistratul nu intervenea decît din clipa în care vinovatul mărturisea.

Pe atunci erau trei etape distincte: ancheta, care la Paris îi privea pe cei din Quai des Orfèvres, instrucția și în sfârșit, mai târziu, după examinarea dosarului de către camera de punere sub acuzare, procesul în fața curții cu juri.

— Moers ți-a vorbit de peri?

— Da. De pisică sălbatică.

— Am telefonat adineauri unui blănar. Ai face bine să te interesezi de cuverturile de pisică sălbatică care au fost vândute la Paris. Vezi, întreabă-i pe oamenii de la garaje...

— Dar sînt singur...

— Știu, amice...

— Am trimis un prim raport. Judecătorul Cajou m-a convocat azi, la ora cinci. O să am o scenă din cauza asta. Deoarece am fost de serviciu noaptea trecută, azi trebuia să fiu liber și m-așteaptă cineva. Am să-i telefonez, dar știu că nu mă va crede, și de aici complicațiile se vor ține lanț.

O femeie, bineînțeles!

— Dacă voi găsi ceva, am să-ți telefonez. Dar vezi, nu cumva să-i spui judecătorului că mă ocup de cazul ăsta.

— S-a făcut!

Maigret se duse acasă să ia masa de prînz. Apartamentul era tot atît de curat, parchetul și mobilele la fel de bine lustruite ca și la bătrîna Cuendet.

Și la el era cald și avea o sobă, pe lîngă radiatoare, deoarece lui Maigret îi plăcuseră întotdeauna sobele și obținuse cu greu de la administrație ca să i se lase una în biroul său.

În bucătărie domnea un miros plăcut. Totuși, deodată, avu senzația că-i lipsește ceva, fără să fi putut preciza ce.

La mama lui Honoré atmosfera era ceva mai calmă și mai învăluitoare, poate prin contrast cu forfota străzii. Auzeai tot timpul strigătele negustorilor și, dacă ai fi scos mîna pe fereastră, aproape că le-ai fi atins dughenile. Locuința era mai

joasă, mai mică, mai chircită parcă. Bătrîna trăia aici de dimineața pînă scara și de seara pînă dimineața. Și chiar cînd lipsea Honoré, parcă i se simțea prezența.

„Ce-ar fi – gîndi el pentru o clipă – să-mi cumpăr și eu un cîine și o pisică?”

Era stupid. Doar nu era nici babă și nici vreun puști de la țară, venit să trăiască singuratic în strada cea mai aglomerată din Paris.

— La ce te gîndești?

Zîmbi.

— La un cîine.

— Ai de gînd să cumperi un cîine?

— Nu. De altfel, n-ar fi același lucru. Acela a fost găsit în stradă, cu labelle frînte.

— Nu-ți faci siesta?

— Regret, n-am timp...

— S-ar părea că ești frămîntat de lucruri plăcute și neplăcute totodată.

Fu surprins de justetea observației. Moartea lui Cuendet îl făcea melancolic și trist. Îi ura personal pe asasinii lui, ca și cum Honoré ar fi fost un prieten, un camarad, în orice caz o cunoștință veche.

Îi ura de asemenea pentru că-l desfiguraseră și-l aruncaseră ca pe o mortăciune, pe o alee din Bois de Boulogne, pe pămîntul înghețat, unde trebuie că corpul a mai tresărit o dată.

În același timp nu se putea abține să nu surîdă gîndindu-se la viața lui Cuendet, la maniile sale pe care se străduia să le înțeleagă. Era ciudat faptul că, deși se deosebeau atît de mult unul de celălalt, avea impresia că-l înțelege.

Cu siguranță că, la începutul carierei lui, dacă se poate spune așa, pe cînd nu era decît un ucenic slăbuț, Honoré se antrenase în modul cel mai banal posibil, la fel ca toate

puşlamalele din cartierele sărace, şterpelind fără deosebire tot ce-i cădea în mână.

Nici măcar nu-şi plasa obiectele dobândite, le îngrămădea în mansarda lui, aşa cum un căţelandru îngrămădeşte în cuşca lui coji de pâine şi oase uscate.

De ce oare, fiind socotit un soldat model, dezertase de două ori, atît de stîngaci, de prosteste? De ambele daţi, s-a lăsat prins fără să încerce să fugă sau să opună rezistenţă.

La Paris, în cartierul Bastille, continua să se perfecţioneze şi stilul său începea deja să se contureze. Nu ţinea de nicio bandă. N-avea prieteni, lucra singur.

Rînd pe rînd lăcătuş, tinichigiu, amator de antichităţi, îndemînatic, meticulos, el învăţase să pătrundă în magazine, în ateliere, în depozite.

Nu era înarmat. Niciodată nu posedase vreo armă, nici măcar vreun şiş. Niciodată nu dăduse alarma şi nu lăsase vreo urmă. Era omul prin excelenţă tăcut, atît în viaţă, cît şi în meserie.

Care erau relaţiile lui cu femeile? Nu existau în viaţa lui. Locuise tot timpul numai cu mama lui, şi dacă-şi permitea amoruri de scurtă durată, se vede c-o făcea discret, în cartiere îndepărtate, unde nimeni nu-l remarcă.

Putea sta ore întregi într-o cafenea, lîngă fereastră, în faţa unei jumătăţi de vin alb. De asemenea, putea să pîndească zile în şir de la fereastra unei camere mobilate, tot aşa cum, în strada Mouffetard, citea lipit de sobă.

Aproape că nu avea dorinţe. Or, lista bijuteriilor furate, ca să nu vorbim de furturile ce pe bună dreptate i se puteau pune pe seamă, reprezenta o avere.

I se întîmplase oare să plece din Paris, să ducă altă viaţă şi să-şi cheltuiască banii?

— Mă gîndesc, explică Maigret soţiei sale, la un tip ciudat, la un spărgător...

- Cel ce a fost asasinat azi dimineată?
 - De unde știi?
 - Scrie în ziarul de prînz ce mi-a fost adus adineauri
 - Dă-mi să văd.
 - Sînt doar cîteva rînduri. Am citit din întâmplare:
- UN CADAVRU ÎN BOIS DE BOULOGNE

„NOAPTEA TRECUTĂ, CĂTRE ORELE TREI, DOI AGENȚI PE biciclete din arondismentul XVI au descoperit, pe o alee în Bois de Boulogne, corpul unui om cu craniul zdrobit. Este vorba de Honoré Cuendet, de origină elvețian, cincizeci de ani, recidivist. După judecătorul de instrucție Cajou, care a fost însărcinat cu această afacere și care s-a dus la fața locului împreună cu substitutul Kernavel și cu medicul legist, ar fi vorba de o răfuială.”

— CE SPUNEAI?

Cuvîntul „răfuială” îl scosese din sărute, deoarece asta însemna că pentru domnii de la Palatul de justiție, afacerea era practic înmormîntată. Așa cum obișnuia să spună un procuror:

„Să se omoare între ei pînă la ultimul. Asta înseamnă mai puțină muncă pentru călău și mai mult cîștig pentru contribuabil.”

— Ziceam... Ah! Da. Mă gîndesc la un spărgător care ar alege dinadins case și apartamente ocupate...

— Ca să pătrundă înăuntru...?

— Da. În fiecare an, sau, ca să mă exprim mai clar, în fiecare sezon, la Paris, multe apartamente rămîn goale cîteva săptămîni, în vreme ce locatarii lor sînt la munte, la mare, la castelul lor sau în străinătate.

— Și sînt prădate, nu?

— Da, într-adevăr, sînt prădate. De specialiști care n-ar îndrăzni niciodată să spargă o locuință unde riscă să întîlnească oameni.

— Unde vrei s-ajungi?

— La omul meu, la Cuendet, pe care nu-l interesează decît apartamentele ocupate. Adesea așteaptă, pentru a pătrunde înăuntru, ca stăpînii să se întoarcă de la teatru sau din altă parte, ca femeia să-și pună bijuteriile într-o cameră alăturată, ba uneori chiar pe vreo mobilă din dormitor.

Doamna Maigret replică logic:

— Dacă ar opera cînd femeia se află în oraș, n-ar găsi bijuteriile pentru că tu zici că le poartă.

— Ar găsi probabil altele, în orice caz obiecte de valoare, tablouri, bani gheață.

— Vrei să spui că la el este un fel de viciu?

— Poate că-i cam tare cuvîntul, dar presupun că era o manie, că încerca o anume plăcere să se introducă în viața intimă a oamenilor. Odată a luat un cronometru de pe noptiera unui om care dormea și care n-a auzit nimic.

Zîmbi și ea.

— De cîte ori l-ai prins?

— N-a fost condamnat decît o dată, dar pe atunci încă nu adoptase această tehnică și fura ca ceilalți. Cu toate acestea, la birou avem o listă de furturi ce-i pot fi atribuite cu siguranță. În unele cazuri, a închiriat o cameră timp de mai multe săptămîni în fața caselor jefuite și n-a putut da nicio explicație plauzibilă.

— De ce a fost asasinat?

— Asta mă întreb și eu. Ca să știu, am nevoie să descopăr casa în care s-a introdus, noaptea trecută probabil...

Rareori vorbise atît soției sale despre o afacere în curs, și asta fără îndoială, deoarece, pentru el, nu era o afacere obișnuită și nici măcar nu fusese însărcinat cu ea.

Cuendet îl interesa atît ca om, cît și ca specialist, fascinîndu-l aproape, la fel ca bătrîna Justine.

— Sînt sigură că nu mă va lăsa fără nimic, spusese ea cu încredere...

Și totuși, Maigret era convins de acest lucru, nu știa unde și ascundea fiul ei banii. Avea încredere, credința omului simplu: Honoré era incapabil s-o lase pe drumuri.

Cum îi vor parveni acești bani? Ce măsuri luase fiul ei, care toată viața lui nu avusese niciun complice?

Și apoi, putea să prevadă că într-o bună zi va fi asasinat? Cel mai curios era faptul că Maigret ajunsese să împărtășească încrederea bătrînei și să socotească și el că Honoré avusese în vedere toate eventualitățile.

Maigret își bea cafeaua cu sorbituri dese. Aprinzîndu-și luleaua, aruncă o privire către bufet. La fel ca în strada Mouffetard în bufet se găsea un clondir cu rachiu alb, dar care aici era de prune.

Doamna Maigret înțelese și-i servi un păhărel.

IV

La ora patru fără cinci, aplecat asupra cercului luminos al lămpii sale care lumina un dosar adnotat, Maigret ezita să aleagă între două pipe, când auzi telefonul zbîrnîind. Era centrala de la Police-Secours, din bulevardul Palais.

— Spargere în strada La Fayette, între strada Taitbout și șoseaua Antin. S-a tras. Sînt și morți.

Asta se petrecuse la patru fără zece și deja alarma generală era dată, mașinile cu stație de radio anunțate și un camion cu agenți în uniformă ieșea din curtea poliției municipale, în timp ce, în biroul său liniștit din Palatul Justiției, procurorul general, conform ordinelor date, primea la rîndul său vestea.

Maigret deschise ușa, făcu semn lui Janvier, mormăi cîteva cuvinte mai mult sau mai puțin deslușite și amîndoi coborîră scara, trăgîndu-și paltoanele, apoi se aruncară într-o mașină.

Din cauza cețiii gălbui, care începuse să se lase asupra orașului, la puțin timp după ora prînzului era tot atît de întuneric ca la ora șase seara și frigul, în loc să se mai înmoaie, devenise mai pătrunzător.

— Mîine dimineață ar fi bine să se țină cont de polei, remarcă șoferul.

Puse în funcțiune sirena și becul turnant de deasupra

mașinii. Taxiurile și autobuzele trăgeau pe dreapta, iar trecătorii urmăreau poliția cu privirea. Începînd de la Operă, circulația era perturbată. Mașinile erau blocate. Agenții sosiți ca întărire fluierau și gesticulau.

În strada La Fayette, pe partea Galeriilor și a magazinului Printemps, era oră de vîrf, pe trotuare o mulțime compactă, în special femei; era locul cel mai bine luminat din Paris.

Mulțimea fusese îndepărtată, se formaseră cordoane. O porțiune din stradă era liberă, numai cîteva siluete întunecate de oficiali se duceau și veneau.

Comisarul de poliție din arondismentul IX sosise cu mai mulți oameni de-ai săi. Specialiștii luau măsuri și făceau semne cu creta. O mașină, cu cele două roți din față pe trotuar, avea parbrizul făcut țandări și, doi sau trei metri mai încolo, se vedea o pată întunecată în jurul căreia oamenii discutau cu jumătate de glas.

Un domn scund, cu păr cărunt, îmbrăcat în negru, cu un fular de lînă tricotată petrecut în jurul gîtului, mai ținea în mînă paharul cu rom ce-i fusese adus de la braseria de peste drum. Era casierul unui magazin mare cu articole de menaj din strada Châteaudun.

Își începu povestirea pentru a treia sau a patra oară, ferindu-se să se întoarcă înspre o formă omenească acoperită cu o țesătură grosolană, întinsă la cîteva metri. În dosul cordoanelor, ca acelea care se fac la cortegii, mulțimea se împingea și femeile, ațîțate, vorbeau cu o voce ascuțită.

— Ca la fiecare sfîrșit de lună...

Maigret uitase că erau în 31.

— Mă duceam să ridic de la bancă, în spatele Operei, banii pentru plata personalului...

Maigret, trecînd pe acolo, văzuse magazinul fără să-i bănuiască importanța. Avea trei etaje cu raioane, două subsoluri și trei sute de salariați.

— N-aveam mai mult de șase sute de metri de străbătut. Valijoara o avem în mîna stîngă.

— Nu era legată de încheietura mîinii cu un lanț?

Nu era un casier profesionist și nu era prevăzut cu niciun dispozitiv de alarmă. Omul avea numai un pistol automat în buzunarul din dreapta al paltonului.

Traversase strada pe la marcaj. Se îndrepta către strada Taitbout, într-o mulțime atît de densă, încît orice atentat părea imposibil. Deodată, a observat că un bărbat mergea foarte aproape de el, în dreptul lui, apoi, întorcînd capul, a văzut pe un altul chiar în spatele lui.

Ceea ce a urmat s-a petrecut atît de rapid, încît funcționarul nu și-a dat prea bine seama de desfășurarea evenimentelor.

Își amintea îndeosebi niște cuvinte șoptite în urechea lui:

— Dacă ții la pielea ta, nu face pe nebunul!

În aceeași clipă valijoară îi fu smulsă cu brutalitate.

Unul din bărbați se îndreptă în grabă către o mașină ce venea din sens opus, foarte încet, atingînd trotuarul. Auzind o detunătură, casierul crezuse la început că se trăgea asupra lui. Femeile țipau, se împingeau. O a doua împușcătură fu urmată de un zgomot de sticlă spartă.

Au mai urmat și altele, unii spuneau trei, alții patru sau cinci. Un tip roșu la față, stătea deoparte cu comisarul de poliție. Era destul de emoționat, neștiind încă dacă va fi tratat ca un erou sau dacă i se va cere socoteală.

Era agentul Margeret din primul arondisment. Nefiind de serviciu în după-amiaza aceea, nu purta uniformă. Atunci de ce avea totuși pistolul în buzunar? Asta o va explica mai târziu.

— Mă duceam s-o caut pe soția mea care făcea cumpărături. Am asistat la lovitură... Cînd cei trei bărbați s-au îndreptat în fugă spre mașină...

— Trei erau?

— Unul de fiecare parte a casierului, unul în spate.

Agentul Margeret trăsesese. Unul din bandiți a căzut în genunchi, apoi s-a întins încet pe trotuar printre picioarele femeilor care o luaseră la fugă.

Mașina demară în direcția lui Saint-Augustin. Agentul de circulație fluieră. Se trase din mașina care fu numaidecât înghițită de trafic.

Vreme de două zile Maigret nu avu timp să se gândească la elvețianul lui liniștit din Vaud și, în două rînduri, inspectorul Fumel îl căută la telefon, dar era prea ocupat ca să răspundă.

S-au strîns numele și adresele a vreo cincizeci de martori, printre care plăcintăreasa a cărei dugheană era foarte aproape, un infirm cu vioară care cerșea la cîțiva pași și doi ospătari de la cafeneaua de peste drum, precum și a casieritei care pretindea că văzuse totul, deși geamurile erau aburite.

Mai era încă un mort, un trecător, de treizeci și cinci de ani, tată de familie, care murise imediat, fără să-și fi dat seama de ceea ce i se întîmplă.

Pentru prima dată de cînd începuse această serie de spargerii, pusese mîna pe un membru al bandei, acela pe care agentul Margeret, apărut acolo ca din pămînt, îl împușcase.

— Intenția mea a fost să-i trag în picioare ca să-l împiedic să fugă...

Totuși glonțul l-a nimerit pe om în ceafă și la spitalul Beaujon unde-l transportase o ambulanță, el continua să se afle în comă.

Lucas, Janvier, Torrence făceau cu schimbul la ușa camerei lui, pîndind clipa cînd ar putea, în sfîrșit, să vorbească, deoarece nu se pierduse orice speranță de a-l salva.

A doua zi, așa cum prevăzuse șoferul mașinii, străzile Parisului erau un adevărat ghețuș. Cerul era întunecat.

Mașinile înaintau la pas. Pe principalele artere, camioanele primăriei împrăștiu nisip.

Largul culoar al Poliției judiciare era înțesat de oameni care așteptau în liniște și Maigret, răbdător, lua de la capăt aceleași întrebări cu fiecare în parte, apoi, pe un plan al locului întocmit de serviciile competente, făcea niște semne cabalistice.

Chiar în seara loviturii, se dusesse la Fontenay-aux-Roses, la domiciliul gangsterului împușcat, un oarecare Joseph Raison, pe care buletinul de identitate îl recomanda drept ajustor.

Într-o clădire nouă, găsisse într-un apartament luminos și cochet, o femeie tânără, blondă și două fete de șase și nouă ani care-și vedeau de treburile lor.

Joseph Raison, care avea patruzeci și doi de ani, era într-adevăr ajustor și lucra într-o uzină de pe cheiul Javel. Avea un automobil și în fiecare duminică își ducea familia la țară.

Soția lui susținea că nu înțelege nimic și Maigret o crezu sinceră.

— Nu văd de ce-ar fi făcut asta, domnule comisar. Eram fericiți. Apartamentul ăsta l-am cumpărat numai de doi ani. Joseph câștiga frumos. Nu bea și aproape niciodată nu ieșea singur.

Comisarul a condus-o la Beaujon, în timp ce o vecină avea grijă de copii. Nu și-a văzut soțul decît cîteva clipe, apoi, cu toate insistențele ei, a fost dusă acasă, ca urmare a ordinului medicilor.

Acum trebuia să găsești firul în acest maldăr de mărturisiri confuze și contradictorii. Unii văzuseră prea mult, alții prea puțin.

— Dacă vorbesc, tipii ăia or să mă dibuiască...

Din toate astea nu ieșea decît o descriere aproape plauzibilă a celor doi oameni care-l flancaseră pe casier și în

special a aceleia care-i smulsese servieta. Dar numai către sfârșitul după-amiezii, unul din ospătarii de la cafenea crezu că recunoaște pe Fernand într-una din fotografiile ce i se arată.

— A intrat în local cu zece sau cincisprezece minute înainte de lovitură și a comandat o cafea cu lapte. Stătea la o masă de lângă ușă, chiar lângă fereastră.

A doua zi după lovitură, Maigret obținu o altă mărturie despre Fernand care, la 31 ianuarie, era îmbrăcat cu un palton gros, cafeniu.

Nu era mare lucru, dar asta demonstra că Maigret nu se înșelase gândindu-se că fostul deținut de la Saint-Martin de Ré era șeful bandei.

Cel rănit, la Beaujon, și-a recăpătat cunoștința pentru câteva clipe, dar n-a făcut altceva decît să murmure:

— Monique...

Era prenumele mezinei lui.

Maigret era foarte interesat de o altă descoperire: faptul că Fernand nu-și mai recruta oamenii exclusiv din rîndurile pușlamalelor.

Parchetul îi telefona din oră în oră și el trimitea raport după raport. Nu putea ieși din biroul lui fără să fie imediat înconjurat de o ceată de jurnaliști.

Vineri, la ora unsprezece, culoarul era în sfârșit pustiu. Maigret discuta cu Lucas care venea de la Beaujon și care-i vorbea de operația pe care un cunoscut chirurg avea s-o încerce pe rănit. Cineva bătu la ușă. Maigret strigă enervat:

— Intră!

Era Fumel care, simțind c-a picat prost, se făcu mic de tot. Se vede că prinsese un guturai, deoarece nasul îi era roșu, iar ochii umezi.

— Pot să revin...

— Vino-ncoace!

— Cred c-am găsit o pistă... Sau, mai bine zis, cei ce se

ocupă cu cercetarea camerelor mobilate au găsit-o pentru mine... Știu unde a locuit Cuendet în ultimele cinci săptămîni.

Fu o ușurare, o destindere aproape pentru Maigret, să audă vorbindu-se de elvețianul lui liniștit.

— În ce cartier?

— Fostul lui cartier... Stătea într-o cameră dintr-un mic hotel în strada Neuve-Saint-Pierre...

— În dosul bisericii Saint-Paul?

O stradă îngustă, veche, între strada Saint-Antoine și chei. Foarte rar vedeai trecînd pe acolo vreo mașină și nu erau decît cîteva dugheni.

— Dă-i drumul.

— Pare să fie în special un hotel unde se închiriază camere cu ora. Totuși au și cîteva camere cu luna. Cuendet locuia acolo fără să se facă remarcat, nu ieșea decît ca să mănînce într-un restaurant micuț numit Petit-Saint-Paul.

— Ce se află în fața hotelului?

— O casă din secolul XVIII, cu o curte de onoare și ferestre înalte, care a fost în întregime restaurată acum cîteva ani.

— Cine locuiește acolo?

— O femeie singură, cu servitorii ei, bineînțeles. O anume doamnă Wilton.

— Ai cules informații despre ea?

— Am încercat, dar, în cartier, nu se știe nimic despre ea.

Așa era moda, de vreo zece ani încoace, ca oamenii foarte bogați să cumpere un imobil vechi din Marais, în strada Fancs-Bourgeois, de exemplu, și să-l readucă, mai mult sau mai puțin, la starea inițială.

Începutul s-a făcut cu insula Saint-Louis și, acum se căutau case boierești pretutindeni pe unde se mai găseau, fie chiar pe străzile cele mai aglomerate.

— În curte se afla chiar și un copac... Nu vezi prea mulți copaci în cartierul acela...

— Femeia e văduvă?

— Divorțată. M-am dus la un ziarist, căruia îi mai suflu din când în când câte o vorbă la ureche, când știu că n-are să strice... De astă dată el a fost acela care m-a informat... Cu toate că-i divorțată, se mai vede cu fostul ei soț și uneori ies împreună...

— El cum se numește?

— Wilton. Stuart Wilton. Se pare că ea și-a păstrat numele cu aprobarea lui. Numele ei de fată, pe care l-am găsit la comisariatul cartierului, este Florence Lenoir. Stăteau pe strada Rennes, unde mama ei călca rufe; tatăl ei, care a murit de mult, era agent de poliție. A făcut și teatru. Ziaristul meu zicea că dansa într-o trupă de fete la Cazino de Paris și Stuart Wilton, căsătorit fiind, a divorțat ca s-o ia pe ea de soție...

— Acum cât timp?

Maigret mîzgălea ceva pe sugativă, care aducea cu Honoré Cuendet, stînd la fereastra micului hotel deochiat.

— De vreo zece ani... Casa aparținea lui Wilton. El mai are una, unde trăiește în prezent, la Auteuil, și castelul Besse, aproape de Maisons-Laffitte.

— Ține cai de curse?

— După informațiile mele, nu. Este nelipsit de la curse, dar n-are cai.

— E american?

— Englez. Trăiește în Franța de foarte multă vreme.

— De unde provine averea sa?

— Nu fac altceva decît să-ți repet ce mi s-a povestit. Face parte dintr-o familie de mari industriași și a moștenit o seamă de brevete. Asta aduce mulți bani fără ca el să trebuiască să-și bată capul. O parte a anului călătorește. În fiecare vară, închiriază o vilă la Cap d'Antibes sau la Cap-Ferrat și este

membru al mai multor cluburi. Ziaristul meu susține că-i un om foarte cunoscut, dar numai într-un cerc restrîns, despre care nu se prea vorbește în ziare.

Maigret se ridică oftînd, își luă paltonul din cuier și își petrecu fularul în jurul gîtului.

— Hai, spuse el.

Apoi, către Lucas:

— Dacă mă caută cineva, mă întorc peste o oră.

Din cauza gerului și a poleiului, străzile erau aproape la fel de pustii ca în luna august și, pe strîmta stradă Neuve-Saint-Pierre nu era nici măcar un copil care să se joace. Deasupra ușii întredeschise a hotelului Lambert se afla un glob mat și, în biroul cu un aer îmbîcsit, un om, cu spatele lipit de radiator, citea ziarul.

Îl recunosc pe inspectorul Fumel, și, în timp ce se ridica, mormăi:

— După cîte văd eu, încep neplăcerile.

— Dacă taci, nu vei avea nicio neplăcere. Camera lui

Cuendet este ocupată?

— Încă nu. Îmi plătise pe luna asta dinainte. Începînd cu 31 ianuarie aș fi putut dispune de ea, dar, deoarece bagajele îi sînt încă acolo, am preferat să aștept...

— Cînd a dispărut?

— Nu știu. Stați să socotesc. Dacă nu mă înșel, sîmbăta trecută... sîmbătă sau vineri. Aș putea s-o întreb pe femeia de serviciu.

— Te-a prevenit că va lipsi?

— Nu mi-a zis nimic. De altfel, niciodată nu zicea nimic.

— În seara dispariției sale a ieșit tîrziu?

— Nevastă-mea l-a văzut. Noaptea, clienții care vin cu o femeie, nu prea se bucură cînd sînt primiți de un bărbat.

Asta-i deranjează. Atunci...

— Și soția nu ți-a spus?

— Bineînțeles că da. De altfel, puteți s-o-ntrebați chiar pe ea. Trebuie să coboare.

Aerul era stătut, supraîncălzit și plutea un miros nelămurit cu un iz de dezinfectant, care amintea de metro.

— După câte-mi spunea ea, în seara aceea nu s-a dus să cineze.

— Era un lucru neobișnuit?

— I s-a mai întâmplat uneori. Își cumpăra singur de-ale gurii. Îl vedeam cum urcă cu pachetele și jurnale. Dădea bună seara și pînă a doua zi nu-l mai auzai.

— În seara aceea, după ce a urcat, a mai ieșit?

— Se vede treaba c-a ieșit, din moment ce a doua zi dimineța nu mai era în camera lui. Dar, de văzut, nevastă-mea nu l-a văzut. Urcase cu o pereche la capătul coridorului de la primul etaj. S-a dus să aducă niște prosoape, și atunci a auzit pe cineva care cobora scara.

— Ce oră era?

— Trecut de miezul nopții. A vrut să vadă cine era, dar pînă să închidă dulapul cu lenjerie și să străbată coridorul, omul coborîse.

— Cînd ați știut că nu mai este în camera lui?

— A doua zi. Fără îndoială, către ora zece sau unsprezece, cînd îngrijitoarea a bătut la ușă ca să deretice. A intrat și a observat că patul era nedeșfăcut.

— N-ai anunțat dispariția locatarului duminică la poliție?

— Pentru ce? Era liber, nu? Eu cer întotdeauna să mi se plătească dinainte. Se mai întâmplă ca unii s-o șteargă așa, fără să spună nimic...

— Lăsîndu-și bagajele?

— Cît a lăsat el!

— Du-ne în camera lui.

Patronul își tîrșii papucii pe podea, ieși din birou în urma polițiștilor, întoarse cheia în broască și o băgă în buzunar. Nu

era prea bătrîn, dar de-abia se mișca și, pe scară, se auzea cum gîfîie.

— E la al treilea... oftă el.

Pe palierul de la etajul întîi era un teanc de cearceafuri și mai multe uși care dădeau în culoar erau deschise: o servitoare trebuia pe undeva.

— Eu sînt, Rose, urc cu niște domni.

Pe măsură ce urcai, mirosul devenea mai neplăcut, iar la etajul trei covorul dispăruse de pe culoar. Cineva, în camera lui, cînta la armonică.

— Aici e...

Pe ușă, se vedea cifra 33, vopsită cu stîngăcie. Camera mirosea deja a stătut.

— Am lăsat toate la locul lor...

— De ce?

— Credeam că se va întoarce... Nu era prost de loc. Chiar m-am întrebat ce caută aici, deoarece era bine îmbrăcat și părea că nu duce lipsă de bani...

— De unde știi c-avea bani?

— De ambele dați, cînd mi-a plătit, am zărit în portofelul lui bancnote mari...

— N-a primit niciodată pe nimeni?

— După cîte știu eu și soția mea, nu. Unul din noi doi este tot timpul în birou.

— Nu se poate spune același lucru acum...

— Ei, ni se mai întîmplă să-l părăsim pentru cîteva minute, dar stau cu urechea ciulită și apoi ați remarcat c-am prevenit-o pe îngrijitoare...

— Nu primea scrisori?

— Niciodată.

— Cine stă în camera vecină?

Nu mai era decît o cameră, deoarece 33 era la capătul culoarului.

— Olga. O femeie de stradă.

Omul știa că era inutil să trișeze, că la poliție se știa tot ce se petrece în casa lui.

— E acasă?

— La ora asta, pesemne că doarme...

— Poți să ne lași singuri...

Se îndepărtă, morocănos, tîrîndu-și piciorul.

Maigret închise ușa după el și începu prin a deschide un șifonier ieftin, din brad lăcuit, cu o închizătoare care nu ținea.

Nu descoperi mare lucru: o pereche de pantofi negri bine lustruiți, niște papuci aproape noi și un costum gri, atîrnat pe un umerăș. Mai era o pălărie de fetru de culoare închisă, avînd o marcă obișnuită.

Într-un sertar, șase cămăși albe, una bleu deschis, chiloți, batiste și șosete de lînă. În sertarul alăturat, două pijamale și niște cărți: *Impresii de călătorie din Italia*, *Medicina pentru toți* (editată în 1899) și un roman de aventuri.

Patul era de fier, masa rotundă, acoperită cu o carpetă de catifea de un verde închis, singurul fotoliu pe jumătate stricat... Perdelele, înțepenite pe suportul lor, nu se mai lăsau în jos, dar niște brizbrizuri cerneau lumina.

Maigret, în picioare, privea imobilul de peste drum, mai întîi curtea unde se găsea o mașină mare, neagră, de marcă englezească, peronul cu mai multe trepte, ușa cu două canaturi, cu geamlîc.

Piatra fațadei fusese curățată și devenise de un gri deschis foarte plăcut, iar împrejurul ferestrelor se aflau niște cornișe frumos modelate.

La parter strălucea o lumină care făcea să se vadă un covor cu motive complicate, un fotoliu stil Louis XV și colțul unui gheridon.

Ferestrele de la etajul întîi erau foarte înalte, cele de la al doilea erau mansardate.

Casa, mai mult lată decît înaltă, nu trebuia să aibă neapărat atîtea camere pe cît ai fi crezut la prima vedere.

Două din ferestrele primului etaj erau deschise și un valet cu o jiletcă în dungi îndepărta praful cu aspiratorul într-o încăpere ce părea a fi salon.

— Tu ai dormit azi-noapte?

— Da, șefule. Aproape că mi-am făcut cele opt ore.

— Ți-e foame?

— Mai pot răbda încă.

— Am să trimit imediat pe cineva să te schimbe. N-ai altceva de făcut decît să stai în fotoliu în fața ferestrei. Din moment ce stai pe întuneric, n-ai cum să fii văzut de peste drum.

Nu același lucru îl făcuse și Cuendet aproape șase săptămîni?

— Notează-ți cine intră și cine iese, iar dacă vine vreo mașină, încearcă să-i iei numărul.

O clipă mai tîrziu, Maigret ciocăni ușor în ușa de alături. Trebui să aștepte cîtva timp înainte de a auzi scîrțîitul unui divan, apoi niște pași pe dușumea. Ușa se crăpă doar.

— Ce este?

— Poliția.

— Iarăși?

Resemnată, femeia adăugă:

— Intrați.

Era în furou, cu ochii umflați de somn. Machiajul pe care nu și-l îndepărtase înainte de a se culca, se întinsese deformîndu-i trăsăturile.

— Pot să mă urc iarăși în pat?

— De ce-ai spus: iarăși? A mai dat recent poliția pe aici?

— Nu aici, ci pe stradă. De vreo cîteva săptămîni ne vinează într-una și, într-o singură lună, am dormit de cel puțin șase ori la prefectură. De astă dată ce-am mai făcut?

— Nimic, sper. Chiar am să te rog să nu suflî nicio vorbă despre vizita mea.

— Ah, dumneavoastră nu sînteți de la moravuri...

— Nu.

— Am impresia că v-am văzut fotografia pe undeva.

Dacă n-ar fi fost mînjită de machiaj și cu părul prost vopsit, n-ar fi fost urîță; cam plinuță, dar se ținea bine, ochii încă vioi.

— Comisar Maigret.

— Ce s-a-ntîmplat?

— Nici eu nu știu încă nimic. E mult timp de cînd locuiești aici?

— De cînd m-am întors de la Cannes, în octombrie. În fiecare vară merg la Cannes.

— Îl știi pe vecinul dumitale?

— Care?

— Cel de la 33.

— Elvețianul?

— De unde știi că-i elvețian?

— Din cauza accentului său. Am lucrat și în Elveția, acum trei ani. Eram parteneră de dans într-un cabaret din Geneva, dar nu mi-au prelungit permisul de ședere. Bănuiesc că celor de acolo nu le place concurența.

— Ți-a vorbit vreodată? A fost aici la dumneata?

— Eu am fost cea care m-am dus la el. Într-o după-amiază, cînd m-am trezit, am constatat că nu mai aveam țigări. Îl întîlnisem de cîteva ori pe culoar și, de fiecare dată, mă salutase cu simpatie.

— Ei, și ce s-a-ntîmplat?

Făcu o mină semnificativă și răspunse:

— Exact ceea ce se cheamă nimic. Am bătut la ușă. I-a trebuit ceva timp pînă să deschidă. Mă întrebam ce dracu o fi făcînd acolo. Totuși, era îmbrăcat și nu era nimeni la el, nu

era dezordine. Am observat că fuma pipă. O ținea între dinți. I-am spus:

— Presupun că n-aveți țigări?

— Mi-a răspuns că „nu”, lucru pe care-l regretă, apoi, după ce a stat o clipă în cumpănă, a spus că se poate duce să-mi cumpere. Eram ca atunci când v-am deschis așa, numai cu furoul pe mine. Pe masă era o ciocolată și, când a văzut că mă uit la ea, mi-a oferit o bucată.

Am crezut c-o să meargă. Între vecini nu-i o crimă! Am început să mănînc bucata de ciocolată și am aruncat o privire pe cartea pe care o citea, ceva despre Italia, cu niște gravuri vechi. „Nu vă plictisiți, așa singur?” l-am întrebat. Sînt sigură că mă dorea. Și nu cred că sînt prea impresionantă. La un moment dat, l-am simțit că ezită, apoi, dintr-o dată, a zis ca pentru el: „Trebuie să plec. Sînt așteptat...”

— Asta-i tot?

— Cred că da. Pereții nu-s prea groși aici. Se aude orice zgomot dintr-o cameră în cealaltă. Și, noaptea, pesemne că nu prea avea parte de somn, dacă înțelegeți ce vreau să spun... Dar nu s-a plîns niciodată. Urcînd, poate ați remarcat că spălătorul se află la celălalt capăt al culoarului, deasupra scării. Ceea ce pot spune e că nu se culca devreme, deoarece l-am întîlnit de cel puțin două ori în toiul nopții ducîndu-se la toaletă, complet îmbrăcat.

— Nu ți se întîmplă să-ți mai arunci privirea pe vizavi?

— La nebună?

— De ce-o numești nebună?

— Așa. Pentru că socot că are ceva de om nebun. Știți, de aici se vede foarte bine. După-amiaza, nu prea am ce face și mă uit uneori pe fereastră. Foarte rar se întîmplă ca cei de peste drum să tragă perdelele și, zău, merită seara să stai să le admiri lustrele. Niște candelabre masive de cristal, cu zeci de becuri... Camera ei este chiar față-n față cu a mea. E cam

singura încăpere unde, către sfârșitul după-amiezii, se lasă perdelele, dar dimineața sînt ridicate și atunci, văzînd-o cum se plimbă goală, ai zice că nici nu-și dă seama că poate fi privită în postura asta. Poate c-o face dinadins? Sînt femei care au viciul ăsta. Are două cameriste care se ocupă de ea, dar nu se sfiește să-și cheme valetul chiar cînd e-n ținuta asta. În unele zile, coaforul vine pe la mijlocul după-amiezii, alteori, cînd e tîmbălău la ea, chiar și mai tîrziu. Ce-i drept, e drept: pentru vîrsta ei, nu arată de loc rău...

— Cam ce vîrstă îi dai?

— Are patruzeci și cinci, bătuți pe muchie... Deși, cu femeile care se îngrijesc ca ea, nu prea poți fi sigur...

— Primește multă lume?

— Uneori sînt două trei mașini în curte, foarte rar mai multe. Ea e cea care iese mai des. Fără drăguțul ei, bineînțeles.

— Care drăguț?

— Nu zic că e amantul ei. E totuși cam tinerel pentru ea, dacă are treizeci de ani. Un băiat frumos, înalt, brunet, îmbrăcat după ultima modă și care conduce o mașină grozavă...

— O vizitează des?

— Asta-i bună, parcă eu aș sta tot timpul numai la fereastră! Am și eu meseria mea. Sînt zile cînd încep la cinci după-masă, și atunci nu mai am timp să mă uit în casele oamenilor. S-ar putea să vină o dată sau de două ori pe săptămînă... Hai, să zic, de trei ori... Dar știu precis că se mai întîmplă ca el să doarmă acolo. În general, mă scol tîrziu, dar, în zilele de control, sînt obligată să ies mai de dimineață. Ai zice că acești colegi ai dumneavoastră aleg dinadins asemenea ore. Ei, bine! În două sau trei rînduri, mașina drăguțului, așa cum îi spun eu, la ora nouă se mai afla încă în curtea ei. Cît despre celălalt...

— Mai este unul?

— Desigur, bătrînul. Tipul onorabil.

Maigret nu-și putu reține un zîmbet, auzind această interpretare a faptelor de către Olga.

— Ce e? Am zis vreo prostie?

— Continuă.

— E un tip foarte șic, cu părul cărunț, care vine uneori într-un Rolls Royce și are cel mai frumos șofer din cîți am văzut vreodată.

— I se întîmplă și lui să rămînă peste noapte acolo?

— Nu cred. Nu stă niciodată prea mult. După cîte mi-amintesc, eu nu l-am văzut niciodată noaptea tîrziu. Mai degrabă-l vezi pe la ora cinci. Fără îndoială, pentru ceai...

Părea foarte fericită că putea astfel să arate că știa că unii oameni, dintr-o sferă foarte îndepărtată de a sa, iau ceaiul la ora cinci.

— Bănuiesc că nu-mi puteți spune de ce-mi puneți aceste întrebări?

— Așa e...

— Și trebuie să-mi țin gura?

— Neapărat.

— Ar fi mai bine pentru mine, nu-i așa? N-aveți nicio grijă. Auzisem eu vorbindu-se de dumneavoastră pe la colegele mele, dar îmi închipuiam că sînteți mai bătrîn.

Îi zîmbea, cu trupul ușor arcuit sub cuvertură. După un moment de tăcere, murmură:

— Nu?

Maigret îi răspunse zîbind:

— Nu.

Atunci ea izbucni în rîs:

— Ce mai, la fel ca și vecinul meu!

Apoi devenind serioasă:

— Ce-a făcut?

Fu cît pe-aci să-i spună adevărul. Era ispitit s-o facă. Știa că putea conta pe ea. De asemenea, știa că ea era în stare să priceapă mai multe decît judecătorul de instrucție Cajou, de pildă. Poate că unele amănunte care îi scăpau acum, i-ar fi revenit în minte, dac-ar fi știut despre ce-i vorba.

Mai tîrziu, dacă va fi nevoie. Se îndreptă către ușă.

— Mai veniți?

— Probabil. Cum se mănîncă la Petit Saint-Paul?

— Gătește chiar patroana, iar în cazul în care vă plac cîrnăciorii, în tot cartierul nu veți găsi alții mai buni. Atîta doar că fețele de masă sînt de hîrtie și că ospătărița e cam stricată.

Se făcuse douăsprezece, cînd o porni spre Petit Saint-Paul, unde ceru mai întîi o fisă ca să-i telefoneze soției că nu se va duce la prînz acasă.

Nu-i uitase pe Fernand și pe gangsterii lui, dar asta era mai tare ca el...

V

De fapt, își oferise o recreație, cam pe furiș, și acum avea remușcări. Totuși, nu cine știe ce, mai întâi pentru că Olga nu exagerase de loc în privința cîrnăciorilor, apoi pentru că vinul de Beaujolais, deși cam vîrtos, avea un buchet foarte plăcut și, în sfîrșit, pentru că, retras într-un colț, la o masă, unde niște hîrtie gofrată ținea loc de față de masă, putuse să se gîndească în voie.

Patroana, mică și grasă, cu un coc în creștetul capului, crăpa din cînd în cînd ușa bucătăriei ca să arunce o privire în sală și purta un șorț de un albastru asemănător cu cel al mamei lui Maigret, un albastru care era mai închis pe margini și devenea mai șters către mijloc, unde fusese mai mult frecat la spălat.

De asemenea, era adevărat și faptul că ospătărița, o brună înaltă, cu obrazul fără pic de culoare, avea o figură antipatică, o expresie suspectă. Din timp în timp, trăsăturile i se crispau, cînd o încerca o durere, și comisarul ar fi putut jura că tocmai își făcuse un avort.

Mai erau niște muncitori în haine de lucru, cîțiva nord-africani, o vînzătoare de ziare îmbrăcată cu haină bărbătească și pe cap cu o șapcă.

La ce bun să arate fotografia lui Cuendet servitoarei sau patronului mustăcios care se ocupa de vin? De la locul ocupat de Maigret și care fusese cu siguranță și al lui Honoré, acesta putea, cu condiția să șteargă din trei în trei minute geamul aburit, să supravegheze strada și casa boierească.

Bineînțeles, nu făcuse nimănui destăinuiri. Fusese luat, ca pretutindeni, drept un om liniștit, lucru de altfel adevărat, într-un anume sens.

Cuendet, în felul lui, era un artist și, pentru că Maigret se gîndea totodată la tipii din strada La Fayette – asta numea el a rumega – îl găsea nițel cam demodat, ca acest restaurant de altfel, care nu va întîrzia să facă loc unui local mai luminos, unde clienții se vor servi singuri.

Maigret mai cunoscuse și alți solitari, îndeosebi pe faimosul Commodore, care purta monoclu și o garoafă roșie la butonieră, care avea acces în cele mai luxoase hoteluri, impecabil și demn la adăpostul părului său alb și care nu putuse fi niciodată prins asupra faptului.

Acesta nu călcase niciodată în vreo închisoare și nimeni nu știe cum a sfinșit-o. Se retrăsese la țară, sub o nouă identitate, sau își petrecea bătrînețile sub soarele vreunei insule din Pacific? Să fi fost asasinat de vreun borfaș care pusese ochii pe banii lui?

Și pe atunci erau bande organizate, dar ele nu operau în același stil și mai ales recrutarea lor era deosebită. Cu douăzeci de ani în urmă, de exemplu, într-o afacere ca cea din strada La Fayette, Maigret ar fi știut numaidecît încotro să se îndrepte, în ce cartier, în ce bistro frecventat de pușlamale.

Pe atunci, ei de-abia știau să citească și să scrie, și ocupația le era înscrisă pe figură.

Acum erau tehnicieni. Spargerea din strada La Fayette, ca și cea dinainte, fusese minuțios pusă la cale și a trebuit o întîmplare cu totul neprevăzută pentru ca unul din oameni să

rămînă pe caldarîm, și anume prezența, în mulțime, a unui polițai în afara orelor de serviciu care, contrar regulamentelor, era înarmat și care, pierzîndu-și sîngele rece, riscînd să nimerească vreun nevinovat din mulțime, trăsese.

Ce-i drept și Cuendet se modernizase. O frază a Olgăi îl obseda pe Maigret. Pomenise de oamenii care iau ceaiul la ora cinci. Pentru ea, era o lume aparte. Pentru comisar, la fel. În schimb, Honoré se străduise să studieze cu atenție faptele și gesturile cotidiene ale acestor oameni. El nu spărgea geamuri, nu folosea șperaclul, nu strica nimic.

Pe stradă, oamenii treceau grăbiți, cu mîinile în buzunare, cu fața înțepenită de frig, fiecare cu micile lui afaceri, micile lui griji în cap, fiecare cu drama lui personală și cu necesitatea, asta pentru toți, de a face ceva...

— Plata, domnișoară...

Ea mîzgăli niște cifre pe fața de masă de hîrtie gofrată, mișcîndu-și buzele și uitîndu-se din cînd în cînd la tăblița pe care erau trecute prețurile mîncărilor.

Se întoarse la birou pe jos, și, de cum se așeză pe locul său, în fața dosarelor și a pipelor, pe ușă își făcu apariția Lucas. Amîndoi deschiseră gura în același timp. Comisarul vorbi primul:

— Trebuie să se ducă cineva să-l schimbe pe Fumel, în strada Neuve-Saint-Pierre, la hotelul Lambert.

Nu voia să trimită pe cineva din ceea ce putea numi echipa lui personală, ci pe unul ca Lourtie, de exemplu, sau ca Lesueur. Niciunul, nici celălalt nu erau liberi și Baron părăsi ceva mai tîrziu Quai des Orfèvres, cu instrucțiuni precise.

— Și tu? Ce voiai să-mi spui?

— Noutăți. Inspectorul Nicolas se pare c-a aflat ceva.

— E aici?

— Te așteaptă.

— Zi-i să intre.

Era un om ce trecea neobservat și, pentru acest motiv fusese trimis să dea tîrcoale pe lîngă Fontenay-aux-Roses. Misiunea lui era de a face să vorbească, fără să pară c-o face intenționat, pe vecinii familiei Raison, pe furnizori, pe lucrătorii garajului, unde gangsterul rănit își lăsa mașina.

— Încă nu știu, șefule, dacă asta ne va duce undeva, dar am impresia că avem un punct de plecare. Încă de aseară am auzit că Raison și cu nevastă-sa frecventau o altă familie care locuiește în același imobil. Erau chiar foarte prieteni. Seara, li se întîmpla să se uite la televizor împreună. Cînd se duceau la cinema, una din cele două femei avea grijă și de copiii celeilalte. Pe familia aceea o cheamă Lussac. Sînt mai tineri decît cei doi Raison. René Lussac nu are decît treizeci și unu de ani, iar nevastă-sa cu doi sau trei ani mai puțin. E foarte drăguță și are un băiețel de doi ani și jumătate. Conform instrucțiunilor dumneavoastră, sînt cu ochii pe René Lussac, care-i reprezentant de comerț pentru o casă de instrumente muzicale. Și el are tot o limuzină Florida. Aseară l-am urmărit cînd a ieșit în oraș, după cină. Eram pe o rablă. N-a observat că eram în urma lui, altminteri m-ar fi pierdut pe drum. S-a dus la o cafenea de la Porte de Versailles, la *Café des Amis*, un locșor calm, frecventat de comercianții din cartier care se duc acolo ca să-și facă partida de cărți. Îl așteptau doi tipi și au jucat ca niște oameni care au obiceiul de a ocupa aceeași masă. Asta mi s-a părut ciudat. Lussac n-a locuit niciodată în cartierul Porte de Versailles. M-am întrebat de ce-o fi venind de atît de departe ca să joace o partidă într-un local destul de puțin atrăgător.

— Tu erai în cafenea?

— Da. Eram sigur că nu mă reperase la Fontenay-aux-roses și nu riscam nimic arătîndu-mă. Nici nu m-au băgat în seamă.

Toți trei jucau firească, dar li se întâmpla destul de des să se uite la ceas. La nouă și jumătate fix, Lussac a cerut o fisă de la casă și s-a închis în cabina telefonică, unde a rămas circa zece minute. Nu telefona în Paris deoarece, după ce a ridicat receptorul prima oară, n-a spus decât câteva cuvinte și l-a agățat. A așteptat în cabină și, după câteva clipe, s-a auzit soneria telefonului. Asta înseamnă că, convorbirea a trecut prin rețeaua interurbană sau regională. Când s-a întors la masă, părea îngrijorat. Le-a spus câteva cuvinte, apoi a privit bănuitor în jurul lui și le-a făcut semn să reia partida.

— Cum arată ceilalți doi?

— Am ieșit înaintea lor și am așteptat în mașină. Mi-am zis că n-ar mai avea niciun rost să-l urmăresc pe Lussac, care se va întoarce fără îndoială la Fontenay-aux-Roses. Am ales pe unul din tovarășii lui, la nimereală. Fiecare își avea mașina lui. Cel care mi s-a părut cel mai în vîrstă s-a urcat primul în mașina lui și l-am urmărit pînă la un garaj din strada La Boétie. Și-a lăsat mașina acolo, apoi s-a îndreptat către un imobil din strada Ponthieu, în spatele lui Champs-Élysées, unde ocupă o garsonieră mobilată. Este vorba de unul Georges Macagne. Am verificat azi dimineață prin cei de la serviciul „camere mobilate”. Pe urmă, m-am urcat la Sommiers și i-am găsit cazierul. A fost de două ori condamnat pentru furt de mașină și o dată pentru lovire și rănire...

În sfîrșit, poate că asta era fisura așteptată de atîta timp...

— N-am vrut să-i mai întreb pe patronii cafenelei.

— Foarte bine. Am să cer o comisie rogatorie judecătorească de instrucție și te vei duce la centrala telefonică ca să caute cei de acolo cui a telefonat René Lussac ieri seară. Fără un ordin scris nu te vor ajuta.

După ce inspectorul a ieșit din birou, Maigret chemă spitalul Beaujou și obține cu greu legătura cu inspectorul care păzea ușa lui Raison.

— Cum merge?

— De câteva minute tot vreau să vă telefonez. Am trimis după nevastă-sa. O aud plângînd în camera lui. Stați o clipă. Infirmiera șefă a ieșit chiar acum. Rămîneți la aparat?

Maigret continua să audă în receptor zgomotele înfundate ale unui culoar de spital.

— Alo! Este chiar așa cum bănuiam. A murit!

— N-a vorbit?

— Nici măcar nu și-a recăpătat cunoștința. Soția lui s-a culcat cît e de lungă în mijlocul camerei, cu fața pe podea și hohotește.

— Te-a remarcat?

— Cu siguranță că nu, în starea în care se află.

— A venit cu taxiul?

— Nu știu.

— Coboară pînă la intrarea principală și așteaptă.

Urmărește-o, cine știe, poate că va avea chef să ia legătura cu cineva sau să telefoneze.

— S-a făcut, șefule...

Poate că era o afacere aproape încheiată și se va ajunge, în sfîrșit, grație vreunui telefon, la Fernand. Era destul de logic ca el să fie adăpostit undeva la țară, nu departe de Paris, probabil în vreunul din acele hanuri ținute de foste prostituate sau foști borfași.

Dacă telefonul nu dădea niciun rezultat, s-ar putea da în continuare tîrcoale acelorași locuri, dar asta ar risca să se lungească, și apoi nimic nu dovedea că Fernand, care era creierul bandei, nu-și schimba adăpostul în fiecare zi.

Îl chemă pe judecătorul de instrucție care se ocupa de afacere, îl puse la curent, îi promise un raport pe care începu de îndată să-l redacteze, deoarece magistratul voia să-i vorbească procurorului chiar în seara aceea.

Printre altele, semnala că mașina care servise la spargere,

fusesse regăsită aproape de Porte d'Italie; bineînțeles, așa după cum se așteptau, era o mașină furată și n-au descoperit în ea niciun indiciu, cu atât mai puțin vreo amprentă digitală interesantă.

Era adînc cufundat în raport, cînd aprodul, bătrînul Joseph, veni să-l anunțe că directorul Poliției judiciare îl roagă să vină în biroul lui. În prima clipă își închipui că e vorba de afacerea Cuendet, că au ajuns la urechea șefului, Dumnezeu știe cum, ecouri privind activitatea lui, și se aștepta să fie muștruluit.

În realitate, era vorba despre o nouă afacere; dispariția de trei zile a fiicei unui personaj important. Avea șaptesprezece ani și s-a descoperit că urma pe ascuns cursuri de artă dramatică și că făcuse figurație în filme care nu fuseseră încă prezentate.

— Părinții vor să evite ca întîmplarea s-ajungă în ziare. După toate probabilitățile, a plecat de bună voie...

Dădu afacerea lui Lapointe și în timp ce geamurile deveneau din ce în ce mai întunecate, el se cufundă din nou în raportul său.

La ora cinci, bătea la ușa colegului său de la Informațiile generale, care avea aerul unui ofițer de cavalerie. Aici nu mai erau busculade, nici acel du-te-vino ca la secția criminală. Pereții erau capitonati cu dosare verzi, iar broasca era tot atât de complicată ca o broască de seif.

— Spune-mi, Danet, nu cunoști din întîmplare pe un oarecare Wilton?...

— De ce mă întrebi?

— Ei, e o chestie destul de vagă. Mi s-a vorbit de el și așa vrea să știu ceva mai multe despre el.

— E amestecat în vreo poveste?

— Nu cred.

— Te referi la Stuart Wilton?

— Da.

Deci Danet îl cunoștea, tot așa cum cunoștea orice personalitate străină care locuia sau care rămânea mai mult timp la Paris. Poate că avea chiar în clasoarele verzi, un dosar pe numele Wilton, dar șeful Informațiilor generale nu făcu niciun gest din care să reiasă acest lucru.

— E un om foarte important.

— Știu. Și nu mai puțin bogat, mi s-a spus.

— Da. Foarte bogat și un mare prieten al Franței... De altfel preferă să trăiască aici cea mai mare parte a anului.

— De ce?

— Mai întâi pentru că-i place viața de aici...

— Apoi?

— Poate pentru că se simte mai liber în țara noastră decât de cealaltă parte a Mîneții. Mă intrigă faptul că vii să-mi pui întrebări, deoarece nu văd ce legătură poate exista între Stuart Wilton și serviciul dumitale...

— Ce-i drept, încă nu este.

— Din cauza unei femei te preocupă persoana lui?

— Nici măcar nu s-ar putea spune că mă ocup de el.

Desigur este o femeie...

— Care?...

— A fost căsătorit de mai multe ori, nu-i așa?

— De trei ori. Se va mai recăsători într-o bună zi, fără îndoială, cu toate că se apropie de șaptezeci de ani.

— Îi plac mult femeile?

— Foarte.

Danet răspundea cu părere de rău, de parcă cineva s-ar fi băgat pe nedrept într-un mediu care nu-l privea decât pe el.

— Bănuiesc că e vorba numai de cele pe care le ia în căsătorie.

— Bineînțeles.

— În ce relații se află cu ultima sa soție?

— Te referi la franțuzoaică?

— Da, la Florence, cea care după cîte mi s-a povestit, a aparținut unei trupe de balet.

— A rămas în relații excelente cu ea, de altfel și cu celelalte două. Prima era fiica unui englez bogat și a avut cu ea un băiat. Ea s-a recăsătorit și acum trăiește în insulele Bahamas. A doua este o tînără actriță. Cu ea n-a avut copii. N-a trăit cu ea decît doi sau trei ani, dar i-a pus la dispoziție o vilă pe Coasta de Azur, unde trăiește liniștită.

— Iar lui Florence, mormăi Maigret, i-a dat o casă boierească.

Danet își încruntă sprîncenele, neliniștit:

— Deci ea te interesează?

— Nu știu încă.

— Totuși, ea nu prea face să se vorbească pe seama ei. Te rog să ții cont că n-am avut niciodată ocazia să-l studiez pe Wilton din acest unghi. Ceea ce știu eu, este ceea ce se povestește într-un anumit cerc din Paris. Cît despre Florence, într-adevăr, locuiește într-una din casele boierești care au aparținut fostului ei soț...

— În strada Neuve-Saint-Pierre...

— Exact. De altfel nu sînt prea sigur că acea casă îi aparține. Așa cum ți-am spus, atunci cînd divorțează, Wilton rămîne în relații amicale cu soțiile sale. Le lasă bijuteriile, blănurile, dar mă-ndoiesc că le-ar lăsa proprietate personală o casă ca cea de care vorbești.

— Și fiul?

— Și el își petrece o parte din timp la Paris, dar mai puțin decît tatăl său. Schiază mult în Elveția și Austria, participă la raliuri automobilistice, la regate pe Coasta de Azur, în Anglia și Italia, joacă polo...

— Deci fără profesie...

— Absolut.

— Căsătorit?

— A fost timp de un an, cu un manechin, dar a divorțat, Ascultă, Maigret, nu vreau s-o fac pe șmecherul cu dumneata, nu știu unde vrei s-ajungi și nici ce ai în cap. Tot ce te rog e să nu faci nimic fără să-mi spui și mie. Când spun că Stuart Wilton e un mare prieten al Franței, este adevărat, și nu degeaba este comandor al Legiunii de Onoare. Are la noi o groază de acțiuni și e un om care trebuie menajat. Viața sa particulară nu ne privește, bineînțeles cu condiția să nu fi încălcat grav legile, ceea ce m-ar surprinde. Este un afemeiat. Și ca să fiu pe de-a-ntregul sincer, n-aș fi surprins să aflu că are cine știe ce manie ascunsă. Care anume, nu țin s-o știu. Cât despre fiul lui și divorțul acestuia pot să-ți repet ceea ce la vremea aceea a constituit un zvon, pentru că oricum tot ai să afli. Lidia, manechinul cu care se însurase tânărul Wilton, era o fată extraordinar de frumoasă, de origine maghiară, dacă nu mă înșel... Stuart Wilton s-a opus căsătoriei. Fiul n-a ținut cont și, într-o bună zi, și-ar fi dat seama că soția lui era amanta tatălui său. N-a fost scandal. În această sferă, scandalurile sînt rare și lucrurile se aranjează ca între oameni de lume. Fiul a cerut divorțul.

— Și Lidia?

— Ceea ce-ți povestesc eu s-a petrecut acum vreo trei ani. De atunci, fotografia sa a putut fi văzută în jurnale, deoarece a fost rînd pe rînd prietena mai multor personalități internaționale și, dacă nu mă înșel, acum trăiește la Roma cu un prinț italian. Asta doreai să afli?

— Nu știu.

Era adevărat. Maigret era tentat să joace cu cărțile pe față, să-i povestească tot colegului său. Dar cei doi oameni vedeau lucrurile prin prisme total diferite.

Ca să revenim la fraza aruncată dimineată, comisarul Danet își lua probabil ceaiul la ora cinci, pe cînd Maigret, la

prînz, luase masa într-un bistro cu fețe de masă de hîrtie, la un loc cu muncitori și nord-africani.

— Am să vin să-ți mai vorbesc despre asta cînd mi-o veni o idee. Apropo, Stuart Wilton se află la Paris acum?

— Dacă nu e pe Coasta de Azur. Pot să aflu. E mai bine să mă informez eu.

— Și fiul?

— Locuiește la hotelul George V, în aripa de lux... unde are un apartament închiriat cu anul.

— Mulțumesc, Danet.

— Fii prudent, Maigret.

— Promit!

Lui Maigret nici nu-i trecea prin cap să meargă la ușa lui Stuart Wilton să sune și să-i pună întrebări. Pe de altă parte, la hotelul George V i s-ar fi răspuns într-un fel politicos, dar vag.

Judecătorul Cajou știa el ce face dînd comunicatul său presei: afacerea de la Bois de Boulogne era o răfuială. Ceea ce însemna că nu prea aveai de ce să te înduioșezi și nici să încerci prea mult să știi.

Unele crime răscolesc inimile publicului. Asta ține uneori de cîte un fleac, de personalitatea victimei, de felul în care a fost ucisă, iar alteori chiar de locul unde s-a petrecut crima.

De pildă, dacă Cuendet ar fi fost omorît într-un cabaret de pe Champs-Élysées, ar fi avut dreptul la un titlu cu caractere groase pe prima pagină.

Dar era un mort aproape necunoscut, fără să aibă nimic deosebit pentru a reține atenția oamenilor care-și citesc jurnalul în metrou.

Un recidivist, care nu comisese niciodată vreo crimă senzațională și care tot atît de bine s-ar fi putut să fie pescuit undeva în Sena.

Or, tocmai acest recidivist îl interesa pe Maigret cu mult

mai mult decît Fernand și banda lui, dar nu avea dreptul să se ocupe în mod oficial de afacere.

Pentru gangsterii din strada La Fayette, toată poliția era în picioare. Pentru Cuendet, bietul Fumel, fără să aibă măcar o mașină la dispoziție, de loc sigur că avea să i se deconteze banii dați pe taxi, dacă avea nenorocul să aibă nevoie, era singurul însărcinat cu cercetările.

Trebuise să se ducă în strada Mouffetard să răscolească apartamentul Justinei, să-i pună întrebări la care ea n-a răspuns decît în felul ei.

Totuși Maigret ceru din biroul său institutul medico-legal. În loc să se adreseze doctorului Lamalle sau unuia din asistenții lui, preferă să vorbească cu un băiat de la laborator pe care-l cunoștea de mult și pe care îl servise odată.

— Spune-mi François, ai asistat la autopsia lui Honoré Cuendet, tipul din Bois de Boulogne?

— Da, eram de față. N-ați primit raportul?

— Nu conduc eu ancheta; totuși aș vrea să știu.

— Înțeleg. Doctorul Lamalle crede că victima a primit vreo zece lovituri. Mai întîi a fost lovit pe la spate, cu atîta putere, încît craniul i-a fost despicat, fapt ce i-a produs o moarte instantanee. Știți ce bine se pricepe doctorul Lamalle? Desigur, nu-i ca bunul nostru doctor Paul, dar aici toată lumea l-a și îndrăgit.

— Și celelalte lovituri?

— L-au atins în față pe cînd omul era trîntit pe spate.

— Cu ce fel de obiect se crede c-a fost lovit?

— A, a fost o chestiune foarte controversată, ba chiar au făcut și cîteva experiențe. După cît se pare, nu e nici cuțit, nici o cheie englezească sau ceva asemănător, ca de obicei. Nu era nici pince-monseigneur și nici casse-tête. Din cîte am auzit eu, obiectul folosit prezenta mai multe asperități. Pe deasupra, mai era greu și masiv.

— O statuie?

— E presupunerea pe care au formulat-o în raportul lor.

— Au putut stabili cu aproximație ora la care a murit?

— După ei, era în jurul orei două noaptea. Între ora unu și jumătate și trei, dar mai degrabă către orele două.

— A sîngerat mult?

— Nu numai că a pierdut sînge, dar s-a găsit și materie cervicală răspîndită. I se mai prelingea încă pe păr.

— I s-a analizat conținutul stomacului?

— Știți ce conținea? Ciocolată încă nedigerată. Era și alcool, nu mult, care de-abia începuse să pătrundă în sînge.

— Mulțumesc, François. Dacă nu vei fi întrebat, nu le spune că ți-am telefonat.

— E mai bine și pentru mine.

Fumel îi telefonă ceva mai tîrziu comisarului.

— Am fost la bătrînă, șefule, și m-a însoțit la institutul medico-legal. L-a recunoscut.

— Cum a mers?

— A fost mai calmă decît mă așteptam. Cînd i-am propus s-o conduc acasă, a refuzat și a plecat singură către stația de metrou.

— Ai cercetat apartamentul?

— N-am găsit nimic în afară de cărți și reviste.

— Nici fotografii?

— O fotografie scorojită a tatălui său, de pe cînd era soldat elvețian și un portret al lui Honoré de cînd era mic.

— Nicio însemnare? Ai răscolit cărțile?

— Nimic. Omul ăsta nu scria și nici nu primea scrisori. Cu atît mai puțin maică-sa.

— Îți dau o pistă pe care poți s-o urmezi, cu condiția să fii foarte prudent. Un oarecare Stuart Wilton locuiește în strada Longchamps, unde are o casă boierească la nu știu ce număr. Are un Rolls Royce și un șofer. Probabil că se mai întîmplă

uneori să lase mașina la marginea trotuarului sau s-o ducă la vreun garaj. Încearcă să observe dacă nu are înăuntru o cuvertură de pisică sălbatică. Wilton junior stă la hotelul George V și are și el o mașină.

— Am înțeles, șefule.

— Stai că n-am terminat. Ar fi interesant să avem o fotografie de-a lor.

— Știu un fotograf care lucrează pe Champs-Élysées.

— Mult noroc!

Maigret pierdu vreo jumătate de oră cu semnăturile și, când ieși de la Poliția judiciară, în loc să se îndrepte către autobuzul ce-l ducea acasă, o luă spre cartierul Saint-Paul.

Gerul nu se muiase de loc, era tot întuneric, iar luminile orașului aveau o strălucire neobișnuită, siluetele trecătorilor erau mai negre de parcă petele semiîntunecate ar fi fost șterse cu o gumă.

Când vru să dea colțul străzii Saint-Paul, o voce venind din obscuritate zise:

— Cum e, comisare?

Era Olga, îmbrăcată cu o haină de iepure, care stătea la intrarea unei case. Asta îl determină să ceară prostituatei o informație pe care tocmai se ducea s-o culeagă din altă parte, cu atât mai mult, cu cât părea că se află în cea mai nimerită situație pentru a-i răspunde.

— Ia zi, când vrei să iei un păhărel sau să te încălzești nițeluș, după miezul nopții, unde este deschis în acest cartier?

— La Léon.

— Un bar?

— Da. În strada Saint-Antoine, chiar în fața stației de metro.

— Ți-ai văzut vreodată vecinul pe-acolo?

— Elvețianul? Nu, noaptea nu. O dată sau de două ori după-amiază.

— Bea?

— Vin alb.

— Mulțumesc.

De data asta, ea fu aceea care îi aruncă, înainte de a-și relua plimbarea obișnuită:

— Mult noroc!

Avea în buzunar o fotografie de-a lui Cuendet și intră în barul plin de aburi, comandă un coniac pe care-l regretă de îndată ce văzu pe sticlă șase sau șapte stele.

— Îl cunoști pe omul ăsta?

Patronul își șterse mâinile pe șorț, înainte de a lua fotografia pe care o cercetă cu un aer gînditor:

— Ce-a făcut? întrebă el prudent.

— E mort.

— Cum? S-a sinucis?

— Ce te face să crezi asta?

— Nu știu. Nu l-am văzut prea des. De trei sau patru ori... Nu vorbea cu nimeni. Ultima dată...

— Cînd a fost asta?

— N-aș putea să vă spun prea sigur. Joia sau vinerea trecută... Poate sîmbătă... De celelalte dați, nu venea decît să bea un păhărel la tejghea după-amiaza, ca un om căruia i-e sete.

— Doar unul?

— Hai să zic două... Dar mai mult nu... Nu era ceea ce se cheamă un băutor... Pe ăștia îi recunosc dintr-o ochire...

— Cît era ceasul în seara aceea?

— Trecut de miezul nopții... Stați să mă gîndesc... Soția mea se culcase. Trebuie să fi fost între douăsprezece și jumătate și unu...

— Ce anume te face să-ți amintești?

— Mai întîi că noaptea nu găsești aici decît obișnuiți sau obișnuite, cîteodată vreun șofer de taxi care cutreieră toată

noaptea... sau niscaiva sticleți care vin să ia o înghițitură pe șest... Mai era și o pereche, mi-aduc aminte, care vorbea în șoaptă, la măsuta din colț... Aveam treabă cu automatul de cafea. N-am auzit pași... Dar, când m-am întors, el stătea cu coatele pe tejghea... Am fost foarte surprins...

— De asta-ți amintești?

— Și pentru că m-a întrebat dacă am kirsch veritabil, nu din cel bănuț... Cel veritabil nu e prea cerut... Am luat o sticlă din al doilea raft, uitați de aici, cu niște cuvinte nemțești pe etichetă și am avut impresia că asta-i face plăcere. Mi-a spus:

— E din cel bun...

A ținut paharul în căușul mîinii, atît cît să-l încălzească și a băut fără grabă, uitîndu-se la orologiu. Am înțeles că șovăia să mai comande unul și cînd i-am întins sticla, n-a rezistat.

Nu bea ca să bea, ci pentru că-i plăcea kirschul...

— N-a vorbit cu nimeni?

— Doar cu mine.

— Clienții din colț nu l-au privit?

— Erau niște îndrăgostiți. Îi știu. Vin de două ori pe săptămînă și șușotesc ore întregi privind-se în ochi.

— Au ieșit curînd după el?

— Precis nu.

— N-ai remarcat pe cineva pe trotuar care l-ar fi pîndit? Omul ridică din umeri, de parcă l-ai fi insultat.

— Sînt cam cincisprezece ani de cînd sînt prin locurile astea, suspină el.

De unde trebuia să subînțelegi că nimic anormal nu se putea întîmpla fără ca el să bage de seamă.

Ceva mai tîrziu, Maigret intra în hotelul Lambert în al cărui birou se afla de astă dată patroana. Era mult mai tînără și mult mai ispititoare decît și-ar fi închipuit comisarul după ce-l văzuse pe soțul ei.

— Veniți pentru 33, nu-i așa? Domnul e sus.

— Mulțumesc.

Trebuie să se lipească de perete pentru a face loc unei perechi ce cobora. Femeia era foarte parfumată și bărbatul își întoarse capul într-o parte, jenat.

Baron ședea pe întuneric, într-un fotoliu pe care-l trăsesese lângă fereastră. Probabil că fumase un pachet de țigări, deoarece aerul era sufocant:

— Nimic nou?

— Ea a ieșit acum vreo jumătate de oră. Înainte de asta a venit la ea o femeie cu o cutie mare de carton, o lenjereasă sau o croitoreasă, bănuiesc. Au trecut amîndouă în dormitor și nu vedeam decît umbrele care se duceau și veneau, apoi rămîneau nemișcate: una din ele stătea în genunchi, ca pentru o probă.

La parter, nu era lumină decît în holul de la intrare. Scara era luminată pînă la al doilea etaj și, la stînga, două lumini rămîneau aprinse în salon, dar nu era candelabrul.

La dreapta, o cameristă îmbrăcată în negru și alb, cu o scufiță de dantelă pe cap, deretica în budoar.

— Bucătăria și sufrageria probabil că dau în spate. Cînd te uiți la ei, te întrebi ce fac oamenii ăștia toată ziua. Am numărat pe puțin trei servitori care umblă de ici-colo, fără să-mi pot da seama cu ce se ocupă. În afară de croitoreasă sau lenjereasă, n-a mai primit nicio vizită. Femeia a venit cu taxiul și a plecat pe jos, fără cutie. Un băiat de prăvălie a adus niște pachete cu un cărucior. Valetul e cel care a luat pachetele fără să-l lase pe băiat înăuntru. Mai rămîn?

— Ți-e foame?

— Începe să-mi fie, dar pot răbda.

— Du-te.

— Nu rămîn pînă la venirea schimbului?

Maigret ridică din umeri. La ce bun? Închise ușa cu cheia pe care apoi o strecură în buzunar. Jos îi spuse patroanei:

— Nu închiriați camera 33 pînă nu vă spun eu. Nimeni nu trebuie să intre acolo, ați înțeles?

În stradă o observă de departe pe Olga care se întorcea la brațul unui bărbat și fu mulțumit pentru ea.

VI

N-avea de unde să știe, pe cînd se așeza la masă, că un telefon avea să-l smulgă curînd din liniștea cam siropoasă a apartamentului său și nici că mai multe zeci de oameni, care în acest moment își făceau planuri pentru seară, aveau să petreacă o noapte diferită de cea prevăzută și, în sfîrșit, că pînă dimineată, toate ferestrele din Quai des Orfèvres vor rămîne luminate ca în nopțile de mare agitație.

Totuși, această cină era foarte plăcută, în mijlocul unei intimități și a unei înțelegeri perfecte, între el și soția lui. Îi vorbise despre cîrnăciorii de la prînz, din bistroul din cartierul Saint-Antoine.

Deseori cutreieraseră împreună acest soi de restaurante, altădată mai numeroase. Specifice Parisului, le întâlneau aproape pe fiecare stradă: oamenii le ziceau restaurante de șoferi.

— În fond, dacă se putea mîncă atît de bine, asta se datorește faptului că patronii vin fiecare din provincia lui, din Auvergne, din Bretagne ori din Normandia și că păstrează, nu numai tradiția de la ei, dar și legăturile cu regiunile respective, aducînd din ținutul lor șuncă și cîrnați, iar, uneori, chiar și pîinea de casă.

Se gîndea la Cuendet și la mama lui, care aduseseră în strada Mouffetard accentul tărăgănat din Vaud, un anumit calm și o anume imobilitate în care era parcă și nițică lene.

— N-ai nicio veste despre bătrînă?

Doamna Maigret îi urmărise gîndurile în priviri.

— Uîți că, oficial, eu nu mă ocup acum decît de spargeri. Astea-s mult mai grave, fiindcă amenință băncile, societățile de asigurări, marile afaceri. Gangsterii s-au modernizat mai repede ca noi.

Se simțea în glasul lui o undă de regret. Mai precis de nostalgie; soția lui știa asta, și mai știa că nu-l ținea niciodată prea mult.

De altfel, în aceste clipe, era mai puțin îngrozit de gîndul pensionării care-l aștepta peste doi ani. Lumea se schimba, Parisul se schimba, totul se schimba, atît oamenii cît și metodele. Fără această pensionare care-i apărea uneori ca o sperietoare, nu s-ar simți el dezrădăcinat într-un univers pe care nu l-ar mai înțelege? Pentru asta putea să mănînce cu poftă, în tihnă.

— Ce tip ciudat! Nimic nu lăsa să se întrevadă ceea ce avea să i se întîmple și cu toate astea, mama lui, atunci cînd mi-am exprimat îndoiala în privința viitorului ei, s-a mulțumit să murmure: „*Sînt sigură că nu mă va lăsa fără nimic.*”

— Dacă era adevărat, cum făcuse Cuendet? Ce combinație s-o fi născut în capul său?

Tocmai cînd Maigret își începu desertul, sună telefonul:

— Vrei să răspund eu?

Maigret era deja în picioare, cu șervețelul în mînă. Era chemat la Quai. Era Janvier.

— O veste care s-ar putea să fie importantă, șefule.

Inspectorul Nicolas m-a chemat adineauri. A fost găsit apelul telefonic dat de René Lussac din cafeneaua de la Porte de Versailles. Este vorba de un număr de pe lîngă Corbeil, o vilă

de pe malul Senei, care aparține cuiva pe care-l cunoști, Rosalie Bourdon.

— Frumoasa Rosalie?

— Da. Am telefonat brigăzii mobile de la Corbeil. Femeia e acasă.

Încă una care petrecuse de nenumărate ori ceasuri întregi în biroul lui Maigret. Acum se apropia de cincizeci de ani, dar era încă o ființă atrăgătoare, care se ținea bine, cu obrajii rumeni și cu un limbaj pitoresc și fără ocolișuri.

Debutase foarte tânără pe trotuar, în vecinătatea pieței Ternes și, la douăzeci și cinci de ani, conducea o casă de rendez-vous frecventată de oamenii cei mai distinși din Paris.

Mai apoi ținuse în strada Notre-Dame-de-Lorette, un cabaret de noapte de un gen aparte cu firma „Cravașa”. Ultimul ei amant, omul vieții ei, era un oarecare Pierre Sabatini, din banda corsicanilor, condamnat la douăzeci de ani muncă silnică, după ce a omorât doi membri ai bandei marsiliezilor într-un bar de pe strada Dovai.

Sabatini mai avea încă vreo câțiva ani de stat la Saint-Martin-de-Ré. Atitudinea Rosaliei la proces a fost mișcătoare, și sentința odată pronunțată, s-a făcut luntre și punte pentru a obține autorizația de a se căsători cu amantul ei.

Toate ziarele scriseseră despre asta, la timpul respectiv. A pretins că e gravidă. Unii au mers pînă acolo, încît au bănuț-o că s-ar fi culcat cu primul venit numai ca să se poată căsători cu Sabatini.

De altfel, atunci cînd ministerul a refuzat, nu s-a mai pomenit nimic de naștere și Rosalie a dispărut, retrăgîndu-se la vila ei de lîngă Corbeil, de unde trimitea regulat scrisori și pachete deținutului.

În fiecare lună, lua drumul insulei Ré și gardienii stăteau cu ochii pe ea, temîndu-se ca nu cumva să pregătească evadarea amantului.

Or, la Saint-Martin, Sabatini împărțea celula cu Fernand. Janvier continuă:

— Am cerut la Corbeil să supravegheze vila. Mai mulți oameni sînt pîmprejurul ei acum.

— Și Nicolas?

— Îți transmite că se duce la Porte de Versailles. După cele văzute aseară, are impresia că Lussac și cei doi amici ai lui se întîlnesc în fiecare seară acolo. Preferă să se instaleze în cafenea înainte de venirea lor, ca să le atragă cît mai puțin atenția.

— Lucas mai e la birou?

— Tocmai s-a întors.

— Spune-i să aibă la îndemîină, pentru noaptea asta, un oarecare număr de oameni. Am să te chem peste cîteva minute.

Ceru Parchetul, dar la celălalt capăt al firului nu era decît un ofițer de gardă.

— Vreau să vorbesc cu procurorul Dupont d'Hastier.

— Nu e aici.

— Știu. Totuși trebuie să-i vorbesc neapărat. Ceva în legătură cu ultimele spargerî și, bineînțeles, cu Fernand.

— Am să încerc să ajung la el. Sînteți la Quai?

— Nu, la mine acasă.

Îi dădu numărul și, din acea clipă, evenimentele se înlănțuiră cu repeziciune. De-abia își sfîrși desertul, că telefonul sună din nou. Era procurorul.

— Mi s-a spus că l-ai arestat pe Fernand...

— Încă nu, domnule procuror, dar poate vom avea norocul să-l arestăm noaptea asta.

În cîteva fraze, îl puse la curent.

— Vino și caută-mă la birou peste un sfert de oră. Sînt la niște prieteni la masă, dar îi părăsesc imediat. Ai luat legătura cu Corbeil?

Doamna Maigret îi pregăti o cafea foarte tare și scoase din bufet sticla cu sirop de zmeură.

— Fii atent să nu răcești. Crezi că te vei duce la Corbeil?

— M-ar mira să-mi lase mie șansa asta.

Nu se înșela. La Palatul de Justiție, într-unul din vastele birouri ale Parchetului, îl găsi nu numai pe procurorul Dupont d'Hastier, dar și pe judecătorul de instrucție Legaille, însărcinat cu dosarul spargerilor, precum și pe unul din vechii lui colegi de dincolo, adică din strada Saussaies, pe comisarul Buffet.

Buffet era mai înalt, mai lat în umeri și mai solid decât el, cu fața roșie, cu ochii parcă mereu picotindu-i, ceea ce nu-l împiedica să fie unul dintre polițiștii cei mai temuți.

— Ia loc, Maigret, și spune-ne precis pînă unde ai ajuns.

Înainte de a pleca din bulevardul Richard-Lenoir, mai avusese o convorbire telefonică cu Janvier.

— Aștept vești aici, dintr-o clipă într-alta. Pot afirma de pe acum că în vila Rosaliei Bourdon, la Corbeil, se află de cîteva zile un bărbat.

— Polițiștii noștri l-au văzut? întrebă Buffet, care avea o voce tare subțire față de un corp atît de mare, aproape o voce de fată.

— Nu încă. Însă vecinii le-au vorbit despre asta și semnalmente corespund destul de bine cu cele ale lui Fernand.

— Or să încercuiască vila?

— Pe departe, ca să nu-i alarmeze.

— Există mai multe ieșiri?

— Bineînțeles, dar afacerea are semnificații și în altă parte. Așa precum i-am comunicat adineauri procurorului la telefon, Lussac este un prieten de-al lui Raison Joseph, gangsterul omorît în strada La Fayette și care locuia în același imobil cu el, la Fontenay-aux-Roses. Or, Lussac

frecventează cu încă cel puțin doi tovarăși, o cafenea de la Porte de Versailles, *Café des Amis*. Aseară jucau cărți acolo, dar la nouă și jumătate Lussac a intrat într-o cabină și a cerut Corbeil. S-ar părea că în felul acesta cei trei țin legătura cu șeful lor. Aștept un telefon din moment în moment. Deci, în cazul în care, astă-seară, se reunesc în același loc, lucru ce-l vom afla numaidecât, va trebui să luăm o hotărîre.

Altădată Maigret ar fi luat singur hotărîrea și acest soi de consiliu de război, din birourile Parchetului, n-ar mai fi avut loc. Ba mai mult, nimeni nu s-ar fi gîndit la așa ceva, în afară de cazul în care ar fi fost vorba de o afacere politică.

— După declarația unui martor, în momentul spargerii, Fernand se găsea într-o braserie chiar în fața locului unde casierul a fost atacat și unde agresorii lui, mai puțin unul, au sărit în mașină. Aceștia duceau valijoara cu milioanele. E puțin probabil, dat fiind accidentul survenit, ca de atunci Fernand să-i mai fi putut întîlni. Dacă el e cel care se ascunde la frumoasa Rosalie, înseamnă că s-a instalat la ea chiar din seara aceea și că în fiecare seară dă instrucțiuni prin telefon la *Café des Amis*.

Buffet asculta, pîrînd că moțăie. Însă Maigret știa că prietenul lui de la Siguranță vedea lucrurile la fel ca el, avea în vedere aceleași eventualități, aceleași riscuri. Dacă dădea atîtea amănunte, asta nu era decît pentru acești domni de la Parchet.

— Mai devreme sau mai tîrziu, unul din complici va fi însărcinat să ducă lui Fernand cîștigul sau o parte din el. În acest caz, desigur, noi vom avea o dovadă absolută. Așteptarea poate dura mai multe zile. De-acum încolo ne putem aștepta ca Fernand să caute o altă ascunzătoare și, cu toată vila împresurată, este în stare să ne scape printre degete. Pe de altă parte, dacă întîlnirea are loc astă-seară, la

fel ca ieri, la *Café des Amis*, avem posibilitatea să-i arestăm pe cei trei în același timp ce la Corbeil ar fi înhățat Fernand.

Telefonul sună. Grefierul întinse receptorul lui Maigret.

— E pentru dumneavoastră.

Era Janvier care, într-un anume fel, făcea legătura.

— Au sosit, șefule. Ce-ați hotărît?

— Am să-ți spun peste cîteva minute. Trimite un om de-al nostru cu o asistentă socială la Fontenay-aux-Roses. Odată ajuns acolo, să te cheme la telefon.

— S-a făcut.

Maigret puse receptorul în furcă.

— Deci, care e hotărîrea dumneavoastră, domnilor?

— Să nu riscăm, zise procurorul. Pînă la urmă vom avea și dovezi, nu-i așa?

— Își vor angaja avocații cei mai buni, vor refuza să vorbească și probabil că și-au fabricat niște alibiuri foarte bune.

— Dimpotrivă, dacă nu-i arestăm astă-seară, riscăm să nu-i mai arestăm niciodată.

— De Corbeil mă ocup eu, anunță Buffet.

Maigret n-avea de ce să se opună. Nu ținea de sectorul lui, ci de Siguranța Națională. Judecătorul de instrucție întrebă:

— Crezi că vor trage?

— Dacă vor avea ocazia, e aproape sigur, dar vom încerca să-i împiedicăm.

Cîteva minute mai tîrziu, Maigret și mătăhălosul comisar din strada Saussaies păseau dintr-o lume într-alta, trecînd pragul unei uși obișnuite care despărțea Palatul de Justiție de Poliția judiciară.

Aici se făcea deja simțită animația de zile mari.

— E mai bine ca, înainte de a ataca vila, să așteptăm să vedem dacă la nouă și jumătate nu primim un telefon...

— De acord. Totuși prefer să fiu acolo mai înainte, ca să pregătesc totul. Am să telefonez ca să știu în ce stadiu sînteți.

În curtea rece și întunecată se aflau o mașină cu stație radio căreia i se ambala motorul și un camion înțesat de polițiști. Comisarul de poliție din arondismentul XVI se afla probabil pe undeva pe lîngă *Café des Amis*, cu toți oamenii lui disponibili.

Acolo, negustori liniștiți discutau despre afacerile lor sau jucau cărți fără să remarce nimic deosebit și nimeni nu-l lua în seamă pe inspectorul Nicolas adîncit în lectura unui ziar.

Cu puțin înainte, telefonase laconic:

— S-a făcut.

Asta însemna că cei trei oameni erau acolo, la fel ca în ajun, René Lussac uitîndu-se din cînd în cînd la ceas, fără îndoială, pentru a nu pierde convorbirea cu Corbeil, de la ora nouă și jumătate.

Dincolo, în jurul vilei, unde două ferestre de la parter erau luminate, niște oameni stăteau nemișcați în întuneric, printre băltoacele înghețate.

Standardul telefonic, alarmat, aștepta. La nouă treizeci și cinci anunță:

— A fost cerut Corbeil.

Și un inspector, la pupitrul de audiție, înregistra convorbirea.

— Totul e-n regulă? întrebă Lussac.

Nu răspunse o voce bărbătească, ci Rosalie.

— Da, nimic nou.

— Jules este nerăbdător.

— Pentru ce?

— Ar vrea să plece în călătorie.

— Rămîi la aparat.

Discută probabil cu cineva, după care reveni la telefon.

— Spune că trebuie să aveți răbdare.

— De ce?

— De-aia.

— Aici lumea a început să se uite chiorîș la noi.

— O clipă.

Din nou liniște, după care:

— Mîine veți avea fără îndoială vești noi.

Buffet întreba, de la Corbeil:

— Merge?

— Da. Lussac a telefonat. A răspuns femeia, dar e cineva lîngă ea. S-ar părea că un oarecare Jules, care-i din bandă, a început să-și piardă răbdarea.

— Ne ducem acolo?

— La zece și un sfert.

Cele două acțiuni trebuiau să fie simultane, pentru a evita ca, în cazul că în strada Versailles vreunul din oameni ar scăpa ca prin minune de încercuirea poliției, să poată da alarma la Corbeil.

— Zece și un sfert.

Maigret dădea ultimele instrucțiuni lui Janvier.

— Cînd vor suna cei de la Fontenay-aux-Roses, arestează-o pe doamna Lussac, cu sau fără mandat. Să fie adusă aici și să fie lăsată asistenta socială să aibă grijă de copil.

— Și doamna Raison?

— Ea nu. Sau nu imediat.

Maigret se urcă în mașina cu stație radio. Camionul plecase. Cîțiva trecători, la Porte de Versailles, deveniră ceva mai atenți văzînd o animație neobișnuită, oameni care se strecurau pe lîngă case și-și vorbeau în șoaptă, alții care se evaporau ca prin farmec pe la colțuri întunecoase.

Maigret luă legătura cu comisarul de poliție și puse la punct planul ce aveau să-l urmeze.

Și de astă dată aveau de ales între două metode. Puteau să-și aștepte la ieșire pe cei trei jucători de cărți, care se vedeau

prin geamurile cafenelei, avînd fiecare, la fel ca în ajun, mașina foarte aproape.

Asta părea a fi soluția cea mai simplă. Era totuși destul de riscantă, deoarece, afară, tipii s-ar fi putut mișca în voie și poate c-ar fi avut timpul să tragă. Și apoi, favorizați de învălmășeală, vreunul din ei nu s-ar putea urca în mașina lui și să scape?

— Mai este vreo ieșire?

— O ușă dă în curte, dar zidurile sînt înalte și singura ieșire este culoarul imobilului.

Polițiștii și-au ocupat locurile lor în mai puțin de un sfert de oră fără să trezească atenția consumatorilor din *Café des Amis*.

Unii, care puteau fi luați drept locatari, intrară în bloc și cîțiva dintre ei se postară în curte.

Alți trei, cheflii, puțin afumați, intrară în cafenea și se așezară la o masă de lîngă jucătorii de cărți.

Maigret se uită la ceas, ca un șef de stat major care așteaptă ora H și la ora zece și paisprezece pătrunse singur, pe ușa cafenelei. Gîtul îi era înfășurat cu un fular, iar mîna dreaptă și-o ținea în buzunarul paltonului.

Avea de străbătut doar doi metri și gangsterii n-avură cînd să se ridice. În picioare, chiar lîngă ei, le spuse cu jumătate de glas:

— Nu vă mișcați. Sînteți încercuiți. Lăsați mîinile pe masă.

Inspectorul Nicolas se apropie și el.

— Pune-le cătușele. Și voi la fel.

Cu o mișcare bruscă, unul din tipi reuși să răstoarne masa și se auzi un zgomot de sticlă spartă, dar doi inspeciori îl și apucaseră de încheieturile mîinii.

— Afară...

Maigret se întoarse către consumatori:

— Nu vă temeți, doamnelor și domnilor... E o simplă operație de poliție.

Cincisprezece minute mai târziu, cei trei tipi erau dați jos din camion și fiecare fu dus în câte un birou din Quai des Orfèvres.

La celălalt capăt al firului de la Corbeil se auzea vocea pițigăiată a solidului Buffet;

— Maigret? S-a făcut!

— Fără explicații?

— A reușit totuși să tragă și unul din oamenii mei are un glonte în umăr.

— Femeia?

— Fața mi-e plină de zgîrieturi. Ți-i aduc de cum sfîrșesc cu formalitățile.

Telefonul suna într-una.

— Da, domnule procuror. I-am prins pe toți. Nu... Nu le-am pus absolut nicio întrebare. I-am băgat pe fiecare în câte un birou și-l aștept pe Buffet de la Corbeil să-i aducă și pe ceilalți doi.

— Fii prudent. Nu uita că vor susține că poliția i-a brutalizat.

— Știu.

— Și nici că au dreptul de a nu declara nimic dacă avocatul lor nu e de față.

— Da, domnule procuror.

De altfel, Maigret nu intenționa să-i interogheze, preferînd să-i lase să fiarbă fiecare-n sosul lui. O aștepta pe doamna Lussac. Aceasta sosi abia pe la unsprezece, deoarece inspectorul o găsise în pat și i-a trebuit timp ca să se îmbrace și să explice asistentei sociale ce trebuia să facă în cazul în care fiul ei ar avea nevoie de îngrijiri.

Era o brună scundă, slabă, destul de drăguță, care nu părea să aibă mai mult de douăzeci și cinci de ani. Era palidă, nările

îi fremătau. Nu spunea nimic, se ferea să joace rolul indignatei.

Maigret o invită să ia loc în fața lui, în timp ce Janvier se instala la capătul biroului cu o hîrtie și un creion.

— Soțul dumneavoastră se numește René Lussac și este reprezentant comercial?

— Da, domnule.

— Are treizeci și unu de ani. De cît timp sînteți căsătoriti?

— De patru ani.

— Care este numele dumneavoastră de fată?

— Jacqueline Beaudet.

— Originară din Paris?

— Din Orléans. Am venit să trăiesc la Paris, la mătușa mea la vîrsta de șaisprezece ani.

— Cu ce se ocupă mătușa dumneavoastră?

— Moașă. Locuiește în strada Notre-Dame-de-Lorette.

— Unde l-ați întîlnit pe René Lussac?

— Într-un magazin de discuri și instrumente muzicale, unde lucram ca vînzătoare. Unde este acum, domnule comisar? Spuneți-mi, i s-a întîmplat ceva? De cînd Joseph...

— Vă referiți la Joseph Raison?

— Da. Joseph și soția lui erau prietenii noștri. Locuiam în același bloc.

— Bărbații dumneavoastră ieșeau des împreună?

— Se mai întîmpla. Nu prea des. De cînd a murit Joseph...

— Vă temeți să nu i se fi întîmplat același accident și soțului dumneavoastră, nu-i așa?

— Unde este? A dispărut?

— Nu. Este aici.

— Trăiește?

— Da.

— Rănit?

— Era cît pe-aci să fie, dar nu este.

— Pot să-l văd?

— Nu acum.

— De ce?

Zîmbi amar.

— Sînt o proastă că vă întreb așa ceva? De fapt, cam ghicesc ce urmăriți și de ce mă interogați. Vă ziceți probabil că e mai ușor să faci să vorbească o femeie decît un bărbat, nu-i așa?

— Fernand e arestat.

— Cine-i ăsta?

— Chiar nu știți?

Îl privi drept în ochi.

— Nu. Soțul meu nu mi-a vorbit niciodată de el. Știu numai că cineva dă ordine.

Deși își scosese batista din geantă, se abținea să nu plîngă.

— Vedeți, e mai ușor decît vă închipuiați. De mult mă temeam eu și l-am rugat pe René să nu mai umble cu oamenii ăia. Are o meserie bună. Eram fericiți. Chiar dacă nu eram bogați, n-o duceam rău. Dar nu știu pe cine a întîlnit...

— Acum cît timp?

— Vreo șase luni... Iarna trecută... Către sfîrșitul verii... De altfel e mai bine că s-a terminat odată, de-acum încolo n-o să mai tremur. Credeți că femeia aceea va ști să aibă grijă de copil?

— Cît despre asta, n-aveți nicio teamă...

— E nervos, seamănă cu taică-său. Noaptea, se agită...

O simțeau obosită, un pic pierdută cu firea, străduindu-se să-și pună gîndurile în ordine...

— Ceea ce pot să vă spun, e că René nu a tras.

— De unde știți?

— Mai întîi pentru că nu e în stare de așa ceva. S-a lăsat

— dus de oamenii ăia, fără să-și închipuie că lucrurile vor ajunge pînă aici.

— Vă vorbea despre afacerile lui?

— Vedeam eu bine, de la un timp, că aducea mai mulți bani decît ar fi trebuit. Începuse să iasă mai des, aproape întotdeauna cu Joseph Raison. Într-o zi, i-am descoperit pistolul.

— Și ce-a zis?

— Că nu trebuie să-mi fie teamă, că peste cîteva luni vom putea merge în Sud, să trăim liniștiți. Ținea să deschidă o prăvălie pe socoteala lui, la Cannes sau la Nisa.

Începu să plîngă, fără zgomot, cu mici sughițuri.

— În fond, din cauza mașinii s-au întîmplat toate... Ținea morțiș să aibă o Floridă. A semnat niște polițe... Apoi a sosit vremea să le plătească... Cînd o afla că am vorbit, o să mă urască... Poate că nici n-o să mai vrea să rămîină cu mine...

Pe culoar se auziră niște zgomote și Maigret îi făcu semn lui Janvier s-o ducă pe femeie în biroul de alături.

Recunoscuse vocea lui Buffet.

Erau trei polițiști care împingeau un bărbat cu cătușe la mîini și care, de cum intră, îl privi pe Maigret cu o mină disprețuitoare.

— Femeia? întrebă comisarul.

— E la celălalt capăt al culoarului. E mai periculoasă decît el, deoarece zgîrie și mușcă.

Era adevărat, Buffet avea fața zgîriată și sînge pe nas.

— Intră, Fernand!

Buffet intră și el, în timp ce ceilalți doi inspectori rămaseră afară. Fostul ocnaș cercetă biroul cu privirea și remarcă:

— Am impresia că am mai fost pe aici.

Redevenise zeflemitor și sigur pe el.

— Presupun că iar o să mă înnebuniți cu întrebările, ca

ultima oară. Țin să vă previn de la bun început că nu voi răspunde.

— Cine este avocatul tău?

— Mereu același: jupîn Gambier.

— Vrei să-l chemăm?

— Eu unul, n-am nimic să-i spun. Dar dacă dumneavoastră aveți chef să-l scuțați din patul lui...

Toată noaptea în Quai des Orfèvres a fost un du-te-vino pe culoare și în birouri. Mașinile de scris țacăneau tot timpul. Telefonul țîrîia într-una, deoarece Parchetul ținea să păstreze legătura și judecătorul de instrucție nu se culcase.

Un inspector nu făcea altceva mai tot timpul decît să prepare cafea, iar din cînd în cînd, Maigret întîlnea pe culoar cîte unul din colaboratorii lui.

— Tot nimic?

— Tace.

Niciunul din cei trei de la *Café des Amis* nu-l recunoștea pe Fernand. Fiecare juca aceeași comedie.

— Cine mai e și ăsta?

Iar, atunci cînd li se punea banda cu convorbirea cu Corbeil, răspundeau:

— Asta-l privește pe René. Afacerile lui sentimentale nu ne interesează.

Acesta răspundea:

— Cred că am dreptul să am o amantă, nu?

Doamna Lussac fu pusă față-n față cu Fernand:

— Îl recunoști?

— Nu.

— Ce vă spuneam eu? jubila fostul pușcăriaș. Oamenii ăștia nu m-au văzut în viața lor. Am ieșit de la Saint-Martin-de-Ré, fără niciun gologan și un tovarăș de celulă mi-a dat adresa prietenei lui, spunîndu-mi că va avea ea grijă de mine. Stăteam la ea ca un pașă.

Domnul Gambier veni cam pe la unu noaptea și începu numaidecât să ridice obiecții de ordin juridic.

După noul cod de procedură criminală, poliția nu putea să-i rețină pe acești oameni mai mult de douăzeci și patru de ore, după care, afacerea depindea de Parchet sau de judecătorul de instrucție, care trebuiau să-și asume toată răspunderea.

Deja, printre cei de la Palat, se făceau simțite îndoielile. Confruntarea dintre doamna Lussac și soțul ei nu aduse nimic nou.

— Spune-le adevărul.

— Care adevăr? Că am o amantă?

— Pistolul...

— Un amic mi-a dat un pistol. Și ce-i cu asta? Călătoresc mult, singur pe drum la volanul mașinii mele...

Chiar în cursul dimineții, martorii, toți cei care defilaseră prin Quai des Orfèvres, vor fi căutați: ospătarii de la cafeneaua din strada La Fayette, casierita, cerșetorul, trecătorii, polițistul civil care trăsese.

Tot dimineață vor fi răscolite locuințele celor trei tipi arestați la Porte de Versailles și, cine știe, poate că la vreunul din ei, va fi găsită valijoara.

Nu era altceva decât rutină, o rutină cam dezgustătoare și istovitoare.

— Doamnă Lussac, vă puteți duce acasă, dar asistența socială va rămîne cu dumneavoastră pînă la noi ordine...

Îi dădu pe cineva s-o însoțească. Nu se mai putea ține pe picioare și își holba ochii, uitîndu-se în jur de parcă n-ar mai fi știut unde se găsește.

În timp ce oamenii săi continuau să-i hărțuiască pe prizonieri, Maigret ieși să se plimbe, pe jos, bucurîndu-se de primii fulgi de zăpadă care-i cădeau pe umeri și pe pălărie. Pe bulevardul Palais un bar își deschidea ușile, și Maigret se

instală cu coatele pe tejghea, mîncă niște cornuri calde și bău două sau trei cești de cafea.

Cînd, la ora șapte, se întoarse la birou, pășind greoi, cu pleoapele grele de nesomn, fu surprins să-l găsească acolo pe Fumel.

— Nu cumva ai și tu noutăți?

Și inspectorul, foarte aprins, volubil, începu să povestească:

— Eram de serviciu astă-noapte. Am fost ținut la curent cu ceea ce făceați în Avenue de Versailles, dar eu nu aveam niciun amestec acolo și am profitat de asta ca să-i chem pe colegii mei din celelalte arondismente. Acum au toți fotografia lui Cuendet.

Îmi ziceam că într-o bună zi s-ar putea să iasă ceva din asta... Și tot flecărind cu Duffieux din arondismentul XVIII, i-am vorbit și de omul meu. La care Duffieux a spus că voia chiar să discute cu mine în legătură cu asta. El lucrează cu inspectorul Lognon, unul din prietenii dumitale. Cînd Lognon a văzut fotografia, ieri-dimineață, s-a arătat foarte surprins și a vîrît-o în buzunar fără să zică nimic... Figura lui Cuendet îi amintea de cineva. Se pare că s-a și dus prin barurile și micile restaurante din strada Caulaincourt și din piața Constantin-Pecqueur și s-a interesat de Cuendet. Știi doar că atunci cînd lui Lognon îi intră ceva în cap, nu se lasă cu una cu două. A sfîrșit prin a ciocăni la ușa cu pricina, la o braserie cu firma la Régence, în susul străzii Caulaincourt. L-au recunoscut pe Cuendet fără șovăială și i-au spus lui Lognon că venea destul de des la ei însoțit de o femeie.

Maigret întrebă:

— De mult timp?

— Tocmai aici e partea cea mai interesantă. De ani de zile... după ei.

— Se știe cine e femeia?

Ospătarul nu-i știe numele, dar se pare că locuiește într-o casă pe aproape, deoarece el o vede în fiecare dimineață când trece să facă piața.

Toată Poliția judiciară se ocupa de Fernand și de gangsterii lui. Peste două ore, culoarele vor fi din nou ticsite de martori cărora li se vor arăta pe rînd cei patru oameni. Asta înseamnă că toată ziua se va lucra și mașinile de scris nu vor înceta să bată depoziții.

Singur inspectorul Fumel, în mijlocul acestei agitații care nu-l interesa, cu degetele îngălbenite de nicotina țigărilor pe care le fuma pînă la capăt, într-atît încît deasupra buzei avea un semn de neșters, numai el venea să discute cu Maigret despre elvețianul liniștit, de care nimeni nu mai pomenea.

Era doar o afacere îngropată, nu? Judecătorul de instrucție Cajou nu era oare convins că nu mai avea de ce să-și facă griji în privința ei?

Clasase afacerea, încă din prima zi:

— Răfuială...

Nu o cunoștea nici pe bătrîna Justine, nici camera din strada Mouffetard, cu atît mai puțin pensiunea Lambert și somptuoasa casă de vizavi.

— Ești obosit?

— Nu prea tare.

— Nu mergi cu mine acolo?

Maigret îi vorbea lui Fumel aproape ca un complice, ca și cum i-ar fi propus să chiulească de la școală.

— Cînd vom ajunge acolo, va fi deja lumină...

Lăsă instrucțiunile oamenilor săi, se opri în colțul cheiului ca să-și ia tutun și, flancat de inspectorul Fumel care dîrdîia, așteptă autobuzul pentru Montmartre.

VII

Lognon bănuia că Maigret acorda mai multă importanță mortului ca și uitat din Bois de Boulogne, decât spargerii din strada La Fayette și bandei de gangsteri despre care ziarele aveau să vorbească a doua zi cu lux de amănunte?

Dacă da, nu se va duce el pe urma firului din care avea deja un capăt în mînă? Numai bunul Dumnezeu știe pînă unde va merge cu descoperirea adevărului, deoarece era desigur polițistul cu cel mai mult fler din Paris, ce-i drept, cel mai încăpățînat și care ar fi ținut cu tot dinadinsul să reușească.

Era ghinionul care-l urmărea sau convingerea că destinul îi era definitiv potrivnic, și că, la urma urmei, nu era decît o victimă sigură?

Cert e că-și va sfîrși cariera ca inspector la comisariatul arondismentului XVIII, la fel ca Aristide Fumel în arondismentul XVI. Nevasta lui Fumel a plecat fără să lase nicio adresă, cea a lui Lognon zăcea bolnavă de cincisprezece ani.

În cazul lui Cuendet, lucrurile s-au petrecut probabil mai mult din prostie. Lognon, ocupat cu altceva, îi vorbise despre asta unui coleg care, la rîndul lui, nu dăduse prea mare

importanță și îi vorbise lui Fumel la telefon cu totul întâmplător.

Zăpada, care cădea din abundență, începea să se depună pe acoperișuri, dar pe stradă nu, din păcate. Maigret era mereu dezamăgit, când vedea zăpada topindu-se pe trotuar.

Autobuzul era supraîncălzit. Cei mai mulți dintre călători tăceau și priveau țință înainte, iar capetele li se legănau, de la stînga la dreapta și de la dreapta la stînga, cu o expresie împietrită.

— N-ai nicio noutate despre cuvertură?

Fumel, adîncit în gînduri, tresări, repetă, ca și cum nu ar fi înțeles imediat:

— Cuvertură?

Nici el nu avea somn.

— Cuvertura de pisică sălbatică.

— M-am uitat în mașina lui Stuart Wilton. N-am văzut nicio cuvertură. Nu numai că mașina are încălzire, dar are și aer condiționat. Ba chiar și un mic bar, un mecanic de la garaj mi-a spus-o.

— Și cea a fiului?

— O parchează de obicei în fața hotelului George V. Mi-am aruncat o privire și în ea. Nici aici n-am văzut vreo cuvertură.

— Nu știi de unde își ia benzină?

— Cel mai des, de la o stație din strada Marbeuf.

— Ai fost acolo?

— N-am avut timp.

Autobuzul opri în colțul pieții Constantin-Pecqueur. Trotuarele erau aproape pustii. Nu era încă opt dimineață.

— Asta trebuie să fie braseria.

Era luminată și un ospătar mătura rumegușul de pe dușumea. Era tot o braserie de modă veche, cum întâlnești tot mai rar în Paris, cu bile de metal pentru cîrpele de șters, o

tejghea de marmură unde o casierită se așeza în fața unei mașini de înregistrat și de jur-împrejur, pe pereți, numai oglinzi. Niște anunțuri recomandau varza călită cu garnitură și iahnie cu fasole.

Cei doi intrară.

— Ai mâncat?

— Nu încă.

Fumel comandă cafea și brioși, în timp ce Maigret, care băuse destulă cafea toată noaptea din care cauză gura îi era cleioasă, comandă un păhărel de alcool.

Ai fi zis că, afară, viața se urnea cu greu. Nu era nici noapte nici zi. Niște copii se îndreptau către școală și încercau să prindă cu gura din zbor fulgi de zăpadă care trebuie că avea gust de praf.

— Spune-mi, te rog...

— Da, domnule...

— Îl cunoști pe acest om?

Ospătarul îl privi pe Maigret de parcă ar fi înțeles totul.

— Sînteți domnul Maigret, nu-i așa? Vă țin minte. Ați mai fost pe aici acum doi ani cu inspectorul Lognon.

Examină fotografia cu complezență.

— Da, e un client. Vine mereu cu mica damă cu pălării.

— De ce o numești astfel?

— Pentru că aproape de fiecare dată poartă o pălărie nouă, niște pălăriuțe nostime. De cele mai multe ori, vin să cineze și se instalează în colț, acolo, în fund. Sînt simpatici. Ea adoră varza călită. Nu se grăbesc, își beau cafeaua și savurează cîte un păhărel ținîndu-se de mîină.

— Frecventează de mult localul?

— De ani de zile. Nu știu de cîți anume.

— Se pare că ea locuiește în cartier?

— Mi s-a mai pus această întrebare. Trebuie să aibă un apartament într-una din casele vecine, fiindcă o văd

trecînd aproape în fiecare dimineată cu coșul de alimente.

De ce oare îl încînta pe Maigret faptul că descoperea o femeie în viața lui Honoré Cuendet?

Ceva mai tîrziu, pătrundea cu Fumel într-o cabină de portar unde o femeie tria corespondența:

— Îl cunoști pe acest om?

Ea se uită cu atenție și clătină din cap.

— Cred că l-am mai văzut, dar nu pot spune că-l cunosc.

În orice caz, aici n-a venit niciodată.

— Nu ai, printre locatarii dumitale, o femeie care-și schimbă mereu pălăriile?

Ea îl privi pe Maigret aiurită, ridică din umeri mormăind ceva ce Maigret nu înțelese.

Nu avură mai mult noroc nici în ai doilea imobil, nici în al treilea. În al patrulea, portăreasa îl pansa pe soțul ei la o mîna la care se tăia se scoțînd lăzile de gunoi.

— Îl cunoașteți?

— Da, și?

— Ocupă vreun apartament aici?

— Ocupă fără să-l ocupe. Este prietenul duduiei de la etajul cinci.

— Care duduie?

— Domnișoara Eveline, modista.

— E de mult timp aici?

— Cel puțin de doisprezece ani. Era aici înainte de a fi eu însămi.

— El era de pe atunci prietenul ei?

— Poate că da. Nu-mi amintesc.

— L-ai mai văzut în ultimul timp?

— Pe cine? Pe ea? La naiba, o văd în fiecare zi.

— Nu, pe el.

— Îți amintești cînd a venit ultima oară, Désire?

— Nu, dar a trecut ceva timp de atunci.

— I se întâmplă să rămână peste noapte?

I se păru cam naiv comisarul.

— Și ce-i cu asta? Doar sînt majori, nu?

— Stătea pe aici mai multe zile în șir?

— Chiar săptămîni.

— Domnișoara Eveline e acasă? Care-i numele ei de familie?

— Schneider.

— Primește multe scrisori?

Pachetul cu scrisori, în fața cutiilor, era nedesfăcut.

— Ca să zic așa, nu.

— Al cincilea la stînga?

— La dreapta.

Maigret ieși în stradă, ca să vadă dacă era lumină la ferestre și, deoarece era, o luă pe scară cu Fumel. Ascensor nu era. Scara era bine întreținută, casa curată și liniștită, cu ștergătoare de papură în fața ușilor și pe ici pe colo cîte o plăcuță de aramă sau de email.

Notară un dentist la etajul doi, o moașă la al treilea. Din cînd în cînd Maigret se oprea să-și tragă suflarea și auzea un radio.

La al cincilea aproape că ezită să apese pe butonul soneriei. Și aici se auzea un radio, dar fu întrerupt și se auziră niște pași dincolo de ușa care se deschise. O femeie destul de scundă, cu părul de un blond deschis, îmbrăcată nu cu un halat de casă ci cu un soi de rochie largă de interior, îi privea cu ochii ei albaștri, ținînd o cîrpă în mînă.

Maigret și Fumel erau la fel de stingheriți ca și ea deoarece vedeau mirarea, apoi teama năpădindu-i figura; buzele îi fremătau, dar, în cele din urmă, murmurară:

— Îmi aduceți o veste proastă?

Le făcu semn să intre într-o cameră pe care tocmai o deretica și dădu la o parte aspiratorul care se găsea în drum.

— De ce puneți o astfel de întrebare?

— Nu știu... O vizită la o astfel de oră, când Honoré lipsește de atîta timp...

Să tot fi avut patruzeci și cinci de ani, dar arăta mult mai tînăra. Pielea îi era proaspătă, formele rotunjite și tari.

— Sînteți de la poliție?

— Comisar Maigret. Tovarășul meu este inspectorul Fumel.

— I s-a întîmplat vreun accident?

— Într-adevăr, vă aduc o veste proastă.

Nu plîngea încă și simțeau cum încearcă să se agațe de cuvinte fără importanță.

— Luați loc. Dați-vă jos paltonul deoarece e foarte cald aici. Lui Honoré îi place căldura. Scuzați-mă pentru dezordine.

— Îl iubiți mult?

Ea își mușcă buzele, încercînd să ghicească gravitatea veștii:

— E rănit?

Apoi, numaidecît:

— E mort?

Începu să plîngă, cu gura deschisă, ca un copil, fără să-i fie teamă c-o urîțește. Totodată își apuca părul cu mîinile și privea în jurul ei ca și cum ar fi căutat un colțisor unde să se refugieze.

— Dintotdeauna am avut presimțirea...

— De ce?

— Nu știu. Eram prea fericiți...

Încăperea era confortabilă, intimă, cu mobile masive, de bună calitate, cîteva bibelouri care nu erau de cel mai prost

gust. Printr-o ușă deschisă, se zărea bucătăria, unde tacîmul pentru micul dejun era încă pus.

— Nu dați atenție, repetă ea. Scuzați-mă...

Deschise o altă ușă, cea de la dormitor care nu era luminat și se aruncă de-a curmezișul patului, pe burtă, ca să plîngă în voie.

Maigret și Fumel se priveau în liniște și, dintre ei, cel mai impresionat era inspectorul, poate pentru că, cu toate neplăcerile pe care i le pricinuiseră femeile, nu știuse niciodată să le reziste.

Scena dură mai puțin decît s-ar fi așteptat ei și ea se duse în baie, unde se auzi apa curgînd și se înapoie cu fața aproape destinsă murmurînd:

— Vă rog să mă iertați, cum s-a întîmplat?

— A fost găsit mort în Bois de Boulogne. N-ați citit ziarele din ultimele zile?

— Nu citesc ziarele. Dar de ce tocmai la Bois de Boulogne? Ce-ar fi căutat el acolo?

— A fost omorît în altă parte.

— Omorît? Pentru care motiv?

Se străduia să nu izbucnească din nou în plîns.

— Era de mult timp prietenul dumneavoastră?

— De peste zece ani.

— Unde l-ați cunoscut?

— Foarte aproape de aici, într-o braserie.

— La Régence?

— Da. Pe atunci luam din cînd în cînd o masă acolo. L-am remarcat, singur în colțul lui.

Asta nu însemna că, în perioada aceea, Cuendet pregătea o spargere în cartier? Probabil. Cercetînd lista furturilor căroră nu li s-au descoperit autorii, s-ar găsi cu siguranță și unul comis în strada Caulaincourt.

— Nu-mi amintesc cum am intrat în vorbă. Fapt e că într-

o seară am cinat la aceeași masă. M-a întrebat dacă sînt nemțoaică și i-am răspuns că sînt alsaciană. M-am născut la Strasbourg.

Avu un surîs abia schițat.

— Ne distram fiecare de accentul celuilalt pentru că păstrase accentul elvețian, tot așa cum eu l-am păstrat pe al meu.

Era un accent plăcut, cîntat. Doamna Maigret era tot alsaciană și își păstrase aproape aceeași înălțime, aceeași conformație.

— A devenit prietenul dumneavoastră?

Își trăgea nasul fără să se gîndească la faptul că i se înroșise.

— Nu stătea mereu aici. Rareori se întîmplă să stea mai mult de două sau trei săptămîni cu mine, apoi pleca în călătorie. La început chiar m-am întrebat dacă n-o fi avînd nevastă și copii în provincie. Unii provinciali își scot verigheta cînd vin la Paris...

Părea să fi cunoscut și alți bărbați înaintea lui Cuendet.

— Și de unde ați știut că nu era și el în aceeași situație?

— Nu era căsătorit, nu?

— Nu.

— Eram sigură. Mai întîi, mi-am dat seama că el nu are copii, după felul în care-i privea pe ceilalți, pe stradă. Îl simțai resemnat de a nu fi tată, dar o mai regreta din cînd în cînd. Pe deasupra, cînd locuia aici, nu se purta ca un bărbat însurat. Nu știu cum să vă explic... Avea unele rețineri pe care un bărbat însurat nu le mai are. Prima dată, de pildă, mi-am dat seama că nu se simțea în largul lui în patul meu, iar dimineața, cînd s-a sculat, a fost și mai stingher...

— Nu v-a vorbit niciodată de profesia lui?

— Nu.

— Nu l-ați întrebat cu ce se ocupă?

— Am încercat să aflu, fără să mă arăt indiscretă.

— Vă spunea că obișnuiește să călătorească mult?

— Îmi zicea că e obligat să plece. Nu preciza unde și nici de ce pleacă. Într-o zi, l-am întrebat dacă mama lui mai trăiește și s-a înroșit. Asta m-a făcut să cred că stă probabil la ea. Oricum, avea pe cineva care să-i cîrpească lenjeria, care să-i țeasă ciorapii și care n-o făcea foarte îngrijit. De pildă, mereu îl vedeam cu nasturii prost cusuți și eu rîdeam de el.

— Cînd a plecat ultima oară?

— Acum șase săptămîni. Aș putea să găsesc data...

Întrebă și ea la rîndul ei:

— Și cînd... cînd s-a întîmplat?

— Vineri.

— Totuși nu avea niciodată bani mulți la el.

— Cînd venea să stea aici pentru cîtva timp, aducea o valiză?

— Nu. Dacă deschideți șifonierul îi veți găsi halatul, papucii și într-o despărțitură cămășile, șosetele și pijamalele.

Ea arată spre cămin și Maigret văzu trei lulele, din care una era din spumă de mare. Și aici se afla o sobă cu cărbuni ca în strada Mouffetard, un fotoliu chiar lîngă sobă, fotoliul lui Honoré Cuendet.

— Îertați-mi indiscreția. Sînt obligat să vă pun și această întrebare.

— O bănuiesc. Vreți să vă referiți la bani?

— Da. Vă dădea?

— Mi-a propus să-mi dea. Nu am acceptat, deoarece îmi cîștig destul de bine traiul. Singurul lucru pe care i l-am permis, și asta la insistențele lui, deoarece nu prea îi venea la îndemînă să trăiască aici fără să-și plătească partea, a fost să achite jumătate din chirie... Îmi dădea cadouri. El a cumpărat mobila pe care o vedeți, și tot el mi-a aranjat salonul pentru probă. Puteți să-l vedeți.

O încăpere mică, mobilată în stil Louis XVI, cu o sumedenie de oglinzi.

— Tot el a pus tapetul pe pereți, inclusiv în bucătărie și a tapisat sufrageria, deoarece îi plăcea foarte mult să meșterească.

— Cum își petrecea timpul?

— Se plimba puțin, nu mult, mereu pe aceeași rută, în cartier, ca cei care-și scot cîinii la aer. Apoi se instala în fotoliul lui și citea. Veți găsi vrafuri de cărți în șifonier, mai toate cărți de călătorie.

— Dumneavoastră n-ați călătorit niciodată cu el?

— Am petrecut cîteva zile la Dieppe, acum opt ani. Altă dată am fost în concediu în Savoia și mi-a arătat de departe munții din Elveția, spunîndu-mi că acolo s-a născut. Și am mai fost o dată cu autocarul de la Paris la Nisa și am vizitat Coasta de Azur.

— Cheltuia cu larghețe?

— Depinde de ceea ce înțelegeți prin asta. Nu era zgîrcit, dar nu-i plăcea să fie înșelat și verifica notele de plată de la hoteluri și restaurante.

— Ați trecut de patruzeci de ani?

— Am patruzeci și patru.

— Asta înseamnă că aveți o oarecare experiență a vieții. Nu v-ați întrebat niciodată pentru ce duce el această dublă existență? Și nici de ce nu vă lua de soție?

— Am cunoscut și alți bărbați care nu mi-au propus căsătoria.

— În același gen ca el.

— Nu, bineînțeles.

Se gîndi o clipă.

— Evident, mi-am pus eu întrebări. La început, așa cum v-am spus, am crezut că e căsătorit în provincie și că afacerile îl chemau la Paris, de mai multe ori pe an. N-aș fi avut ce să-i

reproșez. Era ispititor să ai, aici, o femeie care să te primească, un interior. Nu putea suferi hotelurile, mi-am dat seama de asta atunci când am călătorit prima dată... Nu se simțea în largul lui. Părea că tot timpul se teme de ceva.

Și normal!

— Apoi ținînd cont de caracterul său și de ciorapii cîrpiți, am ajuns la concluzia că stă cu mama lui și se simțea jenat să mi-o mărturisească. Mult mai mulți bărbați decît s-ar crede nu se căsătoresc din cauza mamelor lor și, chiar la cincizeci de ani, se comportă față de ele ca niște copii. Era și cazul lui, poate.

— Trebuia totuși să-și cîștige existența.

— Putea foarte bine să aibă vreo afacere pe undeva...

— Nu v-ați gîndit niciodată la un alt gen de activitate?

— Care anume?

Era sinceră. Era imposibil să joace teatru.

— Ce vreți să spuneți? Acum sînt pregătită pentru orice.
Ce făcea?

— Era un hoț, domnișoară Schneider...

— El? Honoré?

Rîse nervos.

— Nu-i adevărat, nu-i așa?

— Ascultați! A furat toată viața lui, de la vîrsta de șaisprezece ani, pe cînd era ucenic la un lăcătuș din Lausanne. A fugit dintr-o școală de corecție, din Elveția, pentru a se angaja în Legiunea străină.

— Mi-a vorbit de Legiune cînd i-am descoperit tatuajul.

— Și n-a adăugat c-a făcut doi ani de închisoare?

Se așeză pe scaun, cu picioarele frînte și ascultă de parcă n-ar fi fost vorba de Honoré al ei, ci de un alt Cuendet.

Din cînd în cînd, clătină din cap, încă neconvinsă.

— Eu însumi, domnișoară, l-am arestat pe vremuri și, de atunci, s-a perindat de mai multe ori prin biroul meu. Nu era

un hoț oarecare. Complici nu avea, nu frecventa lumea hoților, ducea o existență ordonată. Din vreme în vreme, ochea câte o lovitură, citind ziarele sau revistele și, săptămîni în șir, observa toată mișcarea dintr-o casă... Pînă în clipa cînd, sigur pe el, pătrundea înăuntru și lua bijuteriile și banii.

— Nu, nu pot să cred! E prea de necrezut!

— Vă înțeleg reacția. Totuși, în ceea ce o privește pe mama lui, nu v-ați înșelat. Partea de vreme pe care nu și-o petrecea aici, o petrecea la ea, într-un apartament din strada Mouffetard, unde-și avea, de asemenea, o seamă de lucruri.

— Ea știe?

— Da.

— A știut dintotdeauna?

— Da.

— Și-l lăsa?

Nu era indignată, ci surprinsă.

— De-asta a fost omorît?

— Mai mult decît probabil.

— Poliția?

Se îndîrjea, mai puțin cordială, mai puțin încrezătoare.

— Nu.

— Cei de la care... de la care voia să fure l-au omorît?

— Presupunem. Ascultați-mă bine. Nu eu sînt însărcinat cu ancheta, ci judecătorul de instrucție Cajou. A încredințat un oarecare număr de sarcini inspectorului Fumel.

Acesta aprobă din cap.

— Acum inspectorul se află aici neoficial, fără mandat. Aveți dreptul de a nu răspunde la întrebările mele și ale lui. Puteați nici să nu ne lăsați să intrăm în casă. Și, dacă am vrea să vă răscolim apartamentul, am comite un abuz de putere. Mă înțelegeți?

Nu. Maigret simțea că nu înțelege prea bine ceea ce voia el să spună.

— Cred...

— Ca să fiu mai clar, tot ce ne-ați spus despre Cuendet nu va fi menționat în raportul inspectorului. E probabil ca, atunci când judecătorul de instrucție va descoperi existența dumneavoastră și legăturile dumneavoastră cu Honoré, să vi-l trimită pe Fumel sau pe unul din inspectorii lui cu un mandat în toate formele legale.

— Ce va trebui să fac?

— În cazul acesta, veți putea cere prezența unui avocat.

— De ce?

— Zic că veți putea. Dar nu sînteți obligată de lege. Poate că Cuendet, în afara hainelor, cărților și pipelor sale a lăsat anumite lucruri în apartamentul dumneavoastră...

Ochii ei albaștri arătau în sfîrșit că înțelesese. Prea tîrziu, deoarece domnișoara Schneider, murmură deja ca pentru sine: Valiza...

— E normal ca, trăind cu dumneavoastră o parte din timp, prietenul dumneavoastră să vă fi încredințat o valiză conținînd efecte personale. De asemenea, e normal să vă fi lăsat cheia spunîndu-vă, de pildă, s-o deschideți dacă i se întîmplă ceva.

Maigret ar fi preferat ca Fumel să nu fie de față și, ca și cum și-ar fi dat seama de acest lucru, inspectorul își luă un aer absent, ursuz.

Cît despre Eveline, ea dădea din cap.

— Nu am cheia... dar...

— Pe mine puțin mă interesează. Nu e de neînchipuit ca un om ca Cuendet să fi avut prevederea de a întocmi un testament prin care vă însărcinează, după moartea lui, cu anumite obligații, fie măcar aceea de a avea grijă de mama lui...

— E foarte bătrînă?

— O veți vedea, pentru că se pare că sînteți singurele femei din viața lui.

— Credeți?

Era mulțumită, cu toată situația ei și nu s-a putut abține de a lăsa să se vadă acest lucru printr-un zîmbet. Cînd zîmbea, făcea gropițe ca o copilandă.

— Nu știu ce să mai cred.

— Veți avea tot timpul, după plecarea noastră, să vă gîndiți în voie.

— Spuneți-mi, domnule comisar...

Ezită, dintr-o dată roșie pînă în creștetul capului.

— Honoré nu a... nu a omorît niciodată pe nimeni?

— Pot să vă asigur de asta.

— Vă rog să credeți că, dacă mi-ați fi spus da, aș fi refuzat să admit așa ceva.

— Aș vrea să mai adaug ceva și mai greu de explicat.

Neîndoios Cuendet trăia din o parte din furturile sale.

— Cheltuia atît de puțin!

— Tocmai asta e. E posibil, ba chiar probabil ca el să fi avut nevoie de siguranță, să știe el că are ceva bani deoparte. Totuși n-aș fi surprins ca, în cazul lui, un alt element să fi jucat rolul esențial... Săptămîni în șir, așa cum v-am spus, observa viața unei case.

— Și cum proceda?

— Instalîndu-se în vreun bistro, unde stătea ore întregi lîngă fereastră, închiriind vreo cameră într-un imobil de peste drum, cînd avea ocazia...

Ideea care-l preocupase pe Maigret veni și în mintea femeii.

— Credeți că atunci cînd l-am cunoscut la Régence...

— S-ar părea. El nu aștept ca apartamentele să fie neocupate, ca locatarii să fie plecați. Dimpotrivă! El aștepta întoarcerea lor.

— De ce?

— Un psiholog sau un psihiatru ar răspunde mai bine decît mine la această întrebare. Să fi avut el oare nevoie de senzația pericolului? Nu sînt prea sigur. Vedeți dumneavoastră, el nu se introducea numai într-un apartament străin, ci, într-un anume fel, și în viața oamenilor. Aceștia dormeau, iar el trecea chiar pe lîngă ei. S-ar putea spune că, pe lîngă bijuteriile lor, el lua cu sine și o parte din intimitatea lor...

— S-ar zice că nu-i purtați pică.

La rîndul său, Maigret zîmbi, mulțumindu-se să mormăie:

— Nu port pică nimănui. La revedere, domnișoară. Să nu uitați nimic din ce v-am spus, niciun cuvînt. Gîndiți-vă, în liniște.

Îi strînse mîna, spre marea ei surprindere și Fumel îl imită pe comisar, ceva mai stîngaci, ca și cum ar fi fost tulburat.

Abia ajunseră pe scară și Fumel exclamă:

— E o femeie extraordinară!

Probabil că va veni să mai dea cîte o raită prin cartier, chiar după ce toată lumea îl va fi uitat pe Honoré Cuendet. Era mai presus de el. Avea deja pe cap o amantă care-i complica existența și va încerca să și-o complice și mai mult.

Afară, pe trotuare, zăpada începea să se depună.

— Eu ce fac, șefule?

— Ți-e somn, nu? Hai să mai luăm un păhărel.

Acum erau cîțiva clienți în braseria unde un comis voiajor copia adresa din anuarul profesiunilor.

— Ați găsit-o?

— Da.

— Simpatică, nu? Ce vă servesc?

— Mie, un grog.

— Și mie unul.

— Două groguri!

— După-masă, după ce ai să dormi, vei redacta raportul.

— Să pomenesc de strada Neuve-Saint-Pierre?

— Bineînțeles, și de doamna Wilton, care locuiește în fața hotelului Lambert. Cajou are să te cheme în cabinetul lui ca să-ți ceară amănunte.

— Mă va trimite să fac percheziție la domnișoara Schneider.

— Unde sper că nu vei găsi nimic, în afară de haine într-o valiză.

Cu toată admirația lui pentru comisar, Fumel era stînjenit și trăgea nervos din țigară.

— Am înțeles ce-i spunea.

— Mama lui Honoré mi-a spus: „*Sînt sigură că fiul meu nu mă va lăsa fără nimic.*”

— Și mie mi-a spus același lucru.

— Ai să vezi că judecătorul nu va avea niciun chef să vadă această afacere lungindu-se. De cum va veni vorba de Wilton...

Maigret își bău grogul, înghițind des, plăti toată consumația și se hotărî să ia un taxi ea să se întoarcă la Poliția judiciară.

— Vrei să te las undeva?

— Nu. Am un autobuz direct.

Poate că Fumel, temîndu-se că femeia nu înțelesese prea bine, avea intenția să urce la ea:

— Apropo! Chestia cu cuvertura mă intrigă. Continuă să te informezi.

Și, cu mîinile în buzunare, Maigret se îndreptă către stația de taxiuri din piața Constantin-Pecqueur, de unde se vedeau ferestrele inspectorului Lognon.

VIII

În Quai des Orfèvres, toată lumea era extenuată: atît inspectorii, cît și cei arestați în timpul nopții. Se trimisese acasă după martori și erau găsiți în toate părțile, unii nedezmeticiti încă, prost dispuși și care-l hărțuiau pe Joseph...

— Cînd se vor hotărî odată să ne asculte?

Ce-ar fi putut să le răspundă bătrînul ușier? Nici el nu știa mai mult ca ei. Ospătarul de la braseria Dauphine mai aduse un platou cu chifle și cafele. De cum se instală la biroul său, prima grijă a lui Maigret fu să-l cheme pe Moers, care nici el nu era mai puțin ocupat acolo, la Poliția judiciară.

Mîinile celor patru tipi fuseseră supuse testului parafinei: asta însemna că, dacă vreunul din ei trăsese cu vreo armă în cursul ultimelor trei patru zile, se va găsi în piele pulbere încrustată, chiar dacă fusese prevăzător și-și pusese mănuși.

— Ai rezultatele?

— Chiar acum le-am primit de la laborator.

— Care din cei patru?

— Numărul trei.

Maigret consultă lista care avea cîte un număr în dreptul

numelui. Numărul 3 era Roger Stieb, refugiat ceh, care lucrase o perioadă în aceeași uzină cu Joseph Raison, pe cheiul Javel.

— Expertiza e sigură?

— Absolut.

— La ceilalți trei, nimic?

— Nimic.

Stieb era un vlăjgan blond care, în timpul nopții, se arătase cel mai docil dintre toți și care, chiar și acum, în fața lui Torrence, care-l hărțuia cu întrebări, îl privea pe inspector flegmatic, ca și cum n-ar fi priceput o boabă franțuzește.

Totuși el era ucigașul bandei, cel care avea rolul de a acoperi retragerea atacatorilor. Celălalt, Loubières, un tip îndesat, musculos și păros, originar din Fécamp, ținea un garaj la Puteaux. Era însurat, tată a doi copii, și o întreagă echipă de specialiști fusese trimisă să-i scotocească locuința.

La René Lussac, percheziția n-a dus la niciun rezultat, la fel ca și în vila frumoasei Rosalie.

Dintre toți, era cea mai zgomotoasă, și Maigret auzea țipetele ei, cu toate că fusese închisă cu Lucas între patru ochi, două birouri mai încolo.

Confruntările începuseră. Cei doi chelneri, impresionați, nu îndrăzneau să fie prea categorici, dar credeau că recunosc în Fernand pe clientul care se găsea în braserie în momentul loviturii.

— Sînteți siguri că i-ați prins pe toți? întrebaseră ei înaintea confruntării.

Li s-a răspuns că da, deși nu era tocmai adevărat. Mai lipsea un complice, cel care conducea mașina și despre care nu se știa nimic altceva.

Acesta, ca mai întotdeauna, trebuie să fi fost un as al volanului dar aici rolul lui părea prea puțin important.

— Alo! Da, domnule procuror... Merge... Știu cine a tras:

numitul Stieb. Da, neagă... Și va nega pînă la capăt. Vor nega cu toții...

În afară de biata doamnă Lussac, care avea grijă de copilul ei, lăsat în tovărășia asistentei sociale și care nu-și revenea de pe urma loviturii primite.

Maigret își ținea cu greu ochii deschiși, iar grogul de la Régence nu rezolvase nimic. Ba chiar luă din dulap sticluța cu rachiu de bună calitate, pe care-o păstra acolo pentru ocazii rare, și, nu fără a șovăi, trase o dușcă.

— Alo! Încă nu, domnule judecător...

Era chemat la două telefoane odată, și era zece și douăzeci cînd primi în sfîrșit telefonul mult așteptat. Venea de la Puteaux.

— S-a găsit, șefule...

— Tot?

— Nu lipsește niciun ban.

Li se permisesse ziarelor să anunțe că banca știa seriile bancnotelor furate. Nu era adevărat. Minciuna nu i-a împiedicat pe gangsteri să pună banii în circulație. Așteptau ocazia să scape de bani în provincie sau în străinătate. Fernand era destul de șmecher ca să nu se grăbească și să-și împiedice oamenii să părăsească Parisul atît timp cît ancheta era în toi.

— Unde?

— În capitonajul unei mașini rablagite. Doamna Loubières, care e o femeie cu cap, nu ne slăbea din ochi.

— Părea să fie la curent?

— Așa cred. Au fost scotocite toate mașinile, una cîte una. Unele au fost chiar demontate pe ici pe colo. Ce mai încolo și încoace, am pus mîna pe pachet.

— Nu uita s-o pui pe doamna Loubières să semneze.

— Am încercat, dar refuză.

— Atunci ia martori.

— Asta am și făcut.

Pentru Maigret afacerea era încheiată, sau aproape. N-aveau nevoie de el ca să-i chestioneze pe martori și ca să se ocupe de confruntări. Asta lua ore întregi.

După care, fiecare inspector avea să-i trimită raportul său. El personal urma să întocmească un raport general.

— Vă rog, dați-mi-l pe procurorul Dupont d'Hastier.

Și o clipă după aceea:

— S-au găsit banii.

— Și valijoara?

Cerea prea mult. De ce nu cu amprente digitale distincte?

— Valijoara plutește undeva pe Sena sau a fost arsă.

— La cine au fost găsiți banii?

— La garajist.

— El ce zice?

— Deocamdată nimic. Nu i s-a vorbit despre asta.

— Aveți grijă ca avocatul lui să fie de față. Nu vreau contestații și nici, mai târziu, incidente de audiere.

După ce culoarele se vor goli, cei patru inși vor fi duși la Prefectură, frumoasa Rosalie de asemenea – nu în aceeași încăpere și acolo, goi pușcă, vor trece pe la antropometrie. Pentru cel puțin doi dintre ei, nu era o experiență inedită. Probabil că vor dormi într-o celulă de la parter, deoarece judecătorul de instrucție va voi să-i vadă dimineață, înainte de a-i trimite la Santé.

Afacerea nu va ajunge în fața curții cu juri decît peste cîteva luni și, pînă atunci, alte bande vor avea timp să se formeze, după același tipic, din motive care nu-l priveau pe comisar.

Deschise o ușă, apoi pe a doua, și-l găsi pe Lucas în fața unei mașini de scris, bătînd cu două degete, în prezența unei Rosalii care măsura camera de-a lungul și de-a latul, cu mîinile în șolduri.

— Ah, iată-vă și pe dumneavoastră! Sînteți mulțumit, nu? Gîndul că Fernand e liber nu vă lăsa să dormiți și ați făcut ce-ați putut ca să-l băgați iar la răcoare. Nu vă este rușine să vă legați de o femeie, uitînd că, altădată, vi s-a întîmplat să beți un păhărel la barul ei și că nu erați supărat cînd vă vindeam unele ponturi...

Era singura căreia nu-i era somn și care-și păstra energia intactă...

— Și mă dați pe mîna celui mai neînsemnat inspector al dumneavoastră, dinadins, ca să mă umiliți... Pe un om ca ăsta pot să-l dărim cu un bobîrnac...

Maigret nu răspunse și îi făcu cu ochiul lui Lucas.

— Mă duc să mă culc o oră, două. S-au găsit banii.

— Ce? zbieră ea.

— N-o lăsa singură. Cheamă pe oricine să-i țină companie, vreunul mai acătării, dacă ea vrea asta, și instalează-te în biroul meu.

— Bine, șefule!

Se duse acasă cu o mașină de-a poliției. Curtea era plină de ele, deoarece din ajun se trăia în stare de mobilizare generală.

— Sper c-ai să te culci? îi spuse soția lui făcîndu-i patul. La ce oră trebuie să te scol?

— La douăsprezece și jumătate.

— Așa degrabă?

Îi fu lene să mai facă baie. Avea s-o facă după ce va dormi. Tocmai ațipise, cu capul încălzit, cînd se auzi soneria telefonului.

Întinse mîna și mormăi:

— Da, Maigret...

— Aici, Fumel, domnule comisar...

— Iartă-mă. Eram pe jumătate adormit. Unde ești?

— În strada Marbeuf.

— Te ascult.

— Am noutăți în privința cuverturii.

— I-ai dat de urmă?

— Nu. Și mă îndoiesc să fie regăsită vreodată. Dar a existat. Pompistul din strada Marbeuf este categoric. A observat-o pînă acum vreo săptămînă.

— De ce a remarcat-o?

— Deoarece e neobișnuit să vezi o cuvertură, mai ales una de blană, într-o mașină sport?

— Cînd a văzut-o pentru ultima oară?

— Nu poate preciza, dar susține că nu-i prea mult timp de atunci. Și iată că acum două sau trei zile, cînd Wilton fiul a venit să-și facă plinul, nu mai era la locul ei.

— Pune asta în raportul tău.

— Ce-o să se mai întîmple, după dumneata?

Maigret care voia să termine cît mai repede, se mulțumi să spună vag:

— Nimic.

Puse receptorul în furcă. Avea nevoie de somn. De altfel era aproape sigur că nu se înșală.

Nu se va întîmplă nimic!

Își imagina ce față ar fi făcut judecătorul de instrucție dacă s-ar fi dus să-i spună:

— Honoré Cuendet, în noaptea de vineri spre sîmbătă, pe la unu, a pătruns în casa lui Florence Wilton din strada Neuve-Saint-Pierre.

— De unde știți?

— Pentru că supraveghea casa de cinci săptămîni, dintr-o cameră a hotelului Lambert.

— Și dacă un om ia o cameră într-un hotel dubios, dumneavoastră conchideți...

— Nu e vorba de un oarecine, ci de Honoré Cuendet, care de vreo treizeci de ani...

I-ar descrie stilul lui Cuendet.

— L-ați prins vreodată asupra faptului?

Maigret se vedea obligat să mărturisească că nu.

— Avea cheile casei?

— Nu.

— Se înțelese cu cineva de acolo?

— Nu prea cred.

— Și doamna Wilton era acasă împreună cu servitorii?

— Cuendet nu intra niciodată în case neocupate.

— Și vreți să spuneți că această femeie...

— Nu ea. Amantul ei...

— De unde știți că are un amant?

— De la o prostituată, numită Olga, care locuiește la hotel.

— I-a văzut împreună în același pat?

— A văzut mașina.

— Și cine-i acest amant?

— Wilton junior.

Imaginile deveneau cam nelămurite, pentru că Maigret îl vedea pe judecător rînjind, lucru ce nu convenea caracterului său.

— Vreți să insinuați că această femeie și fiul ei vitreg...

— Tatăl și nora au putut...

— Cum?

Urma să-i spună povestea Lidiei, care devenise amanta tatălui după ce se căsătorise cu fiul.

Oprește-te! Oare lucrurile astea sînt cu putință? Oare un magistrat serios, aparținînd burgheziei de elită din Paris, poate să admită măcar pentru o clipă...

— Sper c-aveți și alte dovezi?

— Da, domnule judecător...

Se vede că dormea și visa, deoarece se și închipuia scoțînd

din buzunar o punguță în care se găseau două fire abia vizibile.

— Ce-i asta?

— Niște fire de păr, domnule judecător.

Încă un indiciu că era vis, că nu putea fi decât vis; de data asta, magistratul zise:

— Păr de ce?

— De pisică sălbatică.

— De ce tocmai sălbatică?

— Pentru că pledul din mașină era de pisică sălbatică.

Cuendet, pentru prima oară, după o carieră atît de lungă, o fi făcut zgomot, o fi răsturnat vreun obiect, dîndu-se de gol și i-a fost fatal.

Amanții nu puteau chema poliția fără să...

Fără să ce? Ideile nu-i mai erau tot atît de clare. Fără ca Stuart Wilton să afle de ceea ce se întîmpla, evident. Și Stuart Wilton însemna banii...

Nici Florence, nici amantul ei nu-l cunoșteau pe acest necunoscut care pătrunsese în camera lor. Oare cel mai nimerit lucru nu era acela de a-l desfigura?

Îi cursese mult sînge, obligîndu-i pe cei doi să curețe orice urmă.

Apoi mașina...

Și aici, murdărise cuvertura...

— Înțelegeți, domnule judecător...

Se imagina pe sine, stingher, cu cei doi peri ai lui.

— Și mai întîi de toate, cine vă spune că sînt peri de pisică sălbatică?

— Un expert.

— Și un alt expert va veni să-i rîdă în nas în fața instanței afirmînd că sînt peri de nu știu ce...

Judecătorul avea dreptate. Chiar așa s-ar petrece lucrurile. Bineînțeles că s-ar face haz pe chestia asta.

Și avocatul înălțându-și mâinile:

— Vă rog, domnilor, să fim serioși... Ce ni se aduce pentru acuzare... Două fire de păr.

Bineînțeles, lucrurile ar putea lua o altă întorsătură. Maigret s-ar duce de exemplu și ar suna la Florence Wilton. I-ar pune întrebări, ar scormoni casa, i-ar interoga pe servitori.

De asemenea, ar avea, în liniștea biroului său, o lungă discuție cu tânărul Wilton...

Numai că, toate astea nu ar fi reglementare.

— Ajunge, Maigret. Uitați fanteziile astea și luați-vă perii...

Puțin îi păsa, de altfel. Nu îi făcuse el adineauri cu ochiul lui Fumel?

Inspectorul cel nenorocit în dragoste, va avea oare mai mult succes cu Eveline, decît cu celelalte femei?

În orice caz, bătrîna din strada Mouffetard nu se înșelase.

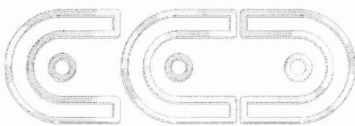
— „*Îmi cunosc fiul... Sînt sigură că nu mă va lăsa, așa, fără nimic...*”

Cîți bani să fi fost în...?

Maigret dormea adînc...

Nu se va ști niciodată...

SFÂRȘIT

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și
CAT Graur

Antwerpen

2024

